Pazar
1
ONKÂNUN
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KİTAP SARAYI 103011

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Bugün dördüncü sayfamızda, Polis Enstitüsünde Profesör Fahri Ecevit'in verdiği konferansın güzel bir hulâsasını bulacaksınız: "Atatürk'ün Pisişik enerjisi"

12 vilâyette Mebus seçimi yapıldı

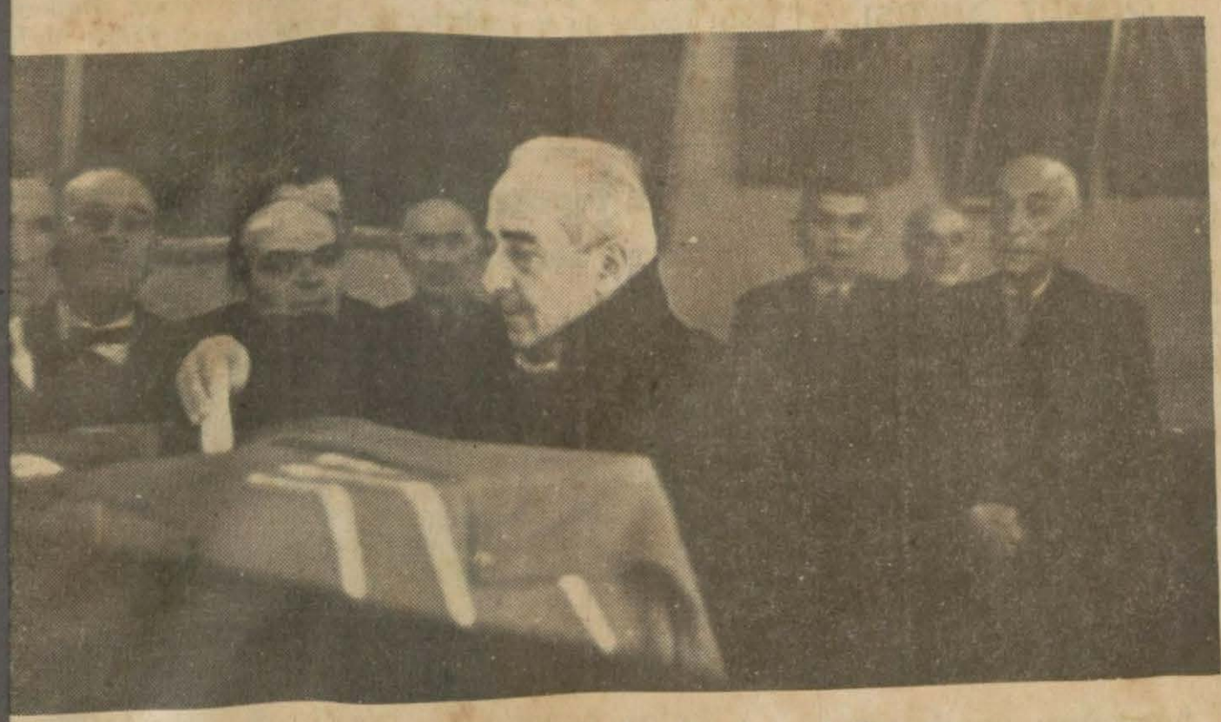

Cümhurreisimiz İnönü ikinci müntehip olarak reylerini kullanıyor

Cümhuriyet Halk Partisi namzetleri ittifakla seçildi

Cümhurreisimiz dün sabah Belediyeye gelerek ikinci müntehip sıfatiyle reylerini kullandılar

Boş olan Bolu, Çankırı, Kayseri, Samsun, Bursa, Antalya, Burdur, İzmir, Siirt, Muğlar, Ankara, İstanbul saylavlıkları için 31. 12. 1938 Cumartesi günü yapılan seçimde Cümhuriyet Halk Partisi namzetleri Fethi Okyar, Hüseyin Cahit Yalçın, Saadettin Serim, Fahri Engin, Naci Tınaz, Cezmi Erçin, Hasan Rıza Soyak, Reşat Mimaroğlu, Naki Berkmen, Sadullah Güney, Arif Baytın, Kâzım Karabekir ittifakla seçilmişlerdir.

Ankara'da seçim

Dün şehrimizde münhal mebusluk için seçim yapılmış ve C.H. Parti namzedi olarak gösterilen B. Arif Baytın ittifakla seçilmiştir.

Dünkü seçim sabah saat 9 da başlamış ve on üçe kadar devam etmiştir.

Seçime hemen bütün ikinci müntehipler iştirâk etmişlerdir. Başvekilimiz B. Celâl Bayar saat ona ve cümhurreisimiz İnönü saat 12 ye doğru belediyeye gelerek, ikinci müntehip sıfatiyle reylerini kullanmışlardır.

Cümhurreisimizin belediyeye geleceğini haber alan halk bina etrafına toplanmışlar ve yağan yağmura rağmen kendisini bekliyerek alkışlamışlar ve sevgi, saygı tezahürleri gösterdiler.

Millî Şef'imiz Halk konserinde

Millî Şefimiz dün Musiki Muallim Mektebinde verilen konsere şeref vermişlerdir. Yukardaki resimde Cümhurreisimizi yeni Maarif Vekilimiz Hasan - Âli Yücelle beraber konserde görüyorsunuz

1939

F. R. ATAY

Atatürk'ün, ölüm yılından dün gece yarısı ayrıldık. 1937 senesine ne kadar şevk ile vedâ etmişdik; cümhuriyet, 1938 de on beş yaşına basacaktı. Ömrümüzün en büyük şenlik gecesini, yeni yılın sonbaharında tasavvur ediyorduk.

Meğer ne türlü ağlıyacakmış! Ne divelim? Tabii kanunlarca dersi değil midir?

●

Fakat millî hayat, Atatürk'ün ömrü ile dahi bitmez. Türk milleti, gene 1938 de, kendi tâliinin hiç bir fanî şarta bağlı olmadığını ispat etmiştir. İtiraf etmeliyiz ki, garp ve şark âleminde bizim millî kudret ve birliğimizin, Atatürk'ün ölümü ile nihayet bulacağını zannedenler çok olmuştur. Bütün intikamlar hep bir ağızdan: "— Hele bekleyiniz; O ölsün!„ diyorlardı.

Yirmi sene fâsıla ile cihan, ikinci türk mucizesini gördü. Cihan harbi mağlûbiyetinden sonra istiklâlimizi kazandık; Atatürk'ten sonra yaşıyoruz: "Vatandaşlarımın, Büyük Millet Meclisi etrafında, ve, sâde bir vatandaş olmakla hayatının bütün gururunu dolduran Reisicümhur etrafında tesanüdü o derecededir ki icap ederse bütün türk milletini, varıyla ve canıyla bir hudut üzerinde, şimdiye kadar bu millet tarihinde görülmemiş bir sürat ve hevesle toplıyabileceğimizden asla şüphe etmiyorum — *İnönü*„

●

1938 senesi millî işlerimiz bakımından bermutat yeni bir inkişaf yılı olmuştur. Bütçemiz artmıştır ve sağlamdır. Harici ticaret muvazenemiz yerindedir. Türk itibarı daha kuvetlenmiştir. 1939 senesine daha kuvetli, daha kalabalık, daha zengin giriyoruz.

Cihan hâlâ, siyasî, içtimaî ve iktısadî bünye buhranı içindedir. Türkiye'nin sây, huzur ve istikrar manzarası, birçok milletler için, bir umulmaz cennet hayali olmuştur.

Bu saadet hâlinin baş teminatı, millî müdafaamızın temeli olan millî birliğimizin devamındadır. Zorla değil, şuurla birlik! Anlıyarak, istiyerek ve severek birlik!

●

Fakat bu millet bu zarureti hissedecek bir olgunluktadır. Bu millet, Viyana dönüşünden inkıraza kadar, büyük küçük sayısız ihtilâllerden başka 21 büyük harpte seller gibi kurban kanı akıtmıştır. Bu millet, on yedinci asır sonlarındanberi, hiç bir zaman, 17 senelik bir sulh ve sükûn devri görmemiştir. İlk defa nefes alıyor!

İlk defa çocukları büyüyor, gençleri yaşlanıyor ve erkekleri yatakta ölüyor! Kemalizm'in sulhu, ilk defa onun hudutlarını

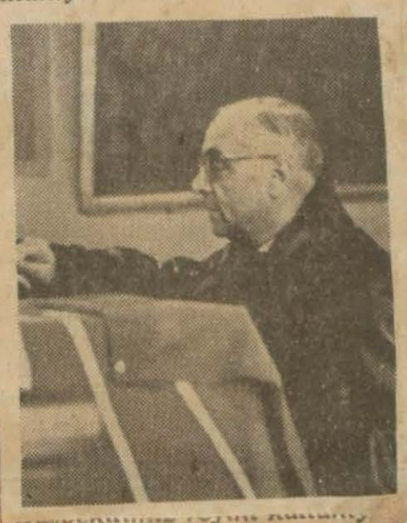

Başvekilimiz Celâl Bayar ve Ziraat Vekilimiz Faik Kurdoğlu dün gece Halkevinde köylüler arasında

Başvekilimiz'in Ankara Halkevinde Köylülere karşı samimî sözleri

Kendi öz eseriniz olan rejimle iftihar etmenizi yerinde bulurum

BİZİM İÇİN ESAS HALKIN FİKİRLERİ HALKIN İSTEKLERİDİ

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi âzaları şerefine dün Halkevi salonlarında, aynı zamanda yeni yılı da beraberce kutlamak maksadiyle bir vedâ müsameresi tertip edilmiş ve yakın yerlerden gelmiş olup dün ve bugün dönmüş olanlar hariç olmak üzere bine yakın kongre âzası toplantıda hazır bulunmuştur.

Büfe soğuk yemekler, bol meyve, pastalar, soğuk hindi, tavuk, yoğurt, peynir gibi Orman Çiftliği mâmulâtiyle zengin bir halde tertip edilmiş ve içecek olarak da sadece mebzul ayran, limonata, çay, kahve ve süt bulundurulmuştu. Kalabalık dolayısiyle, büfeler büyük salonun ve müsamere salonunun muhtelif cepheleri iyice tanzim edilmiş bulunuyordu. Sinema

(Sonu 8 inci sayfada)

Irak Elçisi Cümhur Reisimize veda etti

Irak Dahiliye nazırlığına tayini üzerine memleketimizden ayrılacak olan Irak elçisi B. Naci Şevket evelki gün saat 16 da Reisicümhur tarafından kabul buyrularak vedanamesini takdim etmiştir. (a.a.)

Tayyare piyangosu

500.000 lira 24.573 Numaraya çıktı

Tayyare piyangosunun yılbaşı ikramiyesi için bilet almış olanlar dün akşam saat 19 dan itibaren radyolarının başına geçmiş ve İstanbul'dan verilecek olan keşide haberlerini takibe hazırlanmışlardır.

Piyangonun çekilmesine İstanbul üniversite konferans salonunda tam saat 19.30 da başlanmıştır. Gerek büyük ikramiyeler okunduğu zaman akseden gürültüden,gerek muhabirimizin verdiği tafsilâttan anladığımıza göre salon hıncahınç dolmuştu. Çabucak ve zahmetsizce zengin olmanın parlak ve nikbin hayaline kapılmış binlerce vatandaş nefes almadan okunan numaraları takip ediyorlardı.

500.000 lira, 24.573 numaraya isabet etti.

İkramiye kazanan numaraların tam listesini ve gerek İstanbul'da gerek şehrimizde dün gecenin talihlisi sayılan vatandaşların isimlerini 9 uncu sayfamızda bulacaksınız.

Necatinin ölümünün onuncu yıl dönümü

Bugün, eski maarif vekillerinden Mustafa Necati'nin ölümünün onuncu yıldönümüdür.

Necati'nin senelerce başkumandanlık ettiği kültür ordusuna muallim yetiştiren bir ilim ocağımız, Gazi Terbiye Enstitüsü bir "Necati Gecesi" tertip etmiştir. Bu toplantıda "maarifçi Necati" nin hayatı, kültür tarihimizdeki değeri talebeler tarafından izah edilecek ve Cümhurreisimiz İsmet İnönü'nün, Necati'nin ölümü günü onun mezarı başında söylediği kıymetli sözler tekrar olunacak ve Necati hakkında nutuklar okunacaktır.

Bundan başka bugün Necati'nin mezarı başında bir ihtifal tertip edilmiş bulunmaktadır. Her sene olduğu gibi bugün de oraya gidilecek ve merhumun hayatı ve kültür hayatımızdaki mevkii hakkında sözler söylenecektir.

Küçük çocuk, ninesine sokulmuş: İki bakışta da aynı tatlılık var: Biri, sevgi ve çalışma ile dolu bir maziye çevrilmiş; öteki, vâidlerle dolu istikbal karşısında hayret eder gibi... Huzur ve sükûn içinde sönen hayatla, ateşli bir şekilde doğan hayat: Giden sene, gelen sene....

Ankara, 1939 yılına büyük bir sevinç ile girdi. Yukarıda dün gece Ankra'nın büyük salonlarından birinde eğlenen neşeli bir grup görüyorsunuz. Değerli foto sanatkârımız Foto Naim Gören'in dün akşam hususî surette gazetemiz için çektiği diğer resimler 7. nci sayfamızdadır.

İnsan ve kültür :

1939

Yirminci asrın yarısına on bir yıl kalmış oluyor. Biz insanlar, düşüncelerimizi ölçülere vurmıya alıştığımızdan ve bunu hattâ düşünme melekemizin ileri bir basamağı saydığımızdan asırlara ayrı ayrı bazı ayırıcı vasıflar ve bu yoldan da ayrı birer hüviyet ve şahsiyet vermesini severiz.

Nasıl, "vaka saat kaçta oldu?" sualine lüzum görürsek, tarihin önümüze serdiği hâdiseler zincirini de bir takım bölümlere ayırır ve bunlara asır deriz. Böyle bir ölçüye vurma âdeti yüzünden, on dokuzuncu asır diye haddizatında ancak itibarî olarak mevcut bir zaman mesafesine, büyük devir diyoruz. Felsefenin pozitivist temayüllerle en büyük hayat iddiaları peşinde koştuğu, kültürde iyi hazırlanmış bazı milletlerin başkalarını ezerek ve biribirlerini atlatmıya çalışarak kendi cihan hâkimiyetlerini kurmıya çabaladıkları, tekniğin arka arkaya mucizeler kaydettiği büyük devir.

Bir başka bakımdan, on dokuzuncu asır, birinci yarısında bütün zinde kuvetlerini hamleye sevkeder. İkinci yarısında ise, sebebi ve neticeyi elele vererek hayatı emri altına sokar. Ve zaman olsun mekân olsun, gittikçe küçülerek, dünyamız, görüş ve idrak ufuklarımızın zaviyesi içine sığışmaya başlar. Cografya, bu dünyanın resmini çizip bitirdikten sonra, radyo dalgasının, kalktığı noktaya saniyenin binde birinde avdet etmesini Herz, düşünür ve temin eder.

Bizim yirminci asrımız, işte o büyük on dokuzuncu asrın devamıdır. Ve onun mümtaz vasıflarını, 1914 yılına kadar, sükûnla, inanarak ve severek taşır. 1914 den itibaren, yirminci asır, kendi krizinin içine dalar. Ve 1939 yılının ilk gününe kadar, krizden, henüz kurtulmamış bulunur.

On dokuzuncu asır, kıtaların teknik namina keşfi, kıtaların ekonomi namına fethi ve istismarı asrı idi. Yirminci asır, kıtalar ve kıtalarla beraber memleketlerin bu istismara karşı kıyam ve isyanı asrıdır. Bu kıyam ve isyan ne şekilde bitecektir? Bilmiyoruz. 1939, bu hususta, ağzından, belki 1938 den daha çok sır kaçıracaktır.

Ancak, ferdleri ve cemiyetleri, maddeyi ve insanı gayet mürekkeb ve derin bir krizin içine sevketmiş olan bir asrın yüzyılından bir tanesi olmak itibariyle, 1939 da, asrın temayüllerine zıd bir istikamet ve mahiyet aramamak doğru olur. Kriz asırları büyük şek'ler ve çetin mücadelelerle doludur. Şek ile mücadele, insan'da mevcut en asîl ve en temiz cevherlerdir. Ancak bunların harekete gelmesi sayesindedir ki, insanlık, en büyük fikir vuzuhuna ve ruh huzuruna gidebilmiştir. Yirminci asrın krizi geçtikten sonra da böyle olacaktır. Şurasını yalnız işaret etmiye lüzum görürüz ki (aksi takdirde yavan ve faydasız bir tefelsüfde kalmış oluruz), türk milleti, kendi idrakinin kapılarını ne kadar geniş açar ve kendi iradesinin yaylarını ne derece gererse, yani, ortadaki şek ve mücadele sahnesinin iç ve dış oyunlarını ne kadar yakından takip ederse, krizin içinden o kadar muvaffak ve başta çıkacaktır.

Yaptığı kanlı kurtuluş mücadelesi ile, türk milleti, adağını ifade etmiş ve kurbanlarını vermiştir. Ortaya koyduğu inkılâplarla da, bunun tesadüfen değil tarih içindeki misyonunu anlamak suretiyle yapıldığını göstermiştir. Şu halde, türk milleti, yirminci asrın getirmiş olduğu fikir ve ruh krizi içinde, kafaca en teçhizatlı, ruhça da en mukavemetli milletlerden birisi olması lâzımdır. Eğer krize giriş ânı ele alınırsa. Fakat bunun bir de krizden çıkmış ânı vardır. Ve bu, birinciden daha mühimdir. Ne atlar varıdr ki, start'ları mükemmel, varışları daha az güzeldir. Varışta, muvaffak olmak için, çıkıştaki kazanç payını harcamamak, mukavemeti azaltmamak, mesafeyi iyi hesaplamak, rakipleri sıkı kollamak ve gayeyi gözden kaçırmamak icap ettiğine göre, 1939 yılının bizler için mânası anlaşılmış demektir.

Burhan BELGE

B. Fazıl Konkut Ziraat Vekâleti Başmüşaviri oldu

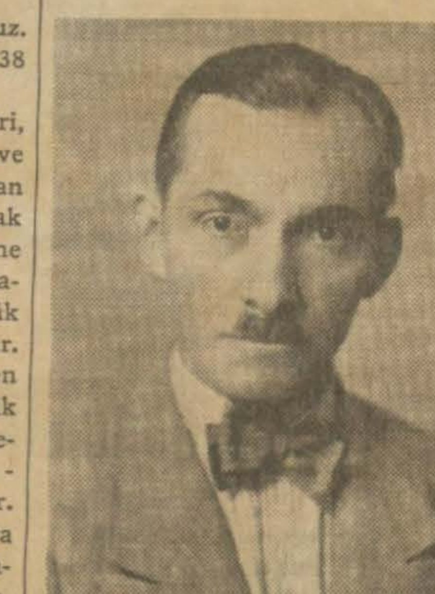

Ziraat Vekâleti Başmüşaviri B. Fazıl Konkut

Ziraat Bankası malî müşaviri Fazıl Kunkut, Ziraat Vekâleti Başmüşavirliğine tayin olunmuştur.

Yüksek tahsilini, Paris sıyasal bilgiler mektebinde, sonra da Cenevre ekonomik ve sosyal bilgiler fakültesinde yapan, Fazıl Kunkut, bir müddet mecmua ve gazetecilik, 3-4 sene de muallimlik ettikten sonra 1924 de Ziraat Bankasına intisap eylemiş, burada umum muamelât müdür muayinliğinde, neşriyat, malî ve iktısadî tetkikler müdürlüklerinde bulunmuş, 1932 de banka malî müşaviri olmuş ve arada beynelmilel kongrelere hükümet namına müşavir veya murahhas sıfatiyle iştirâk eylemiştir. Fasılasız tetebbuları, ecnebi kredi ve finans teşkilâtında ciddî tetkikleriyle kuvetli bir bankacı ve ziraî iktısadiyat mütehassısı olarak yetişen bu arkadaşımız, bankanın aylık bültenleri ve diğer neşriyatiyle memleketin bilgi yayımına kıymetli eserler verdiği gibi deruhte ettiği vazifelerde, hassaten bankayı alâkadar eden birçok mevzuatın projelerini ihzarda da faydalı bir unsur olmuştur.

Yeni vazifesinde kendisine muvaffakiyet temenni ederiz.

Harf inkılâbının onuncu yılı

Harf inkılâbının onuncu yılı münasebetiyle Ankara'da mart 1939 ayı içinde Sergievinde bir kitap sergisi açılacaktır. Bu sergide on yıldan beri Türkiye'de neşredilen eserler teşhir edilecektir. Kültür Bakanlığının alâkalı servisleri bu iş üzerinde faaliyetle çalışmaktadır.

Devlet Şûrası kanunu dün meriyete girdi

Devlet Şûrası kanunun dünkü gazete ile neşredilerek meriyete konulmuştur. Yeni kanunda Şûraya yeniden 9 âza 12 baş muavin ve 6 memur alınacaktır.

Yugoslavya ile Afyon mukavelesi uzatıldı

İstanbul, 31 (Telefonla) — Afyon satışları hakkında Yugoslavya ile yapılan müzakere intaç edilemedi. Eski mukavele üç ay uzatıldı.

Üç kasabamızın haritaları yapılıyor

İç Bakanlık Ermenak kasabasının 200 hektarlık hali hazır haritasiyle Eskişehir kasabasının 1/500 ve 1/2500 mikyaslı hali hazır haritasında yapılacak tashihler ile 120 hektarlık meskûn sahanın yeniden haritasının alınması ve şehrin umumî vaziyetini ve civarını gösteren 1100 hektara baliğ olan sahanın 1/5000 lik haritasının alınması ve Bünyan kasabasının 90 hektarlık kısmının hali hazır haritasiyle buna muhat 300 metrelik kısmı ile 150 hektara varan sahanın yalnız 1/4000 lik haritasının yapılmasına ait muameleleri tekemmül ettirmiş ve münakasaya çıkarmıştır.

Ankara Halkevinde

Prof. Yakuş Kalman

Türk okçuluğu hakkında

Bir konferans verdi

Türkiye'de türk okçuluğunu tetkik etmek üzere gelmiş o[lan] Macaristan Beden terbiyesi muallimleri cemiyeti reisi ve Ma[ca]ristan ok atma şampiyonu Profesör Yakuş Kalman, Halkevi[nin] ricası üzerine bu mevzuda bir konferans vererek (Türk atlı ha[lk]larını, ok ve yaylarını, ok atma usullerini) derin bir vukufla [anlat]latmış ve bu konferans Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinden B[ay] Tayyip tarafından türkçeleştirilmiştir.

M. T. A. topoğrafya kursu açıyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü şehrimizde bir topografya kursu açmıya karar vermiştir. Kurs beş ay devam edecektir. Kursta muvaffak olanlar maden tetkik ve arama enstitüsünün göndereceği yerlerde iki sene çalışmak mecburiyetinde olacaklardır. Muvaffak olamıyanlar enstitünün kursu müddetince kendilerine yaptığı masrafı faizi ile iade edeceklerdir. Kursa kabul olunacaklardan bin liralık kefalet istenecektir.

Mübadil Rumlardan kalan emval

Finans Bakanlığı, mübadil rumlardan kalan gayri menkullerin bugünkü vaziyetlerini tesbite karar vermiştir. Vilâyetler mübadil rumların metrûkâtı hakkında ikincikânun 1939 sonuna kadar Bakanlığa mufassal malûmat vereceklerdir. Vilâyetlerden istenilen malûmat arasında mübadil rumlardan metrûk olup şimdiye kadar muhacirlere ve yerli halka muhtelif kararnameler ve emirlerle borçlanma suretiyle verilmiş olan malların borç bedellerinin yekûnu, henüz muhacirlere tahsis veya muhtaç çiftçilere tevzi edilmemiş arazinin borçlanmıya esas olacak muhammen kıymetleri mikdarı, şehir ve kasabalar içinde mübadil rumlardan metrûken hazine emrinde bulunan müsakkaf ve gayri müsakkaf emvalin [illegible] gayri menkuller cinsleri itibariyle ayrı ayrı gösterilecektir.

Kalabalık bir dinleyici kütlesi [hu]zurunde projeksiyonlu olarak yapılmış [o]lan bu konferansın aşağıya hulâsa[sı]nı yazıyoruz:

Okçuluk, ortaçağda, dünya tarihi[ni]n en ehemiyetli muharrik ve âm[il]leri olan atlı türk halkları elinde korkunç bir silâh olmuş ve büyük [bir] rol oynamıştır.

Kavimlerin muhacereti devrin[de] Avrupa'da Hun; Avar ve Macar o[k]çuları, Büyük Okyanos sahillerind[en] Kırım'a kadar olan vâsi sahada b[ü]yük türk kütleleri, bilâhare Yeme[n]den Tuna'ya ve Hoangho'dan Akd[e]niz'e kadar yerlerde Anadolu türkl[ü]ğünü teşkil eden Oğuz Türkleri [ve] türk atlı kültürünü kabul eden Mo[n]gollar kıtalar fethetmeyi bu silâ[ha] borçludurlar. İnhitat devrindeki R[o]ma, Heraklius devrindeki Bizans, [A]rap âlemi, Çin gibi muayyen bir sa[h]ada medeniyet kurmuş milletler b[u] le harp âletlerini ekseriya atlı tür[k] halklarına mukavemet edebilmek için ıslâh etmek mecburiyetinde kalmış[]lardır.

Türk süvarilerinin ok ve yayın[ı] okçuluk tekniğine ikinci bir tip ve yayın ve okçuluk tekniğinin tesi[si] yapmış olduğunu, bulunan eski ese[r]ler bize göstermektedir ki bu tesi[r] daha cenupta yerleşmiş olan Sümer[]lerden itibaren Etilerde ve bugünk[ü] Anadolu okçuluğunda müşahede edil[]mektedir. Mamafih bugün buradak[i] okçulukta eski Oğuz - Hun - Avar [-] Macar tekniği bariz bir tefevvuk gös[]terir. Konferansın gayesi bu eski ok[]çuluk tekniğini tanıtmaktır.

IX, X uncu asırlardaki türk kavim[]leri arasında bulunan Macarların ok[]çuluk vaziyetini, *Alföldi, Zichy, Fet*[illegible] kültür tarihçilerinin de kabul ve tas[]dik ettikleri gibi konferansçı bizzat tesbit etmiş ve orijinal ok ve yayın rekonstruktionunu yapmıştır.

Bu ok yay bugün Budapeşte spor müzesindedir. Bir konstruktion ameliyesine ihtiyaç vardı. Çünkü orijinal yayı teşkil eden muhtelif kısımlar mezarlarda asırlar zarfında maatteessüf toz haline inkılâp etmiştir. Ancak yayın sert sapında kakılmış bulunan kemik parçaları kalmıştır. Bunları son zamanlarda *Sebestyén Karoly* adlı bir macar mütehassıs tanzim etti ki konferansçı onun elde ettiği neticelere dayanarak resimlerle irae edilmiş mevzuubahs rekonstruktionunu yapmıştır.

Vatan işgal eden Macarların, macar âlimlerinden *Fehér Géza, Fettich*in de kabul ettiği gibi, Norman'larla münasebeti mevcuttu. Ve Norman fatihler bu okçuluk tekniğine vakıf oldukları için 1066 da İngiltere'yi zaptedebilmişlerdi. Orada daha asırlarca bu teknik baki kaldı.

İngiliz okçuları piyade oldukları için yay imali orada başka bir mahiyette olmasına rağmen esas tamamen bu idi. Okçuluğun bütün dünyada en çok rağbet gören bir spor olduğu bugün ingilizler aslen Türk Atlı kültürü hususiyetini taşıyan bir teknikle okçuluk yapmakta ve beynelmilel müsabakalar tertip etmektedirler. Bu müsabakalarda en eski okçuluk teşkilâtına sahip olan türklerin, eski büyük ananelerine lâyık mevkilerini alacaklarını ümit ediyorum.

İkinci devre lik maçlarında

Ankaragücü ve Demirspor berabere kaldılar

Lik maçlarının ikinci devre müsabakalarına dün Muhafızgücü sahasında Ankaragücü - Demirspor maçiyle başlanıldı. Bu maçın neticesi şampiyona üzerinde çok müessir bulunduğundan, havanın hafif yağmurlu olmasına rağmen sahaya epice futbol meraklısı gelmişti.

Yağan yağmurlar sahayı bir çamur deryası haline getirmişti. Bu sebeple maçın güzel olmıyacağı belli idi. Fakat topun ağırlaşmasına ve oyuncuların bu çamur içinde ayaklarını zorlukla hareket ettirmelerine rağmen oyun zaman zaman heyecan verici bir manzara aldı ve neticede iki takım 1-1 berabere kaldı.

Hakem B. Muzaffer Ertuğ'un idaresinde başlıyan oyun tasavvur edilemez bir güçlük içerisinde cereyan etti. Çamurlar arasına sıkışan topu, olduğu yerden çıkararak istenilen yere atmak şöyle dursun doğru dürüst koşmak bile bir mesele idi. Fakat Demirspora nazaran, çamurlu sahada oynamağa biraz daha alışkın oldukları anlaşılan Ankaragüçlüler oyunu hasım yarı sahasına intikal ettirmeğe muvaffak oldular ve 32 inci dakikada merkez muhacimlerinin çektiği sıkı bir şütla ilk gollerini yaptılar. Güçlülerin bundan sonra da ikinci bir gol peşinde oldukları görülüyordu.

Diğer taraftan, Demirsporlular kalelerine yerleşen sarı-lâcivertlilerin yapmaları çok muhtemel bulunan ikinci sayılarına meydan bırakmamak için canla başla çalışıyorlar, ve bu çalışmalarında da cidden muvaffak oluyorlardı.

Oyunun birinci kısmında Demirsporun yaptığı müessir birkaç hücumu bir netice vermediği için devre 1-0 Ankaragücünün lehine neticelendi.

İkinci devre

İkinci devreye Demirspor hiç olmazsa beraberliği temin, Ankaragücü ise, ilk devredeki gol avantajını elden kaybetmemek için sıkı bir surette başlandı. Fakat, bütün gayretler iki taraf için de semeresiz kaldı. Balçık deryasında yapılan bu çarpışmanın tesiriyle çamurdan adam vaziyetine giren oyuncuları bu sıralarda tanımak bile mesele.

Nihayet, büyük bir çabalama içerisinde geçmekte olan bu devrede Demirspor, lehine verilen penaltıdan istifade ederek sağ müdafiin yavaş bir vuruşu ile beraberlik sayısını temin etti.

Böylelikle 1-1 berabere vaziyete geçen takımların hücumlarına ve gayretlerine rağmen ve son dakikalarda Ankaragücünün bir de penaltı kaçırması yüzünden maç netice üzerinde değişiklik olmadan bitti.

Bu karşılaşma ile Demirspor 18 puvanla gene birinciliği muhafaza ve Ankaragücü de 17 puvanla onu takip etmektedir.

Bugünkü maç

Bugün Muhafızgücü sahasında saat 14.15 te Galatasaray ve Gençlerbirliği takımları karşılaşacaktır.

Gençlerbirliği dünkü kongrelerinden sonra, mektep talebesi olmıyan dört oyuncusuna ilâveten eski elemanlarından müteşekkil bir takım çıkarmak kararını vermiştir. Galatasaray takımının da aynı arzu ve kararla takım çıkarmağa çalıştığı görülmektedir.

Adlî tebliğatın posta ile yapılması hakk[illegible] proje

Adlî tebligatın Posta, telgraf ve telefon umumî müdürlüğü tarafından yapılması hakkındaki kanun projesi meclis ruznamesine alınmıştır. Proje yarın umumî heyette görüşülecektir.

Yeni posta pulu bastırılacak

Posta Telgraf ve Telefon genel direktörlüğü mevcut ve tedavülde bulunan umumî posta pulları yerine geçmek üzere yeni pullar bastıracaktır. Genel Direktörlük yeni pllarda bulunacak resimlerin tesbitiyle meşguldür. Yeni pularımızda Millî Şef İsmet İnönü'nün portreleri de bulunacaktır.

Bir adam diridiri yanıp öldü

İstanbul, 31 (Telefonla) — Bayezit'te oturan 75 yaşında Hasan adında biri sigarasını yatağa düşürmüş, kaldıramıyacak kadar mecalsiz olduğu için yatakla beraber yanmıştır.

Yağmur devam ediyor

Dün şehrimizde hava kapalı ve yağmurlu geçmiş, rüzgâr şimali şarkîden saniyede en çok bir metre hızla esmiştir. En yüksek ısı 6 derece olarak kaydedilmiştir. Yurdun doğu Anadolu bölgesinde hava kapalı, diğer bölgelerde kapalı ve yağışlı geçmiştir. 24 saat içindeki umumî yağışların metre murabbaına bıraktıkları su mikdarı Alanya'da 54, Muğla'da 47, Islahiye'de 42, Tavas'ta 37, Ceyhan'da 35, Urfa'da 32 Bergama'da 27, Mardin'de 21, Balıkesir'de 17 ve diğer yağış gören bir çok yerlerde de 1 - 16 kilogram arasındadır.

Trakya ve Kocaeli bölgeleriyle Karadeniz ve Ege denizinde rüzgârlar muhtelif fırtına şeklinde esmiştir.

Yurdda en yüksek ısılar Zonguldak'ta 10, Sinop ve Adana'da 11, İzmir'de 12, Bodrum'da 13, Antalya ve Trabzon'da 16 derecedir.

En düşük ısılar da sıfırın altında Isparta'da 1, Erzurum'da 1, Kars'ta 3 derecedir.

Türkiye - İsveç ticaret müzakeresi bitti

İsveç'le aktedeceğimiz yeni ticaret anlaşması için bir müddettenberi şehrimizde yapılmakta olan müzakereler bitmiştir. Hazırlanan yeni anlaşma bu günlerde iki taraf mümessilleri tarafından imza olunacaktır.

Yeni ticaret anlaşması iki memleket arasındaki ticaret münasebetlerini inkişaf ettirecek esasları ihtiva etmektedir.

Hazine alacakları için haczedilen mallar

Muhtelif sebeplerden dolayı tahakkuk eden hazine alacaklarının 18.6.933 tarihne kadar tahsili lâzım gelenleri için haczedilmiş olan gayri menkul malların satılması kararlaşmıştır.

Çağrı

×Arzuhal encümeni 2. 1. 939 pazartesi günü saat 10 da toplanacaktır.

Hukuk Fakültesi mezunlarının tayin kuraları

Hukuk Fakültesinden mezun olanların mevcut münhallere tayinleri için yapılacak olan kura keşidesi hakkında Adliye Bakanlığı hazırlıklara başlamıştır. Kura bu ay içerisinde yapılacaktır.

Mesut bir nişan

Emekli kurmay albayı Mustafa Asım Özalan oğlu ve Türkiye İş Bankası şeflerinden Necdet Özalan'la Hafız paşa torunu merhum general Ali Rıza kızı Mübine Salman dün gece yarısı, iki senenin ortasındaki saatte biribirlerine hayat arkadaşı olmak vâdinde bulunmuşlardır...

Bu mesut nişan töreni Yenişehir'deki evlerinde ve samimî dostları içinde yapılmıştır. Sonsuz saadetler dileriz.

Yankılar

Yeni yıl !

Dün gece, saat on ikiyi çalarken 1938 yılı, bir daha geriye dönmiyecek bir sürgün gibi tas ve tarağı ile mazi denilen ve gün geçtikçe büyüyüp enginleşen boşluklara daldı, gitti:

Dün gece erken yatıp da 1938 senesinde uyuyanlar, bu sabah uyandıkları zaman 1939 yılının ilk güneşini başlarında bulacaklardır.

Her alıştığımız şey gibi 365 günlük bir yıl da bizden ayrılıp giderken üzülmiyelim, buna imkân var mı? Fakat dün gece bütün orkestralar, cazbantlar, şarap ve şampanya şişeleri elele verip bize bu acıyı unutturmağa çalıştılar. Unutturduklarına da şüphe etmeyiniz:

Çünkü yılbaşı gecesini, bu sayede, eski bir yılın ayrılıp gittiği değil, berikisinin bize kavuştuğu gece diye de düşünebilmişizdir.

Evelki gün N. Baydar, doktor Löriş'in mutalealarından ilham alarak hayatta daima neşeli olmayı tavsiye ediyordu. Fennin ağzında neşenin bu kadar rağbet gördüğünü duyduktan sonra, yılbaşı gecelerinin neden neşe ile kutlandığına ayrı sebep aramağa lüzum kalıyor mu? Her zaman, talihin bazan kararan eli ağzımıza bir tutam bal yerine bir tutam zehir çalmadıkça, her vesile ile neşe! Yeni yılınız kutlu olsun! - T. İ.

Kuş beyinli!

Eğer doğru ise, şöyle bir şey okudum:

"İngiltere'de bir ağaçkakan kuşu bir avcı tarafından yaralanmış, fakat köpeğin eline düşmiyerek ve bütün kuvetini sarfederek uçmuş, bir hastaneye girmiş, ameliyat masasının üzerine konmuştur. Kuş, şimdi Londra hayvanat bahçesinde bulunmakta ve tedavi görmekte imiş.,,

Biz, her nedense, akılsızca hareket eden insanlara "kuş beyinli,, deriz. Yarası ,hastalığı olduğu halde ne hekime ne de hastaneye baş vurmayı aklından geçirmiyen bu kadar insan vardır. Onların yanında bu ağaçkakanı.. gösterdiği bu zekâdan sonra gene "kuş beyinli,, tâbirinde ısrar etmeli miyiz?

Hatay portakalları!

Kardeş Hatay'dan Türkiye'ye gelen portakallar, günde üç bin sandığı buluyormuş. Piyasada rağbet bulan bu yemişten yiyen bir tanıdığım:

— Bunlarda başka türlü bir lezzet var gibi geldi bana!

diyordu.

Olmak gerektir. Çünkü geçen seneye kadar belki Hatay portakallarına biraz hacıyağı, biraz da apsent kokusu sinmekteydi!

Göksu'da plâj!

Şirketi Hayriye İstanbul'da Küçüksu'da modern bir plâj yaptırmağa karar vermiş.

Göksü ve Küçüksü, oldum olasıya, İstanbul'un meşhur bir gezinti ve eğlenti yeridir. Eski şairler aradan:

Gidelim Göksu'ya bir âlemi âb eyliyelim!

diye bahsederlerdi. Şimdi ise plâj yapılıyor. Buna da bir "âlemi âb,, diyebiliriz; fakat zararsız ve faydalı nevinden !

Çorap ihracı!

Türkiye'nin İngiltere'ye her ay 50 bin çift çorap ihraç edeceği haber veriliyor. Bunu ben, bir sulh haberi, sulh manzarası olarak telâkki ettim. Tuhafınıza gidecek ama bu böyledir.

Çünkü malûm ya, yeryüzündeki bir takım milletler, biribirlerinin başına çorap örmiye uğraşırlarken biz ayaklara çorap gönderiyoruz.

DIŞ POLİTİKA

1938 - 1939

ün arkada bıraktığımız 1938 enternasyonal münasebetlerde buhran yılı,, olarak tarihe geçe- r. Buhranla başladı. Dünyayı, senesindeki büyük harp ölçü- ire bir harbe kıl kadar yaklaştır- hain sonra buhran arasında çıkıp iştir. Her halde gitti diye arka- an kimse göz yaşı dökmiyecek -

937 senesinden geçmiş seneye üç irbaş mesele intikal etmişti:

— İspanya ihtilâli

— Habeş ihtilâfı.

— Çin - Japon harbi.

unlardan birincisi, esasen bir k senedenberi devam ediyordu. eş ihtilâfı en hâd safhasını ge- işti. Çin-Japon harbine de dünya mıştı. Bununla beraber, her üçü- de tazyiki, milletler cemiyeti ve ektif barış sistemini sarsmıştı. iltere başvekili Çemberleyn, 1937 esinin sonlarına doğru millletler iyeti sisteminin zâfı karşısında list hareket ederek iki mihverin nfaatlerini telif etmekten bahse- ordu. Bu sözün şümul ve mânası ak 1938 senesinin ilk aylarında aşılabildi.

İspanya ihtilâli, Habeş ihtilâfı, - Japon harbi — bunlar sulh için ber tehlike teşkil etmekle beraber, türğer en büyük tehlike başka bir heden gelecekmiş. Şubatın beşin- günü, alman askerî teşkilâtında pılan inkılâp tehlikenin ilk işare- i teşkil etti. İngiltere radyosunun kerî bir ihtiâl diye haber verdiği hâdisenin mahiyeti büsbütün baş- imiş. Alman Führer'i bu inkılâp bütün kuvetleri elinde topladı. dunun başına geçtiği gibi, harici- de ehemiyetli değişiklik yaptı. Ri- ntrop'u hariciye nazırlığına getir- Göring'i mareşallığa terfi ettirdi. manya'nın girişeceği büyük te- bbüs için bu hazırlığı yaptıktan nra Avusturya başvekili Şuşning'i lmanya'ya dâvet etti. Berhtesga- n'de iki alman devletin şefi 12 şu- atta uzun bir mülâkat yaptılar. Ve rek Says - İnkart'ı dahiliye nazır- ğına tayin etti.

Dört gün sonra — 20 şubat — İn- iltere kabinesinde de bir tebeddül du ki bunun şümul ve ehemiyeti de ncak sonra anlaşılabilmiştir: Eden ariciye nazırlığından istifa ederek erine lort Halifaks geldi. Halifaks asen Berline birkaç seyahat yap- ıştı. Ve galip ihtimale göre, hattâ iyebiliriz ki şüphesiz, alman hükü- etinin girişeceği teşebbüsten ha- erdardı. Şimdi Eden'in çekilip, Al- anya ile müzakerede bulunan Ha- faks'ın iktidara geçmesiyle, Alman- a tarafından girişilecek olan teşeb- üste İngiltere'nin takip edeceği si- aset vuzuhlaşmış oluyordu.

Avusturya kabinesindeki tebed- lül, Avusturya'nın dahili vaziyetin- le karışıklık meydana getirdi. Nazi- er harekete geçtiler. Şuşnig, 24 şu- atta Avusturya istiklâlinin bütün e tecavüzden masun olduğunu söy- edi. İki gün sonra fransız hariciye ekili Delbos da parlâmentoda beya- atta bulunarak Avusturya istiklâli- in Avrupa muvazenesi için esaslı ir unsur olduğunu söyledi. Hariciye ekili dedi ki:

— Fransa, Çekoslovakya'ya karşı taahhütlerini yapacaktır.

Avusturya'daki karışıklıklar de- vam etti. Nihayet 9 martta Şuşnig, Avusturya'da plebisit yapmıya ka- rar verdiğini bildirdi. Almanya iki gün sonra Avusturya'ya bir ültima- tom tevdi etti. Şuşnig istifa etti. Ve 13 martta alman askerleri Avustur- ya'yı işgal ettiler. Dramın birinci perdesi nihayetlendi. Başta Musoli- ni olmak üzere, bütün Avrup abunu tarihin dikte ettiği bir zaruret ola- rak kabul etti.

Fakat şimdi bütün gözler Çekos- lovakya üzerine dikildi. Fransız baş- vekili Blum, 17 martta Fransa'nın Çekoslovakya'ya karşı taahhütleri- ni yapacağını hatırlattı. Yedi gün sonra da Çemberleyn, orta Avrupa hakkındaki ingiliz siyasetini izah et- ti:

İngiltere münhasıran orta Avru- pa meselesi yüzünden harbe girecek değildi; fakat bu yüzden bir harp çı- karsa bitaraf kalmayı da vâdet- miyordu.

Aynı gün — 24 nisan — Henlayn da Karlsbad şehrinde bir nutuk söy- liyerek Südet partisinin isteklerini sekiz madde ile hülâsa etmişti. İngi- liz ve fransız başvekilleri bunun ü- zerine Londra'da görüştüler — 28 nisan — ve sulhun muhafazası nok- tasında aralarında tam bir fikir mu- tabakatı,, olduğu beyan edildi. Fa- kat südet almanlarının nümayişleri devam etti. Ve nihayet mayısın yir- misinde çekoslovak hududunda al- man askerlerinin toplanmakta oldu- ğu şayi oldu. Çekoslovakya derhal bir kısım ihtiyat askerlerini silâh al- tına aldı. Almanya'nın askerî hazır- lığı hakkındaki haberler tekzip edil- di. Fakat südet meselesi devam etti. Fransız başvekili Daladiye, 12 hazi- randa Fransa'nın Çekoslovakya'ya karşı taahhütlerini yapacağını tek - rar etti. İngiltere, 25 haziranda Lort Runsiman'ı, südetler ile çekoslovak hükümeti arasında tavassutta bulun- mak için Çekoslovakya'ya gönder- meğe karar verdi. Bu lort tarafından oynanacak olan rolün ehemiyeti de sonra anlaşıldı. Südetler Runsiman ile Çekoslovakya hükümetinin nok- tai nazarlarını telif etmeğe çalışır- ken, 15 ağustosta Almanya'da büyük mikyasta askerî manevralar başladı. Bu, askerî manevradan ziyade sefer- berliğe benziyordu. Henlayn eylû- lün birinci günü, Hitler ile görüşmek üzere Berhtesgaden'e gitti. Bir haf- ta sonra da südetler çekoslovak hü- kümetiyle münasebetlerini katetti- ler. Hitler 12 eylûlde Nuremberg kongresindeki büyük nutkunu söy- ledi. Alman şefi, südetler için hüri- yet istiyordu. Verilmediği takdirde Almanya bu hüriyeti, koparıp almak için kendilerine yardım edecekti. Ertesi gün südet mıntakalarında ka- rışıklık çıktı. Almanya lâkayt kala- mıyacağını bildirdi. Avrupa bir har- bin arifesinde gibi görünüyordu. Bi- naenaleyh Çemberleyn 14 eylûlde Almanya'ya gidip Hitler ile görüş- mek niyetinde olduğunu bildirince, herkes derin bir nefes aldı. Çember- leyn 15 eylûlde Bedhetsgaden'de Hitler ile görüştükten sonra 18 ey- lûlde Londra'da ingiliz ve fransız başvekilleri arasında bir mülâkat yapıldı. Bu mülâkatta alman tekliflerinin kabulü için Çekoslovakya'- nın tazyik edilmesine karar verildi. Çekoslovak hükümeti kabul etti. Ve 22 eylûlde Godesberg e' gitti. Bu sı- rada Çekoslovakya'da hükümet de- ğişti. Hodza çekilerek Sirovy başve- kil oldu. Çemberleyn teşebbüsünün muvaffak olacağını bir emri vaki o- larak kabul eden dünya ansızın bir sürpriz karşısında kaldı: Çember- leyn Godesberg'de Ren nehrinin bir kıyısında Hitler de öteki kıyısında mektuplaştıktan sonra ingiliz başve- kili, sulh yerine Hitler'in yeni bir teklifini hâmil olarak Londra'ya av- det etti. Fakat vaziyeti vahimleşti- ren bir nokta şudur ki Çemberleyn yeni teklifi kabul etmeği, Çekoslo- vakya'ya tavsiye edemiyordu. Dün- ya, 1914 senesi temmuzundan beri harbe bu kadar yakın gelmiş değil- dir. Çekoslovakya seferberliğe baş - ladı. Fransa kısmî seferberlik ilân etti. Polonya hazırlanıyordu. Sovyet Rusya, şiddetli ihtarda bulundu ve Çekoslovakya'ya karşı giriştiği ta- ahhüdü hatırlattı. Daladiye tekrar Londra'ya koştu. Ruzvelt, Avrupa devletlerini aklı selime dâvet etti. İ- talya gizliden gizliye askerî hazırlık yaptı. Çekoslovakya alman teklifini reddetti. Ve nihayet dramın en mü- heyyiç ânı geldi: 26 eylûlde İngilte- re donanmasının seferberliği ilân e- dildi. Artık harp bir olup bitti gibi görünüyorken, bu defa beklenmedik bir sulh perisi ortaya atıldı. Musolini bir mülâkat daha yapılmasını teklif etti. Ve dünya geniş bir nefes aldı. 29 eylûlde Musolini, Daladiye ve Çemberleyn Münih'te Hitler ile gö- rüştüler. Burada Çekoslovakya me- selesi halledildiği gibi, dört taraflı bir anlaşmanın temeli de atılmış gi- bi göründü. İngiltere Almanya ile "ebedî sulh,, anlaşması imzaladı. Almanya aynı anlaşmayı Fransa ile de imzalamayı kabul etti. İngiltere, İtalya ile imzaladığı 16 nisan anlaş- masının meriyete girmesine razı ol- du. Fransa habeş ilhakını tanımayı ve Roma'ya bir sefir göndermeği ta- ahhüt etti. Dört hükümet reisi, Avru- pa için yeni bir devrenin başladığını bildirdiler.

Münih anlaşması hakikaten yeni bir devrenin başlangıcı olmuştur. Fakat bu devre eylûl sonunda zan edildiği gibi, bir anlaşma ve uzlaş- ma devri değildir. Habeşistan mese- lesini halleden İtalya, yeni gayeler peşinde olduğu gibi, Çekoslovakya'- yı likide eden Almanya da yeni he- deflere doğru yürümek istiyor. Fa- kat iki otoriter devlet, tâbiyelerini azıcık değiştirmişlerdir. Almanya, Fransa ile anlaştıktan sonra, karşı- sına İngiltere'yi almıştır. İtalya da İngiltere ile uzlaştıktan sonra Fran- sa ile eski hesapların tasfiyesini isti- yor. Binaenaleyh Münih anlaşması, gerek İngiltere'de ve gerek Fransa- da büyük bir hayal sukutu uyandır- mıştır. Bu, iki demakrat devletin, iki otoriter devlete karşı daha sert dav- ranmaları gibi netice vermiştir. Mü- nih'ten evel Fransa, İtalya'yı idare etmek istiyordu ve Almanya'ya kar- şı rakip vaziyetinde idi. Bugün Al- manya'yı idare ediyor ve İtalya ile karşılaşmaktadır.. Bu, Fransa'nın dış politikasında ehemiyetli bir inkılâp- tır. Diğer taraftan Almanya'nın ya- hudiler hakkında takip ettiği siya- set de Amerika'da derin akisler u- yandırdığından bu devlet de Avru - pa'ya doğru temayül etmektedir. Bu da İngiltere'nin Almanya'ya karşı vaziyetini takviye etmiştir. Hülâsa 1939 senesine girerken, senelerden beri otoriter devletlerin önünde ri- cat eden demokrat devletlerde bir duraklama, dayatma, hattâ Fransa- da bir mukabil taarruz hazırlığı gö- rünüyor. Bu, devamlı bir mukavemet mi olacak? yoksa yeni bir ricat mi başlıyacak? henüz belli değildir. Fakat her halde şu söylenebilir ki Münih anlaşmasına rağmen, 1939 senesine, hattâ 1938 senesinden da- ha vahim şartlar altında girilmekte- dir. 1937 senesinden 1938 senesine intikal eden üç demirbaş meseleden biri, habeş meselesi, halledilmiş ol- makla beraber, diğer iki mesele, İs- panya ve Çin harbi, devam ediyor. Halledilen bir meselenin yerine de Avrupa ve dünya sulhu için tehlike- li olan on mesele çıkmıştır. Gelen gi- deni arattırır derler. 1939 da 1938 senesini aratmasın!

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

BİR İTALYAN GAZETESİNE GÖRE

Tunus ve Cibuti

Doğrudan doğruya İtalya'ya

İlhak edilmeli!

Marsilya'dan Cibuti'ye bir tabur Fransız askeri yollandı

Pars, 31 a.a. — B. Daladiye, pazar günü sabahleyin saat 10 da Tulon'a gitmek üzere vapura binecek ve saat 2.30 da Tulon'a vasıl olacaktır. Mumaileyh, orada derhal Foş zırhlısına binerek Ajakyo'ya hareket edecek ve pazrtesi günü oraya varacaktır.

Başvekil, saat 10 da Bastia'ya gitmek üzere tekrar gemiye binecek ve saat 14.30 da oraya vasıl olacaktır.

B. Daladiye, akşama doğru Bizert'e gitmek üzere vapura binecek ve sabahleyin saat 3 de oraya varacaktır. Başvekile yalnız Kalemi mahsus müdürü refakat edecektir.

Bahriye nazırı Kampinki bugün Tulona hareket etmiştir. Korsika'da başvekil Daladiye'yi karşılamak üzere Tulon'dan Suffren zırhlısiyle yarın hareket edecektir.

Cibuti'ye bir tabur asker gitti

Marsilya, 31 a.a. — Bir Senegal taburu Cibuti'deki fransız garnizonlarını takviye etmek üzere bu sabah Sfenks ve Şantiyyi vapurlarına irkâp edilmiştir .

On beşinci askerî mıntaka kumandanı general Olry, bugün Cibuti'ye hareket eden senegal kıtaatının subaylarına hitaben söylediği nutukta, ezcümle demiştir ki:

"— İmparatorluğumuzun tesisinde müstemleke ordusunun rolünü bütün dünya bilir. Binaenaleyh bütün dünya bilir ki en ufak tehlike ânında memleketin dâvetine derhal icabet edecektir. Fransa da pek âlâ bilyor ki, fransız topraklarını müdafaa olan vazifenizi yapmıya her an hazırsınız. Sizlere iti-

Tunus ve Cibuti doğrudan doğruya İtalya'ya ilhak edilmeli!

Roma, 31 a.a. — Relazioni İnternationali mecmuası, Tunus ile Cibutinin doğrudan doğruya İtalya'ya ilhakını istemekte ve sulhun menfaatine olarak Akdeniz'deki siyasî vaziyetin değişmesi lâzımgeldiğini iddia etmektedir. Tunus'un İtalya'nın hayatı için lâzım olduğunu, halbuki Fransa için bir hakimiyet ve prestij meselesinden ibaret bulunduğunu kaydetmektedir. Bu mecmuaya göre, Tunus meselesi yeni bir Avrupa vücude getirmekte olan ve icap ederse, henüz şüphe edenlerin zihinlerini bilfiil altüst edecek olan ihtilâlci Roma - Berlin mihverinin tesanüd ve tamamiyetinin yeni bir delilini teşkil etmektedir.

Cibuti hakkında da mecmua, Habeşistan'ın en iyi limanının Fransa'da kalmasının tecviz edilemiyeceğini kaydetmektedir.

Fransız siyasî mahfillerinin fikri

Paris, 31 a.a. — Relazioni İnternationali mecmuasının makalesi hakkındamütalealar serdeden siyasî mahafil, şimalî Afrika ile Tunus'un Fransa için haiz olduğu ehemiyete işaret etmektedirler. Nüfusu Fransanın iki misli olan Almanya'ya karşı koymak için Fransanın muhtaç olduğu asker ve amele harp halinde bu mıntakalardan gelecektir. B. Daladiye, yarın Tunus'a milli müdafaa nazırı sıfatiyle Fransa'nın imparatorluğunun tamamiyetini müdafaa etmiye ve İtalya'ya arazi terkinden ve müstemlekelerinde her hangi hukuki bir imtiyaz bahşından imtina etmiye karar vermiş olduğunu beyan ve teyit için gitmektedr.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× **Paris** — Cümhurreisi B. Alber Löbrön kordiplomatiğin tebriklerini kabul etmiştir.

× **Prag** — Resmî gazete, Macaristan'la Çekoslovakya arasında karşılıklı umumî affa dair kararnameyi neşretmiştir.

× **Varşova** — Polonya'nın bütün büyük şehirlerinde grip hüküm sürmektedir. Varşova'da 130.000 kişi grivten mustariptir. Bununla beraber salgın, ziyansız bir mahiyettedir.

Hitler'in mesajı

Almanya 1938 yılından memnun!

Berhtesgaden, 31 a.a. — B. Hitler yeni yıl münasebetiyle neşrettiği bir beyannamede ezcümle diyor ki:

"Nasyonal Sosyalist Almanya 1938 yılından, allahın kendisine bahşettiği nimetlere karşı müheyyiç bir minnettarlıkla çıkmaktadır. Bu yılın sonunda gözlerimi geçmişe çevirdiğim zaman, evelâ allaha sonra partimize karşı hudutsuz şükran hisleri duyuyorum. Keza bu sene bizimle birlikte yakıcı meselelere sulh yoliyle hal sureti arıyan diğer devlet adamlarına da teşekkür ederiz. Dünya içindeki hattı hareketimiz anti-komintern paktiyle tayin edilmiş bulunmaktadır."

Yahudileri gizlice katolik yapan papaslar var!

Viyanaim Eima a, a. — Royter ajansının muhabiri bildiriyor:

"Viyana civarında kâin Stillfried kasabasının katolik papası Aloi Haning, 34 yahudiyi gayri kanunî bir şekilde vaftiz ettiği için tevkif edilmiştir. Papas, bu iş için para almış olmakla da itham edilmektedir.

Danzig'deki leh yahudileri tardedilirse...

Danzig, 31 a.a. — Polonya hükümeti, Polonya tebaasından olan yahudiler Danzig'ten tardedildiği takdirde Polonya'da ikamet eden danzigliler hakkında aynı tedbirleri almak mecburiyetinde kalacağını bildirmiştir.

Matbuat tarafından verilen izahata göre hükümetçe ittihaz edileceği bildirilen tedbirler siyasî değil, idarî mahiyettedir ve her şeyden evel Almanyadan tardedilip Danzig'e geçen yahudileri istihdaf etmektedir.

Yahudi doktorlar çalışamıyacak

Danzig, 31 a.a. — 1 sonkânundan itibaren yahudi doktorlar, icrayi sanattan menedileceklerdir. Yalnız müşterileri mahdut ve münhasıran yahudilerden mürekkep olan iki doktorun faaliyette bulunmağa devam etmesine müsaade edilmiştir.

Çin devlet adamları arasında ikilik çıktı

Uang Çing Uey Prens Konoye'nin sulh şartlarını müsait buluyor

Mareşal Çan Kay Şek ise mukavemete taraftar!

Uang Çin Uey kanun harici edilecek

Şanghay, 31 a.a. — Domei ajansı, Uang Çing Uey'in mareşal Çang - Kay - Şek'e hitap eden bir deklarasyonunu neşertmektedir. Uang, Prens Konoye tarafından yapılan son beyanatın barış görüşmelerinin açılması için elverişli bir esas teşkil ettiğini bildirmektedir.

Uang Çing Uey kanun harici addedilecek

Paris, 31 a.a. — Pöti Parizyen gazetesinin Şanghay muhabirinin bildirdiğine göre Çin hükümeti ağlebi ihtimal, Çankayşek'in hükümet partisinin ikinci reisi Uang - Çing- Uey'ı yazdığı mesajdan dolayı kanun harici addedecektir. Filhakika, Çankayşek, mukavemete devam edebilecek bir vaziyettedir. Mumaileyhin emrinde asgarî bir milyon askerle silâh ve cephane vardır. Bundan maada, muharebeler gittikçe dağlık mıntakalarda cereyan edecektir. Bu hal, müdafaayı kolaylaştıracak ve motörlü kıtaların faaliyetini güçleştirecektir.

Çin Çan - Kay - Şek'e sadık

Bundan maada Çin efkârı umumiyesi Çankayşek'e sadıktır. Bununla beraber Uang - Çing - Uey'ın hükümet erkânı ve generaller arasında taraftarları mevcut ise, mumaileyhin hareket tarzı bir dereceye kadar ehemiyeti haiz olabilir. Fakat hükümetçe şimdiye kadar ittihaz edilen tarzı hareketten mumaileyhin kendi hesabına hareket ettiği, kendisi ile taraftarı olan grupun mesuliyette kaldıkları ve bunların faaliyetlerinin hükümetçe tasvip edilmiyeceği anlaşılmaktadır.

Şanghay'da heyecan

Şanghay, 31 a.a. — Millî Çin hükümeti reis muavini Uang-Çing - Uey'ın beyanatı gerek Çin, gerek ecnebî mahafilinde derin bir heyecan uyandırmıştır. Bu hususta muhtelif faraziyeler ileri sürülmektedir.

Bazılarınca Uang -Çing- Uey, Çin mebusan meclisinde muhalefetin başına geçmiş ve Japonya ile sulh yapılması tarafını tutmuştur. Mumaileyh Çin siyasetinin komünistler aleyhinde ve totaliter devletler lehinde inkişafını istemektedir.

Japon mahafili ise, mareşal Çankayşek'le bu zat sulh müzakerelerine girişmek için aralarında anlaşmış oldukları mütaleasındadırlar. Halbuki birçok salâhiyettar çinliler Çankayşek'in beyanatının katî mahiyette olduuğna ve Japonya ile bugünkü şartlar içinde mevzuu bahis olamıyacağını iddia ediyorlar.

Diplomatik münasebetlerin kesilmemesini temin için

Fransa Tarhan nezdinde teşebbüslerde bulunacak

Paris, 31 a.a. — Fransa ile İran arasında diplomatik münasebetlerin katî surette kesilmesine mâni olmak ümidiyle Fransa hükümetinin Tahran'daki elçisini Şah nezdinde teşebbüste bulunarak hâdiseye sebep olan kelime oyununun hiç bir ehemiyeti haiz olmadığını bizzat izah etmeğe memur ettiği selâhiyetli mahfillerde söylenmektedir.

Bu mahfiller, üç asırdanberi fransa ile İran arasında sıkı dostluk münasebetleri mevcut olduğunu ve eski ve yeni İran'ın en kıymetli şahsiyetlerinin, bilhassa Rıza Şah Pehlevi'nin saltanat devrinde İran'ın mazhar olduğu büyük terakkileri sempati ile takip ettiğini ilâve eylemektedir.

Bu mahfillerde izhar edilen kanaate göre fena bir maksat gözetilmeden bir araya getirilen birkaç kelimenin yanlış bir şekilde tefsir edilmesinden doğan bir anlaşmazlık yüzünden asırlık Fransız - İran münasebetlerinin tehlikeye girmesi son derecede teessüfe şayan bir hâdise olacaktır.

Entrikalar mı var?

Paris, 31 a.a. — Ekselsiyor gazetesi yazıyor: İran ile Fransa arasındaki diplomasi münasebetlerinin inkıtaı keyfiyetinin pek uzun sürmiyeceğini ümit edilmektedir.

Bu müessif hâdisede siyasî ve iktisadî bir takım rakiplerin gizli tesirleri hissedilmektedir. Bunlar, İranın modern bir surette ihya ve tecdidi işinde ekseriya işbirliğine müracaat etmiş olan Şehinşah Pehlevi'yi iğfal etmiye teşebbüs etmektedirler.

Muahazeye şayan görülen bir makale neşretmiş olan Pöti Pariziyen gazetesi ise, bir tavzih neşrederek hiç bir zaman Şehinşah'a karşı hakaret kasdile hareket etmemiş olduğunu yazmaktadır.

Berlin - İstanbul arasında hava seferleri açılacak

Haber aldığımıza göre, Berlin - Belgrad hava seferlerini yapmakta olan alman Luft Hansa hava nakliyat şirketi bu seferlerini İstanbul'a kadar temdit etmek için hükümetimize bir teklifte bulunmuştur.

Mukabil bir teklif projesi hazırlamış olan Nafıa vekâleti müzakerata girişmek üzere salâhiyettar murahhaslarını göndermesini şirkete bildirecektir. Bir anlaşmaya varılırsa önümüzdeki ilkbahar içinde İstanbul'un Balkan ve Avrupa merkezleriyle hava irtibatı tekrar temin edilmiş olacaktır.

Bu şirketle yapılacak anlaşma bir inhisar mahiyetinde olmıyacak ve vekâlet her hangi bir şirket ile de buna mümasil bir anlaşma yapabilecektir.

Bu iş için diğer beynelmilel hava nakliyat şirketlerinin de müracaat edecekleri zonnolunmaktadır.

Anlaşma takdirinde bunların muayyen hudut kapılarından geçmek ve muayyen güzegâhlar takip etmek suretiyle yolcularını garpte İstanbul, cenupta Adana ve şarkta Van'a getirebilmeleri mümkün olacaktır. (a.a.)

Polis Enstitüsünde dünkü konferans

"Ebedî Şef'in Psişik enerjisi,,

Prof. Fahri Ecevit, Atatürk'ün dehasının baş döndürücü yüksekliğinin izahını yaptı

Polis Enstitüsündeki konferans serileri devam etmektedir. Profesör Fahri Ecevit, dün "Ebedî Şef'in psisik enerjisi,, mevzulu konferans serisine başlamıştır. Büyük bir alâka ile karşılanan ve alkışlanan konferansın özünü aşağıya koyuyoruz:

— Arkadaşlar!

Toplantımızda Atatürk'ten bahsedeceğim: Büyük ve Millî Şef İsmet İnönü'nün dediği gibi "türk milletinin bânisi ve eşsiz kahraman Atatürk" ten bahsetmek, sayın Başvekil Celâl Bayarın ifadesi veçhile "yüreklere ferah ve tad veren" bir şeydir. Atatürk'ten bahse girişirken bu mevzu üzerinde konuşanların sayısız sözleri, hayranlık ve heyecanla dolu tehassüsleri arkamda bitmez tükenmez bir materyel hazinesi gibi yükselmektedir. Sade O'nun acısiyle kanayan vatandaş yüreklerinden gelen hıçkırıklarla değil, bütün dünya ülkelerinden sınırlarımıza tırmanarak; bize Atatürk'ü haykıran, O'nun büyük şahsiyeti etrafında ve lâyemut dehâsı önündeki hayranlıklarını bildiren yabancı seslerle de meşbuum. Kayıbımızın mevziî değil, umumî olduğunu, Atatürk'ün sadece türklük tarihi ortasında değil, bütün medenî ve mütefekkir insanlık tarihi üstünde eşi gelmez bir dehâ kudreti ile yükseldiğini kısaca tebarüz ettirdikten sonra cesaretle tırmanmak istediğim büyük mevzuuma adım adım yaklaşacağım.

Kemalizm'in içtimaî ve siyasî ifadesi salâhiyettar ağızlarla tekrar edildi. Ve söylenen sözler bütün dünya içinde samimî ve sönmez mâkesler buldu. Bu meyanda arkadaşım Profesör Vasfi Raşit Sevig'in üç dört celse devam eden konuşmalarından da çok istifade ettim. İntihap ettiğim mevzu, esasen bu vadide söylenmiş olanlarla mütedahil vasıftadır. Eksik söyliyebilirim fakat artık söyliyeceğimi sanmıyorum.. Tarihin kaydettiği en büyük adamlar serisinin tâ başında gelen Atatürk'ün hiç bir ruh tarafından izhar edilmemiş psişik enerjisi üzerinde bazı mülâhazalar izharına çalışırken her şeyden evel insanlıkta zekâ kemali, ruh kemali diye de ifadesi mümkün olan dehayı kısa bir incelemeden geçirmek muvafık olur.

Deha; itiraf etmeli ki kolay tarif edilir bir kalite değildir. Yaratılmışların en mükemmeli olan insanda tebarüz eden bu pek hususî kıymet önünde ilmin sarahaten ve tam bir aydınlık şartları içinde tavsif yapabildiği de iddia edilemez. Çeşitli reaksiyonlariyle gayet karışık, son derece düğümlü mahiyetiyle zekânın bile tarifi güç iken, bu sarp mevzuun tam şahikası demek olan dehayı tavsife nasıl kolaylıkla erişmek kabil olur. Kaldı ki tarihin türklük içinde parlamasını nasip ettiği bu büyük dâhi, şu veya bu sahada cemiyetin şu veya bu devresi içinde o sahanın ve o devreye ait bazı biliş, görüş, buluş ve inanışların üstüne muayyen cephelerde tırmanmış olanlardan da değildir. Atatürk dehasının tahdit edilmez şümulü erişilmez irtifaiyle bu seride olanların tâ başında gelen en üstünde tebellür eden bir ifadedir.

Tarihin çok eski zamanlarına kadar, bazı bilgilerle bizce mazbut ve mekşûf olan uzak köşelere kadar bakarsak insanlığı hayran bırakan büyük fikir ve kudret tezahürlerine tesadüf etmemek kabil değildir. Fakat bunların çoğunda ruh ve zekâ kudreti tam nisabını almamış, bir noktada insanlığın fevkine çıkmış olanlar ;diğer cephe ve cidarlarda cemaatin vasatî kesafeti içine saplı kalmışlardır. Deha tipik, dinamik ve tüm vasfı ile ancak yirminci asrın ortasına doğru türk cemiyeti içinde tebarüz etmiştir.

Dahiler; zekâ kudretlerinin yüksek tezahürleri istikametine göre tavsif edilirse bir çok sınıflara ayrılabilir. Bu meyanda meselâ: Sanat sahasında belirmiş yüksek deha tezahürleri de vardır. Kadim Mısır'da mimarîyi erişilmez irtifalara, azametli hacimlere, asîl ve düşündürücü bir mânaya yükselten deha, Mısır'ın binlerce senelik medenî tarihi içinde mütemayiz bir kudretin psiko - estetik bir tezahürüdür. Taşı şekil ve dış yapmakla kalmıyarak bir mâna ve iç haline getiren yunan sanat dehası bugün dahi yunan tarihini bize heyecanla açan ve elenler memleketini hayran zairlerle dolduran bir kudret halinde yaşamaktadır. Rönesans her sahada olduğu gibi sanat vâdisinde de reform ile başladı.. Renkleri vecid ve heyecan halinde tuval üzerine yapıktıran Sinan, Mikelanj ve Leonar Duvan dan tutunuz da sanatın edebiyat, şiir ve musikiye açılmış pencerelrinde [illegible] ki alan [illegible] bu reformdan sonra nöbet nöbet tarihin talihini değiştiren birer hâdise gibi gözüktüler. Sanat değil, tefekkür âleminde dahi sözleri bir vahiy telâkki edilen büyük dehalar yetişti. Plâton, Aristo, Konfeçiyüs, Çakyamoni, gibi eskilerinden ve en büyüklerinden tutunuz da Dekart, Hegel, Beykın, Kant, Göte, Öğüs Kont, İspinoza, Marks gibi mühim adamlar da beşeriyetin dikkati celbeden tipleridir. İlim sahasında da Galile, Kopernig, Niyton, Darvin, Pastör, insanlığın, iftiharla kaydedebileceği ve dahî devekte tereddüd etmiyeceği büyük adamlardır.

Cemaatler tarihin çizdiği yollar üzerinde yürürken büyük inhiraflarla başka vadilere götüren siyasî ve askerî dehalar üstünde hiç şüphesiz ki hepimiz uzun uzun hayret ve takdirle düşündük. Bir Makedonyalı İskender'in bir Roma'lı Sezar'ın büyük adam olduğunda tereddüt edilemez. Kesif türk kütlelerini bütün Asya ve Avrupa boyunca zaferden zafere koşturan bir Atilâ, bir Cengiz, bir Timur siyasî ve askerî dehanın şüphe götürmez sembolleridir. Bizzat yakın tarihimiz içinde beliren Fatih Mehmet ve Yavuz Selim de insan zekâsını hayrette bırakan büyük tiplerdendir. Rusya'nın tarihı ve talihini yapan Deli Petro, on dokuzuncu asır Fransa'sını maceradan maceraya sürükliyen, ve hâlâ bütün fransız kalplerinde onun sergüzeştcu temayülleri neticesi çekilmiş ıstırapların acısına rağmen, destanî bir yer tutan Napolyon da bu sırada adı ihmal edilecek tiplerden değildir. Fakat bütün bu saydığım isimler - ki insanlığın tercümeihali içine mühim kayıtlar geçmesini mucip olan edebî, ilmî ve siyasî infilâklar yapmışlardır. Bir tataraftan çok kuvetli ve fevkalâde olmakla beraber diğer bakımdan alelâde ve zayıf olmak eksikliğinden kurtulamamışlardır. Ayrıca kuvetli taraflarında da yaptıkları fiilin vücuda getirdikleri eserin şiddeti, vüsati, ve hacmi itibariyle bizim içimizde yetişmiş olan büyük adamla aynı safa gelmek, aynı ölçüde, aynı boyu vermek imtiyazından mahrum kalmışlardır. Atatürk askerî sahada muvaffakiyet kazanmakla kendini tarihe tescil ettirmiş, yahut bir milletin bünyesinde büyük idarî değişiklikler veya sadece derin içtimaî hareketler vücuda getirmekle iktifa etmiş mahdut ve mevziî bir büyük değildir. O, Millî Şef İsmet İnönü'nün söylediği gibi her tarih ve her devrin büyük bir kudreti olarak belirecek olan yegâne eşsiz tiptir. Bir fransız muharririnin dediği gibi, onu hattâ bir Çanakkale zaferi veya millî mücadele neticesi unutulmaz dâhiler sırasına koyabilirdi. Halbuki Atatürk, ancak onlardan sonra, ancak türk vatanının sınırlarından mütecavizleri koğduktan sonradır ki, her biri bir devirde birkaç adamı emsalsizler arasına sokacak olan azametli işler başarmıştır. Bu işler, cemiyetimiz içinde büyük sosyal ve kültürel değişiklikler yapmış olmak ilk plânı arkasında daha kıymetli olan, daha büyük olan bir hâdiseyi vücuda getirmiştir. Bütün harp ve kültür başarılarının ircâ edilebileceği bu hâdise şudur: Atatürk, kendi som kalitesini tamamen türk milletine perçinlemek, türk milletinin bütün iç seciyesini kendi benliğinde büyük şuuru içinde biriktirmek ve onu dehasının ateşiyle kaynatıp kendine maletmek imkânını bulmutşur. Atatürk, vüsatine payan olmıyan engin ve derin dehasının bütün sıcaklığını, bütün ışığını hudutlar aşırı dayayarak, daha kendi devrinde insan[illegible] henüz onun görüş zaviye[illegible] olmak için, içine doğru uzaklaşmamış olduğu bir zamanda dahi bütün milletler arasına, bütün insanlık şuuruna sığmıyacak kopmıyacak bir şekilde yapışıp yerleşmiş olan yegâne büyük adamdır. Atatürk'ün psişik enerjisi türklüğün ruhunu kaynatmıya kâfi bir lâv olmakla kalmamış, insanlığın inan ve ideallerini insan yüreklerinin en necip duygularını dahi ısıtmak, harekete getirmek imkânını bulmuş, ve bütün bir beşeriyetin ruhunu girintisiz, çıkıntısız ve sahilsiz bir deniz gibi biribirine ulaştırarak orada yekpare ve hiç dinmiyecek dalgalanmalar yapmıştır.

Tarih. Büyük adamlar vermekte, dâhiler yetiştirmekte kıskançtır. İnsanlar isteyip de başaramadıkları yahut tahayyül edipte hakikat yapamadıkları keyfiyetleri şu veya bu istikamette belirmiş bir hız veya hamle ile yapmağa kalkışan modelleri örnek tip saymaktadır.

Bunların hattâ vücuda getirdikleri hareketler neticesinde zararlar vücut bulsa, yaralar açılsa ve beşeriyet ıstırap çekse dahi gene büyüğünü saymakta insanlar umulmaz bir vefa ile birleşmişlerdir. Fakat ekseriya dâhiler, zamanlarında bir rahibe gibi telâkki edilmiş ya vahi sayılmışlardır. Ancak o zamanın biraz ötesine çekilince, vaktiyle içlerinde yaşamış olanın kendilerini yükseltmiş olduğu irtifaa tarih zemininden bakınca kıymetlerini anlamışlardır. Atatürk için böyle olmamıştır. Atatürk, kendi devrinin başlangıcında, ortasında ve her yerinde büyük ve emsalsiz görünmüş o adamdır ki, bu devrin nihayet bulmasına imkân olmadığına göre, tarih içinde ve insanlık önünde de daima aynı çapta büyük kalacak demektir.

İçtimaî hayatı durgun ve sıcak bir sahaya benzetir, onun zerrelerinde mevcut olan dinamik faaliyetin sathında her zaman belirmediğini gözükmediğini kabul edersek, ve bu saha ortasında ümide, inana ve büyük duygulara karşı bir susuzluk, bir doymazlık mevcut olduğunu farzedersek, büyük adamları bu susuzluk ve iştah karşısında bir damla veya bir lokma diye tavsif edebiliriz. Atatürk ise bu susuzluk ve açlığı işba etmiş, insanlığı dehânın tadına bir daha acıkmamak üzere doyurmuştur. Zamanımıza kadar mukayeseler yapılarak ölçülür ve kendi tezahürü sahasında ibraz ettiğini dehâ eserlerine ancak bu suretle bir kıymet etiketi yapıştırırlardı. Atatürk ise şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da değişmez ideal, bir ölçü gibi insanlığın manevî hazinesinde saklı durmaktadır. Gerek yetişmiş olanlar gerek yetişecek bulunanlar kafile kafile ancak bu ölçünün hangi mertebesine uygun düştükleri tetkik edilmek suretiyle nisbî bir kıymet kazanacaklardır. Kendini harcedip tüketmek suretiyle içtimaî hayat saflarında bir kımıldama yapabilen ve bu suretle bir masal, bir dasitan ve bir hâdise olarak insanlık hatırasında kalan öteki bücür dâhiler arasında, harcettikçe çoğalan ve bir emanasyon gibi sonsuzluğa doğru yayılan Atatürk ise maddesinin aramızdan çekilmesine rağmen, tevzi ettiği enerji ile bütün insanlık şuurunda o kadar bol ve layemut bir surette mevcut kalmıştır ki, bu hiç tükenmiyen daima artan dehâ temevvücatı bütün devamı müddetince beşeriyetin içinde kabarıp coşmıya namzettir.

Dâhilerin bulundukları muhit içinde nasıl yetiştikleri ve kendilerini yapan muhite nasıl tesir ettikleri meselesi bütün dünya mütefekkirlerini hâlâ meşgul eden bir dâvadır. Karteziyenler, zîheneciler, spritüalistler, ampiristler, prağmatistler, entivisyonistler. hâlâ bu sırrın düğümünü çözmek için çabalamaktadırlar.

Determinstlerin dehâyı tarifleri biraz soğuk ve yavandır. Hattâ bunlara bakılırsa, büyük adamın vücudunu dahi şüpheli görmek iktiza eder. Büyük adamı bir cemiyetin tekâmülü muhassalası olarak ifade eden ve ancak tekâmülün icabı olmaktan başka, bu çeşit ve selektif içtimaî kımıldayışların bir neticesi gibi telâkki etmekten gayri bir görüş istikâmetine sapamıyan deterministler, bu suretle insan ruhu içindeki manevî muhayyeleyi onu bulunduğu cemiyet şartlarının üstüne çıkaran iç hızı tamamen inkâra kadar varmışlardır.

Sosyete üstünde fertlerin yapacağı tesirlere inanan muayyen bir cemiyetin ibraz ettiği kaynaşma, alt üst olma, ve dalgalanması sebebiyle, şu veya bu saiklerle kabaran, tahammür e[illegible] da infilâk eden ruh enerjisinin cemiyetleri nasıl kendi miknatisi istikametine çekeceğini ve dehâyı insanın hayatında bir inkılâp değil, bir ihtilâl bildiren ve sayan prağmatistlerle, entivisyonistler ise büsbütün başka fikirdedir. Bu telâkkileri gelecek toplantımızda izaha çalışarak, Atatürk'ün psişik portresini daha vazıh olarak çizmeğe başlıyacağım.

Kır koşuları yapılacak

Bunun için bir program hazırlanarak bölgelere gönderildi

Atletizm federasyonu geçen senelerde olduğu gibi, bölgeler arasında bir kır koşusu şampiyonası tertip etmiştir. Bu koşular, 16-18 yaşlar arasındaki gençler ve 18 yaştan yukarı olanlar olmak üzere iki katagori üzerine yapılacaktır.

Bundan böyle bu müsabakaların hiç birinin ilk yıl yapıldıkları yerler değiştirilmiyecek, her yıl aynı tarihlerde ve aynı sahalar üzerinde tekrarlancaktır. Bu müsabakalara kulüblerde kayıtlı, mektepli ve er veya subay olmıyan sporcularla kulüplerle hiç alâkası olmıyan amatörler iştirâk edebileceklerdir.

Koşular neticesinde iki türlü tasnif yapılacaktır.

A) Şahsî ve ferdî birincilik... 1, 2, 3 üncü ve saire...

B) Takım birincilikleri.

Her kulüp veya teşekkül bu müsabakalara üçer kişilik olmak üzere dilediği kadar takımlarla dahil olabilecektir. Ancak birden fazla takımla iştirâk edecek olanlar her takıma bir isim vermeğe ve bu isim altında koşacak sporcuların adını yarıştan evel bildirmeğe mecbur tutulacaklardır. Aynî kulübün iki ayrı takımının aldığı ferdî neticeler tek takım imiş gibi hesaplanarak tasnif edilmiyecek; her takım kendi tasnifine bağlanacaktır.

Üçten az koşucu ile iştirâk eden kulüp takım tasnifine tabi olmıyacak, koşucuları ise ancak ferdî tasnifte sıra alabileceklerdir. Takım tasnifinde her koşucuya yarışı bitiriş sırasına göre sayı verilecektir. En çok sayı toplıyan takım da galip ilân olunacaktır.

Kır koşusu grup birincilikleri İzmir, Kayseri ve Eskişehir'de yapılacaktır.

Yeni yıl takvimlerinin damga pulları

İlânlı ve ilânsız cep takvimlerinin damga resmine tâbi olduğu malûmdur. Finans Bakanlığı teşkilâtına bu hususta bir tamim yaparak pul yapıştıtılmamış veya pulu kanuna aykırı yaptıştırılmış takvim sahipleri hakkında zabıt varakası tutulmasını, damga resmi ve cezası tahakkuk ettirilmesini bildirmiştir.

RADYO

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU
Dalga uzunluğu :

1639 m. 183 Kcs./120 K
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs./ 20 K
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs./ 20 K
(Türkiye Saatile)

Ankara:

PAZAR, 1.1.1939: — 12.30 Müzik müziği (Pl).
13.00 Saat, ajans haberleri, meteor kara.
13.10 Türk müziği (Pl).
14.00 Konuşma (ev kadını saati).
14.15-14.30 Müzik (operet seleksiy rı).
17.30 Müzik (danslı pazar çayı).
18.30 Saat, ajans haberleri, meteorol
18.40 Türk müziği (ince saz - Niha faslı).
19.30 Türk müziği (Muhtelif okuyucu dan seçilmiş eserler) (Müzeyyen S Mustafa Çağlar, Radife, Muzaffer İ Semahat, Mahmut Karındaş, Safiye To Sadi).
20.15 Konuşma (çocuk saati).
20.30 Müzik (Riyase. Cumhu. Bando. İhsan Künçer) 1 - Marş aus eigener (T. Ruprecht). 2 - Süit oryantal: I - dansözleri, II - Ganj kıyılarında, I Mısır dansözleri, IV-Yürüyüş. Denizd Noel gecesi senfonik şiir (J. J. Kayan) Norveç rapsodisi - I - adantino, II-Pr (Lalo).
21.15 Saat, esham, tahvilât kambiyo - kut borsası (fiyat).
21.25 Müzik (karışık program - Pl).
21.35 Müzik (küçük orkestra: 1 - Dü marşı - (Mendelson). 2 - İkinci Macar r sodisi (List). 3 - Kas nuazet balesinde arap dansı ve çiçekler Valsı (Çaykovs 4 - Rus halk şarkıları (O. Fetras). 5 - rakteristik parça (Breyth). 6 - Paris - (Valttöyföl).
22.45-23 Son ajans haberleri ve yarı program.

Gençler Birliği kongre dün toplandı

Gençlerbirliği spor kulübü dün b lediye salonunda senelik mutad ko gresini yaptı. Toplantıyı kulüp re B. Aziz açtı. Ebedî Şef Atatürk'ün ziz hatırasını yad için iki dakika yakta sükûtten sonra, kongre reisliğ ne seçilen B. Namık Ambarcıoğlu nun idaresi altında ruznamenin müz keresine geçildi.

Bu müzakere esnasında idare hey tinin bir senelik çalışmalara ait rap riyle malî işlere ait hesap bilânço gözden geçirildi ve eski heyet ibra dildi.

Bundan sonra kulübün fahrî reisl ğine Hariciye Vekili B. Şükrü Sara belediye reisi B. Nevzat Tandoğan i tifakla ve alkışlar arasında seçildile

Yeni idare heyeti de şu zevattan t şekkül etti: BB. Abidin Erker, Sad Nuri, Fevzi, Nazım, Şefik, İzzet.

Teknik bina kanunu projesi yeniden hazırlanacak

Şehirlerin imarı işleriyle uğraşmak üzere merkezde bir teknik büro tesis hakkındaki kanun projesi mütalealar alınmak üzere ilgili vekâletlere gönderilmişti. Vekâletler tetkiklerini bitirmişler ve projeyi dahiliye vekâletine iade etmişlerdir.

Haber aldığımıza göre Nafıa vekâleti projenin esaslı bir surette tadilini mucip olacak bazı tekliflerde bulunmuştur.

Dahiliye vekâleti bu teklifleri tetkik ederek projeyi yeni baştan hazırlıyacaktır.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan. Yolan Földeş *Çeviren. Nasuhi Baydar*

— 45 —

O da sessizlik içinde kalıyor. Liif intihara kalkışmıştır Düşmansız, tek dostsuz ölmek istememiştir.

Biraz sonra Katrina şu mütaleada bulunuyor:

— Bizleri hayata rabteden bağlar ne kadar da nazik!

Alvarez yavaşça soruyor:

— Ona sizi bağlıyan hangi rabıtalardır?

Katrina başını kaldırıyor ve gülümsüyor.

— Bilmiyorum. Belki de alilliğim. Elbette bin türlü sebep bulabilirdim... Şayet... Belki de tam bundan dolayı...

— Muhakkak ki ben de aynı vaziyetteyim.

— Siz mi? Fakat siz erkeksiniz, ve dört uzvunuta maliksiniz.

— Evet... Ve ben bir iyilik ve adâlet davası uğrunda mücadele ediyorum; öyle bir mücadele ki şimdiye kadar ancak insan öldürmeğe muvaffak oldu. Bir idealin nasıl bir mahbes haline gelebileceğini bilir misiniz?

— Nasıl bilmez olurum? Bu benim de mahbesimdir... Fakat, aşk size bir yuva verebilirdi.

— Aşk, evet, belki... Burada bilen yok, Katrina, fakat benim de bir karım vardı. Fikirlerimi paylaşmadığı için kendisinden ayrıldım.

Klari şirretlik edip sözleri kesti:

— Bu küçük fikirlerinizi lütfen kendiniz için saklar mısınız? Zannedersem uyanacak. İmanınız hakkında bu kadar alçakla konuşmuş olmanızdan dolayı yarın kendi kendinizi affetmiyeceksiniz. Aşka gelince; bu budalaca bir şeydir. Ben katiyen kimseye aşık olmıyacağım. Aşk, hayatta gayeleri olmıyan insanlara yarar. Ben büyük bir hekim olacağım. Sizi görmemesi için pencerenin yanına, karyolanın arka tarafına geçiniz.

İki olgun insan şaşalıyarak biribirine bakıyor ve pencereye doğru gidiyorlar. Alvarez'in çeneleri biribirine çarpıyor, ve adamcağız düşünüyor ki teşkilâtlı cemiyet, bazı felâketlere karşı, ne de olsa, bir nevi berbat nizam kurmuştur. Meselâ kazalara karşı... Telefon, hasta arabası, hastane gibi. Alvarez kendi kendine, bunları muhafaza edebiliriz, diyor. Külrengi ve serin şafak yaklaşıyor. Hasta kıpırdanıyor:

— Ben Rusya'ya dönmek istiyorum...

Klari, ona doğru eğilerek:

— Beni dinleyiniz, bay Bardişinof, diyor.

— Yalnız, Rusya'ya dönünceye kadar... Burada ölmek istemiyorum...

— Dinleyiniz, bay Bardişinof. Size büyük bir sır tevdi edeceğim: çok hasta idiniz. Artık tehlike geçmiş olduğu için size bunu itiraf edebilirim. Doktor böyle dedi. Dün tehlikeli idi. Bu sabah kendinizi daha iyi hissediyorsunuz, değil mi? Bugün nekahat devrine giriyorsunuz. Dediklerimi iyice anlıyor musunuz, Bay Bardişinof?

Hasta anlamış görünüyor. Gözlerinde solgun bir parlaklık beliriyor, Klari ona su veriyor, kompresini değiştiriyor, sonra elini eline alıp alçak sesle ve ciddî bir şeyler anlatıyor, o kadar alçak bir sesle ki pencerenin yanındaki ötekiler dediklerini işitemiyorlar. Bardişinof bir kaç kere homurdanıyor, sonra uyuyor.

Üç hafta kadar sonra, güneşli bir günde iki ihtiyar — zira altmış sekiz yaşında olan Bardişinof da, kırk beşinde bulunan Liif de Klari'nin nazarında birer ihtiyardır — kol kola girip Lüksemburg bahçesine gitmek üzere yola çıkıyorlar. Klari onları bir mürebbiye gibi sevk ve idare ediyor.

— Hayır: bu sıra değil, şu sıra. Çünkü bu daha kuytu bir yerde. Yani, sen deli misin? Bak, örtüler nasıl yerde sürükleniyor. Evet, dizlerine koy onları. Aman allahım, üçünüz da bana öyle zahmet veriyorsunuz ki!

Hayat şimdi daha sakindir. İstvan artık Anna'yı almak üzere mağazaya gelmiyorsa da bazı akşamlar, ve tuhaf tesadüf, tam yemek zamanı, apartımana uğramaktadır. Kabarenin inanılmaz muvaffakiyetleri hakkında koca koca yalanlar uyduruyor; fakat denilebilir ki bu yalanlara artık kalben iştirâk etmemektedir. Her gün mübaşir gelmekte, kabare can çekişmektedir. Evet, vaziyet böyledir; fakat, belki İstvan'ın hakkı vardı.. Şayet bir parçacık paraları olsaydı, reklâm yapabilmiş olsalardı, bir kaç ay kadar tutunabilselerdi...

— Anna, bizim eve gel. Öyle tasalıyım ki. Mesuliyetlerimin derecesini tasavvur edemezsin. Yalnız sen beni avutabilirsin...

Fakat İstvan, Anna'yı sevdiğini artık söylemiyor. İstvan'ın şu halini takdir edelim ki Piya Monika'ya tesadüf ettiğindenberi bu kelimeleri Anna'ya tekrarlamamaktadır. Sadece ondan evine gelmesini istemektedir, çünkü şimdilik bununla hoş ve kısa bir maceraya atılmaktan zevk duymaktadır... Bu "şimdilik" sözü pek sarih değildir. İstvan, Piya Monika'ya tevazula, hararetle hayrandır, ve bu güler yüzlü kızı elde etmenin kolay olmadığını da bilmektedir. İstvan, Piya Monkia ile evlenmek için zengin olmak istemektedir.

Kabare mezada çıkarılıyor. Buna zamime olarak Halley ile İstvan aleyhinde de türlü küçük suçlardan dolayı takibat yapılıyor. Kanun, kendisine bir ot parçasiyle dokunulan bir salyangoz kadar alıngandır ve yüzünüze bir sürü maddeler fırlatarak ,muhakkar, kabuğuna çekilir.

Bütün sıkıntılar arasında Elemer liseye kaydettirilmiyor. İstvan, fransız mektebine daha kolay intibak edebilmesi için oğluna Yani'den ders aldırmasını Halley'e tavsiye ediyor. Fakat, Elemer bu teklife öyle ümitsizce muhalefette bulunmuştur ki Halley başını sallamış ve bu fikirden vaz geçmiştir.

Bir akşam, çıkış saatinde Anna gidip Gretl'i buluyor.

— Seni kimse beklemiyor mu? Seninle bir parçacık birlikte yürüyebilir miyim?

— Elbette. Beni kim bekleyibilir ki? Hattâ istersen odama kadar çık. Çoktan beri gelmedin. Sana bir bardak çay ikram edeyim.

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Aynı mikrop ...

Büyük Pastör'ün hayatını okudu-ızsa, kendi keşfettiği mikroplar-ın ne kadar çok korktuğunu da bi-siniz. Başkalarının evinde yemeğe davet edildiği vakıt bile, önüne ko-ılan ekmeğin üzerindeki mikrop-rı kaybetmek üzere, ekmek dilimi-n üzerini bıçakla iyice kazıdıktan sonra yiyebilirmiş.

Yeğeni doktor Luar'ın yeni çıkar-ığı kitapta büyük âlimin mikrop-ardan korkusuna dair güzel fıkra-var: sokakta bir hastanenin ö-ünden geçerken hem yanında gi-enlerin, hem de kendisinin yüzünü endille örterek mikroplardan ko-umak istermiş... Ellerini yıkadık-an sonra da havlu ile kurulamaz, azı temiz lokantaların hâlâ yaptık-arı gibi, kâğıtla kuruladıktan sonra kâğıdı çöp sepetine atarmış.

Hele el sıkmaktan korkusu! Onun gözünde en çok mikroplu insanlar hekimler olduğu için (kendisinin he-tim olmadığını, tabii, bilirsiniz) la-boratuvarına gelen bir hekimin eli-ni sıkmağa mecbur olduğu vakıt — bizim rahmetli hacı İzzet paşanın meşhur kelâmını tekrar ettiğine da-ir bir kayıt yoksa da — hemen elini çıkar ve ondan sonra rahat edebilir-miş... Kopenhag şehrinde tıp kong-resine davet edildiği vakıt, elindeki beyaz eldiveni çıkarttırarak kıralın elini sıkmağa mecbur olunca, elini hemen yıkayamadığından dolayı pek muazzep olduğu de şüphesiz-dir....

Bir rivayete göre, deha da — en a-zı yetmiş türlü denilen — sinirliliğin bir türlüsü olduğu için o büyük dâ-hinin mikroplardan korkusunu da sinirliliğine atfetmek mümkündür...

Fakat mikroplardan korku, Pas-tör gibi dâhi olmıyan kimselerin bir çoğunda hâlâ vardır. Kimisi, onun gibi, birinin elini sıkmaktan korkar. Kimisi çorba kaşığını ispirtoya batı-rarak yakmadan et suyuna soka-maz, et suyu mikroplara iyi yem o-lurmuş diye... Bazısı kapının tokma-ğma dokunmaktan çekinir... Otelle-rin yataklarındaki mikroplardan korktuğu için yola çıktığı vakıt — [illegible] odalarında yata-bir seyyar karyola ile yatak takımı taşıyan bile bulunduğunu rivayet e-derler.

Pastör, mikropların kendisi bul-duğu için, onun mikroplardan kor-kusu hoş görülebilir. Fakat başkala-rının mikroplardan öyle korkmala-rı artık gülünç olur. Onun zamanın-da miprokların yalnız hastalık ha-linde bulunduğu sanılırdı. Şimdi her kes bilir ki bize hastalık veren mik-roplardan bir çoğu, difteri mikrobu, zatürree mikrobu, yılancık mikro-bu,, verem mikrobu bile hiç hastalık hasıl etmeden vücudumuzda bulu-nurlar.

Mikroplar bize gelir gelmez he-men hastalık hasıl temiş olsalardı, şimdiye kadar yer yüzünde hiç bir insan kalmaması lâzım gelirdi. Mik-ropların keşfindenberi onlardan sa-kınmak yollarını biliyoruz. Fakat mikropların keşfinden önceki insan-lar onları bilmedikleri gibi onlardan sakınmak yollarını da bilmezlerdi. Hepsinin hastalıktan telef olmadığı-na göre vücudun mikroplara karşı tabiî olarak müdafaa vasıtaları var demektir.

Vücudumuzun o müdafaa vasıta-ları, bizi mikroplara karşı haylıca muhafaza ederler. Aklımızla da on-lara yardım ederek kendimizi bile bile hastalıklı bir muhite atmaktan çekinmemiz şüphesiz iyidir. Nite-kim mikropların keşfindenberi mik-roplu hastalıklar pek azalmıştır. Bununla beraber hayatımızı daima mikrop korkusiyle geçirmek gülünç olur. Biraz da tabiatin bize verdiği müdafaa vasıtalarına iman etmek lâzımdır.

Zaten, mikrop deyince, onların hepsi mutlaka zararlı sanılmamalı-dır. Mikropların zararlıları bulun-duğu gibi, faydalıları da vardır: O faydalı mikroplar olmasalardı in-sanlar şimdiye kadar şaraptan, sir-keden, sucuktan bile mahrum kalır-lardı. Bunları belki hayat için pek de lüzumlu saymazsınız, fakat yoğurt-tan elbette vaz geçemezsiniz. Hal-buki bizim yoğurdu meydana geti-renler de gene mikroplardır.

Daha iyisi var, biraz çirkin olmak-la beraber, bilinmesi lüzumlu: insa-nın vücudunda yaralar ve gangren-ler hasıl eden Velş basili, undan ya-pılan hamurun içine girince ekmek mayasının yerini tutar ve hamur lez-zetli bir ekmek olur. Aynı mikrop yerine göre zararlı, yerine göre çok faydalı...

Pastör bunu bilmiş olsaydı, ekme-ğini yemeden önce bıçakla kazıdığı-na kendisi de gülerdi. Mikroplar-dan o kadar korkmak, canlı hayvan telef etmek korkusundan hiç et ye-miyen hintlinin hikâyesine benzer. Onun içtiği suyun içinde canlı hay-vanlar bulunduğu gibi, bizim de ye-diğimiz yemekler mikroplarla dolu-dur.

G. A.

Tedavüle çıkan yeni banknotlarımız

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından :

Bankamızın 15 ikinciteşrin 937 ta-rihinden itibaren tedavüle çıkarmağa 31. 12. 1938 tarihe kadar:

Beş	liralıklardan	38.099.940
On	„	23.192.670
Elli	„	21.916.300
Yüz	„	21.055.600

Ceman, yüz dört milyon yedi yüz altmış dört bin beş yüz lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan da eynı miktar yani, yüz dört milyon yedi yüz altmış dört bin beş yüz lira tedavülden kaldırılmıştır. (a.a.)

Türk - Yunan ticaret anlaşması bugün meriyete giriyor

Yeni Türk - Yunan ticaret anlaşması gümrüklere tebliğ edilmek üzeredir. Dost ve komşu memleket ile aramızdaki ticaret münasebetlerini inkişaf ettirecek esasları ihtiva eden yeni anlaşma, evelce de yazdığımız gibi, bugünden itibaren meriyete girecektir.

Polonyada Çekoslovakyanın başına gelen âkibete mi uğrıyacak?

Yazan
Moris PERNO
L'Örop Nuvel mecmuasından

Polonya'daki Ukranyalılar da muhtariyet istiyorlar!

İstedikleri mıntaka 136.000 km. murabbalık, yani Polonya topraklarının üçte biri kadar bir yerdir

İlkkânunun dokuzunda Polonya diyet meclisinde, Okranyalı mebuslar, halkının ekseriyeti Okranyalı olan Halicz ve Volynie mıntakaları için idarî muhtariyet talep eden bir takrir verdiler. Bu mıntakalar için hususî bir anayasa, muhtar bir hükümet ve meclis istenmektedir. Yalnız dış siyaset, Millî Müdafaa ve maliye işleri merkezi hükümete bağlı olacak, bütün diğer işler Okranya diyetinin ve ona karşı mesul olan bakanların salâhiyeti dairesine girecektir. İstisnaî olarak, bu diyet, Polonya tarafından aktedilen ve memleketin hayatî menfaatlerine taallûk eden anlaşmaları tetkik ederek kabul veya reddetmek hakkına sahip olacaktır.

Parlâmenter bakımdan bu teşebbüsün tabiîdir ki muvaffak olmasına ihtimal yoktur. Bu takriri imzalamış olan on dört Okranyalı mebus arzularını Polonya meclisine nasıl kabul ettirebilirler? Meclis reisi teklifin kıraatini talik etmekle iktifa etti. Bu esnada, 11 ilkkânun günü, meclis reisinin etrafında bir kısım mebuslar ve büyük memurlar toplanarak Okranya'lıların teşebbüsü karşısında alınması lâzım gelen hareket tarzı üzerinde konuştular. Reylerine müracaat edilen şahsiyetlerden çoğu takririn cümhurreisine gönderilmesini tavsiye etmişler. Çünkü Polonya anayasasında tadilât teklifine ancak cümhurreisi salâhiyettardır. Ne de olsa, bu mesele, derhal mesul devlet adamlarının ve Polonya kamoyunun nazarında son derecede ehemeiyetli telâkki edildi.

Ukranya'lıların muhtariyetini istedikleri mıntaka 136.000 kilometreye yakın bir sahaya maliktir, yâni Polonya'nın takkriben üçte biri demektir. Polonya'nın 32 milyon nüfusu üzerinden 9 milyonu bu mıntakada yaşamaktadır. Bu dokuz milyon insanın içinde de asıl Okranya'lılar miktarı kendi iddialarına göre dahi 7 milyonu aşmaz, bazı tahminlere nazaran ise ancak dört milyon kadardır.

Yalnız Polonya Okranya'lıla-Okranyasında, Aşağı Karpatlar Birliği Rusyasında, Bukovin ve Basarabya'da sakin olan Okranya'lıların da mevcut olduğu unutulmamalıdır. Ve 40 milyon nüfusu bulan bu dağınık milletin ardında ihtimal ki Almanya vardır. Polonya Okranya'lılarının bu hareketiyle yaratılmış olan vaziyetin Hitlerci diplomasi tarafından nasıl istismar edilebileceğini anlamak için birkaç sene öncesine çıkmak ve Okranya'lılarla Polonya'lılar arasındaki ananevi sebeplerin husumetleri araştırılmak lâzımdır.

İlk defa olarak, merkezi Lemberg (Lwow) olan şarkî Galiçya'da 1860 senesi sıralarındadır ki bir Okranya milî şuurunun ilk âlametleri belirmiye başlamıştır. Hâkim olmak için tabaları arasında ihtilâflar yaratan Viyana hükümeti, bu hareketi teşvik etmeyi muvafık buldu; bunda iki fayda görüyordu. İmparatorluğun içinde Polonya'lılarla Okranya'lıların arasını açmak, dışarda, ruslara karşı Okranya'lıları bir sed gibi kullanmak. Bu hedef-

Günün politik MESELELERİ

lerden ilkine kolayca erişebildi. Şarkî Galiçya Okranya'lıları ekseriyet itibariyle köylü halktı ve Polonya'lı mülk sahiplerinin çiftliklerinde çalışıyorlardı. Okranya'lılar ortodokusluğun bir nevi olan Uniat dinine bağlıdırlar, halbuki Polonya'lılar katoliktirler. İçtimaî rakabet, dinî rakabet, Avusturya politikasına müessir bir manevra imkânı temin ediyordu.

Avusturya imparatorluğu bu Okranya'lılara Rüten ismini vererek onları Rusya'daki kardeşlerinden ayırmak maksadını güdüyordu. Esasen iki taraf arasında rabıta ve münasebetler teessüs etmemişti. Ana dillerinin öğretildiği ilk ve orta mektepler açıldı. Hattâ Viyana üniversitesinde bir rüten edebiyatı kürsüsü tesis edildi. Diğer taraftan uniat klisesi [illegible] hükümetin müzaharetine mazhar oldular. Bu suretle rüten klisesi imparatorluk sülalesine bağlandı.

Dünya harbi esnasında, Avusturya Macaristan kıtaları yanında bir de Okranya alayı çarpışmıştı. 1 sonteşrin 1918 de Avusturya'lılar Lemberg'i tahliye edince, Haller ordusu derhal buraya girmedi: İtilâf devletlerinin bir kararı bunu menetmişti. Şehri Okranya'lılar işgal ettiler. Ve yirmi bir gün içinde geçmiş asırlar zarfında sabık efendilerinin kendilerine yapmış oldukları tazyik ve zulümlerin fazlasiyle intikamını aldılar. 22 sonteşrinde Polonya'lılar şehri aldılar. Ömürsüz "Garbî Okranya cümhuriyeti" Büyük Okranya hetmanı Pelitura ile birleşti; fakat bu reisin en mühim kıtaları kendisini terkederek bolşeviklere geçtiler. İşte o zaman Pelitura Pilsovski'nin ittifakını kabul etti ve ona Kiev üzerine felâketle neticelenecek olan yürüyüşü ilham etti. Ruslar bu taarruza Polonya'yı istilâ etmek suretiyle cevap verdiler.

Ukranya halkı istilâcıları açıkça iyi karşıladı. Okranya'lı köylüler, Budiyeni'nin atlılarına Polonya arazisinde rehberlik ettiler; aynı köylüler Polonya kıtaları için gönderilen mühimmat ve erzak kafilelerini soyuyorlardı. Fransız'ların yardımı sayesinde Ruslar püskürtüldükten ve Varşova ile Moskova arasında sulh aktedildikten sonra Şarkî Galiçya'da sükûn ve asayişi temin etmek icabetti. İtilâf devletleri yüksek şûrası 25 temmuz 1919 tarihli bir kararıyle Polonya'ya, bazı kayıt ve şartlar dairesinde, bu mıntakayı işgal müsaadesini vermişti. Okranya'lı halk kendi işelrine kendisi hâkim olacaktı, ilhak edilen mıntaka muhtariyetle idare edilecekti. Şarkî Galiçya'nın hususî bir diyeti ve hükümeti olacaktı. Polonya bu şartları kabul etti; Varşova diyeti 26 eylül 1922 tarihli kanunla ilhak edilen vilâyetin muhtariyetini ilân etti. Fakat anlaşma ve kanun tatbik edilmedi. 15 mart 1923 de elçiler konferansının kararıyle Şarkî Galiçya'nın hükümran hakkı Varşova'ya verildi ve taahhütler unutuldu. Şimdi Ukranya'lı mebuslar bu taahhütleri Polonya'ya hatırlatmış oluyorlar.

Polonya matbuatı 9 ilkkânun teşebbüsünde bir alman manevrası görmekte tereddüd etmiyor, ve muhalefet organları bu vesileden istifade ederek Kolonel Bek'in politikasına hücum ediyorlar. Şurası muhakak ki bu politika felâketli bir akamete uğramıştır. Fakat almanlar Polonya'nın Okranya'lılarla temasa başlamak için Kolonel Bek'in idareyi ele almasını beklememişlerdi. Berlin'le Okranya hareketi arasında ilk temaslar Vaymar cümhuriyeti esnasında başlamıştır. Almanya bir yandan tedhişçi organizasyon şeflerine müzaheret ediyor, diğer taraftan Şarkî Galiçya'da, halka kendi kendine yetmek ve Polonya ticaretine hemen tamamiyle boykot yapmak imkânını verecek geniş bir kooperatif sisteminin yaratılmasiyle alâkalandırıyordu. Ukranya kooperatifleri

(Sonu 10. uncu sayfada)

1 Gün için

Yılbaşı

Her tarafı gezilip görülmüş bir kervansarayda, bir kapı perdesini kaldırınca, çıkmtısız bir eşikten bir binbir gece bahçesine kayarcasına, gözlerimiz uzak hülyalara dalmış, gönüllerimiz ümit ve heyecanla dolu, bir yıldan bir başka yıla geçtik.

Halbuki ancak ellerimizi uzatıp takvimden bir yaprak kopardık. 1938'in dünü ile 1939'un bugünü arasında ne fark buluyorsunuz? Yılbaşını kutladınızsa bile biraz mahmursunuz, ve arzunuza rağmen eğlenemedinizse, bu sabah bol limonlu bardak bardak çay içerek, kaşlarınızı kaldırıp dudaklarınızı oynatarak, gelecek yılbaşını başka şartlar içinde ve daha eğlenceli dostlar arasında geçirmek kararını vermeğe çalışıyorsunuz. Hakikatle kucak kucağasınız: geçen yıllar bir sürü yorgunluktan, ve gelen yıllar bir sürü tasavvurdan ibarettir.

Tarihe gömülen ferdî hüriyet ve millî istiklâllerin bir kâbus kadar kısa ve bir kâbus kadar korkunç hikâyesini nakledecek olan sayfalar "1938" in damgasını daima taşıyacaktır.. Hayır! 1938, insanlık için bir şeref ve huzur yılı olmadı. Âlimler lâboratuvarlarda daha müessir ölüm vasıtaları, ve mühendisler tank, tayyare keşif ve icadiyle uğraştılar. Gazeteler daha dün büyük fabrikalarda daha kuvetli top, tüfek, Okyanus'ta ticaret gemilerini kolayca batıracak yeni model denizaltı gemilerinden bahsediyorlardı; milletleri biribirine bağlıyan Okyanuslar, buram buram bacaları tüten ve ağızlarına kadar dolu anbarlarında bir ülkenin mahsulü ve mamûllerini öteki ülkeye götüren gemilerle canlanırken...

1938, hain bir yıldı: acıların en büyüğünü 1938 de tattık: Atatürkün ölüm yılı 1938 dir...

Dün geceyi bugüne ulaştıran saatten sonra bütün cihan elele verip hora tepmeli idi; 1938 den kurtulduk, diye...

Fakat, 1939 bize neler vâdediyor?

Devletler arasında az çok tevazün hasıl olmak üzere bulunduğunu umabiliriz. Akla ve mantıka dayanan bir tesamüh, hayli fire vermek pahasına, dünya dediğimiz bu balonu tehlikelerden şimdilik uzaklaştırmıştır. Bu arada epeyce vakit de kazanılmış olduğu için, hükmedebiliriz ki, 1939 da büyük fırtınalarla karşılaşmıyacağız; hiç beklenmedik zamanlarda zuhur ediveren siklonlar başka!

Ufuklarından kara bulutların bir türlü eksilmediği bu dünyada memleketimiz, kapalı bir havada üzerine güneş vurmuş yeşil bir tarla gibi, ılık ve neşelidir. Kendimiz için ve kendi irademize tâbi kalabildikçe hiç bir kötü gün tahmin edemeyiz: yeni sene bize ancak biraz daha refah, biraz daha kuvet getirecektir; her yeni sene gibi. Milli şefimizin yüksek direktifleri, partimizin prensipleri, hükümetimizin kiyasetli idaresi 1939 Türkiyesini doğru yolunda sağlam adımlarla ilerletecektir.

Bu mesut memleket vatandaşları 1939 senesine gönülleri ferah girmişlerdir. Hepimiz için dileğimiz, 1940'ı da aynı güven ve inan havası içinde idrâk etmektir. — N. Baydar

Hayatın içyüzü

— 9 —

Yazan: Filips Openhaym

— Burada üç sepet dolusu mektup var ki bunları Mister Kravley buraya geri gönderdi. Bunları ne yapacağımı bilemiyorum. Hep hususî mektuplar ve davetiyeler.

Blis kısaca cevap verdi:

— Onlar durdukları yerde dursunlar. Şimdi onları okumağa vaktim yok.

Yarım saat sonra, içini çekerek, şık apartımanının ılık ve konforlu odalarından ayrılıp sokağın rutubetli ve yağmurlu havasına karışmıştı. O gece tavan arasındaki sert yatağında şöyle böyle bir uyku uyuduktan sonra uyandı ve saat sekizde Tim'i Recent Strit'deki mağazaya gönderdi.

Saat onda cebindeki bonknotlardan bir kısmı harcanmış, fakat mağazada soba yanmış ve beyaz önlüklü, beyaz başlıklı bir ahçı orada yemek pişirmeğe başlamıştı. Bir çok yedek erzak alınmış, yere bir halı serilmiş ve Blis, kendisi bir derbi yazihanesinin önüne sırtında bir jaket atay, bacaklarında gri bir pantalon ve başında ipek bir şapka ile oturmuştu. Gelen geçenin önünde büyük bir sigar içiyordu. Vitrinde büyük ve alelacele bastırılmış bir levha vardı:

MEHUR ALFA YEMEK SOBALARINDA PİŞMİŞ AÇLAR İÇİN BEDAVA YEMEKLER

Bir saat geçmeden kapıya bir kapıcı bulunmuş ve iki polis, dışardaki kalabalığı tanzim etmek için orada yer almışlardı. Aşçı başının da zaman zaman dinlenebilmesi için bir yamak tutulmuştu.

Mağazanın arka tarafında uzun bir yemek masası kurulmuştu. Çeşit çeşit yemek malezmesi ve erzak nehir gibi akıyordu.

Blis, masanın üzerinde oturmuş, mütemadiyen bir şeyler yazıyor ve göz uciyle etrafı kolaçan ediyordu. Daha hâlâ, sobalar için esaslı bir soruşturma, bir talep vaki olmamıştı. Saat üçe doğru, bir taksi otomobili ile gelen genç bir adam elini omuzuna koydu.

Gelen adam sordu:

— Bu işlere siz mi bakıyorsunuz?

— Evet, ben.

Genç adam:

— Bu sobaların toptan fiyatı nedir? Diye sordu. Blis, muşterinin eline uzattığı kartı okudu. Bunun üzerinde Ellerman limited yazıyordu. Bu mağaza da memleketin toptan alış veriş yapan en büyük mağazası idi.

Blis:

— Sizin için toptan fiyat, dedi, soba başına on üç buçuk lira. Fakat ne kadar sipariş alabileceğimizi iyice bilemiyorum. Perakende olarak bir çok siparişler almış bulunuyoruz. Sonra grev ihtimallerini bahse mevzu da etmesek, bilirsiniz ya, maden fiyatları son günlerde fazla yüksektir.

Ellerman şirketinin mümessili:

— Peki, dedi, tanesi on üç buçuk liradan on sobaya talibiz.

Sipariş fişi yazılıp arkası imzalanırken Blis, göğüs geçirdi ve dedi ki:

— Biz burada böyle bir ticaret için bulunmıyoruz. Bizim maksadımız, daha fazla burada perakende satışımızı kuvetlendirmektir.

Alıcı, merakla baktı ve sordu:

— Firmanız, galiba, iyi iş görüyor!

Blis, omuzlarını silkerek dedi ki:

— Bugünlerde böyle şeyler geçiyor. Affınızı rica ederim. Çünkü iki alıcı daha beni bekliyor. Bakalım, onlara ne söyliyeceğim?

— Bir iki dakika, gelin de şu sobaya hep beraber bakalım. Bir sigar almaz mısınız?

Genç adam, yere diz çöktü ve beş dakika müddetle sobayı inceden inceye muayene etti. Sonra kalktı ve pantalonunun tozlarını silkerek Blis'in kolunu tuttu.

— Bizim şirketin şefleri biraz titiz adamlardır. Bir de umum müdür de gelip bunları görse, ne dersiniz?

Blis dedi ki:

— İşin doğrusunu isterseniz, siz çok büyük iş yapıyorsunuz. Biz toptan fiyatına fazla mal satmağa taraftar değiliz. On üç buçuk lira da maktu bir fiyattır.

Genç adam, sözüne devam etti:

— Sizin yarım düzine şirketle muamele yapmanıza bir itirazımız yok. Biz parayı peşin veririz ve sobalarınızı da alırız.

— Peki umum müdürünüzü getiriniz de onunla da görüşelim.

Blis, bunları söyledikten sonra, rüyada olup olmadığını anlamak için, pantalonunun cebinin içinde kendi bacağına bir çimdik attı.

Genç adam:

— Eğer isterseniz, dedi ,şimdiki siparişi yüz soba üzerinden yapalım.

— Fakat ne de olsa, bu fiyattan daha aşağı inmemize imkân göremiyorum.

Ellerman'ın mümessili:

— Bunu da sonra görüşürüz! Diye cevap verdi.

Blis, yazıhanesini kapayarak bir taksiye atladı şehre indi. Küçük, loş depoya girdiği azman içinde başka bir zevk ve neşe vardı. Açılan kapının hemen yakınında bulunan Mister Masters yerinden sıçrayıp merakla pencereden baktı. Mis Kleyton, ilk ümitli bakıştan sonra hayretle yeni kılığına baktı. Blis, hiç birisine sual sormak fırsatı bırakmadı.

— İkiniz de benimle birlikte geliniz, dedi, taksi kapıda bekliyor.

Mr. Masters, şapkasını kaptığı gibi, etekleri yel yepelek hemen kapıya doğru seğirtti. Franses, aynanın önünde şapkasını düzeltmek için bir iki dakika vakit geçirdi. Otomobille şehrin garp tarafına doğru giderlerken ikisi de birçok suallerle Blis'i bombardıman ediyorlar, fakat delikanlı hazırladığı sürprizi brdenbire meydana vurmak istemiyen ve içten içe sevinen bir çocuk gibi tam bir cevap vermiyor; yalnız:

— Bir fikir, diyordu, bir son ümit meselesi!

Fransis amelî bir eda ile:

— Bari, birkaç soba satabildiniz mi? diye sordu.

Blis:

— Bir iki dakika sabrederseniz, hepsini öğreneceksiniz, dedi.

Recent strit'te otomobilden indiler. Blis, sağ cebindeki paradan otomobilin masrafını verdi. Mağazanın önündeki kalabalık, eskisinden çok daha fazla artmıştı. Mister Masfers, şapkasını kafasının arkasına doğru itmiş, ağzı hayretten bir karış açık, bir yanan sobaya, bir çalışan ahçı başıya, bir de vitrinin üzerindeki ilâna bakıyordu.

Dili tutulmuş gibiydi. Ona, sanki dünyada ilk defa Alfa sobalarının dünyanın en mükemmel sobaları olduğu söyleniyor gibi geliyordu.

Blis:

— İçeriye giriniz de her şeyi anlatayım, dedi.

İçeriye girdiler. Blis, Franses'i bir sandalyaya oturttu. Mister Masters hâlâ ağzı açık ve ayakları biribirinden ayrık bir halde ayakta dineliyor, işliyen sobaya ve karşısında terler dökerek çalışan iki ahçıya bakıyordu.

Blis, izah etti:

— Şöyle biraz reklâm yapmayı düşündüm. Bugünlerde reklâmdan daha iyi bir şey yok. Şimdi Londra'nın her tarafında Alfa mutfak sabalarının bahsi geçiyor. Bir takım gazeteler, parasız ilânımızı yaymak istiyorlar. Ellerman'ların adamı demin burada idi. Şimdilik, peşin para ile her biri on üç buçuk liradan yüz soba ısmarladılar; ayrıca bin tane daha sipariş verecekler işte sipariş fişi şurada; bakınız!

(Sonu var)

Erzurum'da bayındırlik işleri için milyonlarca lira harcanıyor

Önümüzdeki sene Cümhuriyet treni Erzuruma vardığı zaman göğüs kabartıcı eserler göreceğiz

Her sahada büyük bir çalışma ve kalkınma hareketi var

Erzurum, (Hususî) — Şehrimizde ve mülhakatta büyük bir kalıkınma ve bayındırlık hareketi var. Cümhuriyet yıllarında yapılan ve yaratılan çeşitli eserlere son bir sene içinde yeni ve mühimleri de ilâve olunmaktadır. 939 yılında tren şehrimize vardığı zaman Erzuruma gelenler, şehrimizde ve mülâkatta büyük cümhuriyet eserleriyle karşılaşacaklardır. Bu eserler nelerdir? Bu mektubum bu suale cevap vermeğe çalışacaktır.

Yeni binalar

Hususî muhasebe tarafından kazalarda kaymakam evleri, bazı nahiyelerde nahiye müdür evleri yapılmaktadır. Şehrimizde büyük bir zühreviye hastanesi ve bir doğum ve çocuk bakım evi inşa edilmektedir. Bu hastane en modern tesisatı ihtiva edecek ve yüz bin liraya çıkacaktır.

Şehrin başlıca umumî caddelerinin parkelenmesi işine devam edilmektedir. Erzurumun mesire yeri olan Ilıca'da birçok nümune evleri yapılmış ve kiraya verilmiştir.

Merkezde elli sınıflı ve 1000 tale be alabilecek büyüklükte bir mektep binası, nahiye ve köylerde 30 ilk mektep binası yapılmaktadır.

İmar birliği neler yaptı?

Sermayesinin mühim bir kısmı vilâyet hususî muhasebeden, bir kısmı da Erzurum belediyesi tarafından temin edilerek bir "Erzurum İmar birliği" teşkil edilmiştir. İmar birliğinin ikisi vilâyet umumî muhasebesinden, ikisi belediye meclisinden intihap edilen dört âzalı bir idare heyeti vardır. Bunlara vali başkanlık etmektedir.

İmar birliği bayındırlık hareket-tinde mühim bir rol oynamaktadır: Şehirde şimdiye kadar 200.000 parke döşenmiştir. 67 bin liraya fennî bir mezbaha yapılmıştır. Bunlardan başka altı daireli bir apartman, iki nümune evi yaptırılmış ve kiraya verilmiştir.

Erzurum'un mesiresi olan Ilıcada bir ve iki kişilik banyolu otel ve gazino yaptırılmıştır. Ilıcada banyoların bahçesi ve havuzu tanzim edilmiştir.

Sinema binası

İmar birliği 200.000 liraya çıkacak olan büyük sinema binasının 65 bin liralık kısmını ihale etmiştir. Bu bina yan cephesinde 11 dükkânı ve içinde 5 büroyu ihtiva edecek binanın tarasalı bir gazino salonu ve 1000 kişi alacak bir sinema salonu bulunacaktır. Bu salonda sahne tertibatı tamamen elektrikli olacaktır.

Şehrin ağaçlanması, parkın tanzimi işlerinde hususî muhasebe ve belediye çok esaslı yardımlar yapmışlardır.

Halkevi

Şehrimizde 120 bin liraya çıkacak bir halkevi binası yapılmaktadır. Binanın şimdi yapılan kısmı 90 bin liralıktır. Bina kaloriferli olacak, 1000 kişi alacak bir salonu ihtiva edecektir. Halkevi ayrıca bir çok çalışma salonlarını ihtiva edecektir. Bu binanın inşaatı ağustosta bitecektir.

1.000.000 lira

Vilâyetin iki sene içinde giriştiği imar işleri bir milyon liralıktır. Önümüzdeki malî sene içinde vilâyet imâr işleri için 500.000 lira ayrı lacaktır.

Muallim mektebi

Umumî muvazenede şehrimizi bir çok yeni eserler kavuşturmuştur. En önce başlanan muallim mektebi binasının yatakaneleri, hariç inşaatı bitmiştir. Bu bina, Maarif Vekâletince liseye tahsis edilmiştir. Lâboratuvar kısımlarına lise şimdiden geçmiş bulunmaktadır.

Hükümet binaları

Aşkale, Hasan kale, Hınıs, Tortum, Karayazı, Ispir kaza merkezlerinde hükümet binaları yapılmaktadır. Bu binalar önümüzdeki eylûl içinde bitmiş, ve daireler yeni binalarına geçmiş bulunacaklardır.

Jandarma karakolları

Vilâyetin muhtelif yerlerinde bu yaz yedi jandarma karakolu binasının inşasına başlanmıştır. Bunlardan dördü bitmiş, diğer üçü de önümüzdeki yazda bitirilecektir.

Büyük köprü

Aşkale kazasının Zarsan mevkiin de 115 metre açıklığında olan ve türk nafıacılığının iftihar âbidelerinden birini teşkil edecek bulunan büyük bir beton köprü yaptırılmaktadır.

Yol tamir evleri

Kop ile Saç tepe arasında muhtelif yol bakım evleri yapılmış ve bu evlerin etrafı ağaçlandırılmıştır. Transit yolunda esaslı inşaat ve tamir ekipleri daimî surette faaliyettedir. Bu yıl Kop dağının tepesinden itibaren 15,5 kilometrelik bir kısımda esaslı inşaat yapılmış ve bitmiştir.

Fidanlık

Şehirde 27 dekarlık bir fidanlık tesis edilmiştir. Geçen sene halka 40 bin fidan dağıtılmıştır. Önümüzdeki sene 140.000 fidan dağıtılacaktır. Ayrıca kaza ve nahiye merkezlerinde köylülerin de iştirâkiyle bir kollektif fidanlık tesis edilmiştir. Burada yetişen fidanlar iştirâk eden köylülere verilmektedir.

Demiryolu ilerliyor

Demiryolu inşaatı süratle ilerlemektedir. Köprüler, menfezler, tüneller bitmiş gibidir. Toprak tesviyesi bütün hat boyunca yapılmıştır. Şimendüfer önümüzdeki ağustosta Erzuruma girmiş bulunacaktır. Halk, şimdiden demiryoluna kavuşmanın büyük sevinci içindedir.

İstasyon binaları gerek Erzurum da gerek diğer mevkilerde süratle inşa olunmaktadır.

Kayak sporları

Kışı bol olan bu bölgede kış sporlarına, bilhasa kayağa büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Cumartesi günleri saat ikiden sonra şehrimizde muhtelif kayak sporlar yapılmaktadır. Bu sporlar halkı çok alâkalandırı ve günü başlı başına hâdisesi olur. Pazar günleri kayakçılar Abdurrahman gazi mevkiinde sabahtan akşama kadar kadar kayak sporları yaparlar.

İşlerde inkişaf

Piyasada geçen senelere nazaran büyük bir kalkınma vardır. İki sene eveline nazaran piyasa vaziyeti düzelmiş ve işler yüzde 60 nispetin de inkişaf etmiştir. Erzurumun başlıca ihracatını hayvan ve hayvan mahsulleri (yün yapağ, deri, pastırma, sucuk) teşkil etmektedir.

Geliş - gidiş

Halk transit otobüslerinden çok istifade etmiştir. Bu otobüslerin servisleri çok muntazamdır. Otobüslerde kalorifer vardır. yolcu otobüslerini ayrıca bagaj kamyonları takip etmektedir. Halkın geliş gidişini kolaylaştıran ve emniyet altına alan bu vasıtaların tarifeleri de çok ucuzdur.

Yolların karla kapanmaması için yollarda daima amele bulundurulmaktadır. Trabzonla münakale normal bir haldedir. Pek fazla ve şiddetli kışlar müstesna, otobüslerden Trabzondan Karaköseye kadar istifade edilmektedir.

Önümüzdeki seneden itibaren yollarda kar temizleme aletleri kullanılacak ve yolların daimî surette açık tutulması mümkün olacaktır. Halk vaziyetten çok memnundur.

Ayrıca 1.000.000 liralık inşaat

Yukarıdaki satırlarda şehrimize imar birliğinin ve vilâyet belediyesinin yarattığı eserleri saymıştım. Aşağıdaki eserler de umumî müfettişliğin grup inşaatı tarafından yapılmıştır. Bu inşaat 8 binadan ibarettir. Bunlar Umumı müfettişlik, binası, diğer daireler, evler ve bir otelden ibarettir. Bu grup inşaatı ayrıca bir milyon liralıktır.

Erzurum, Trabzon yolundan bir görünüş ve Erzurum'da yapılan modern mahallenin evleri inşa halinde

Erzurum valisi Haşim İşcan

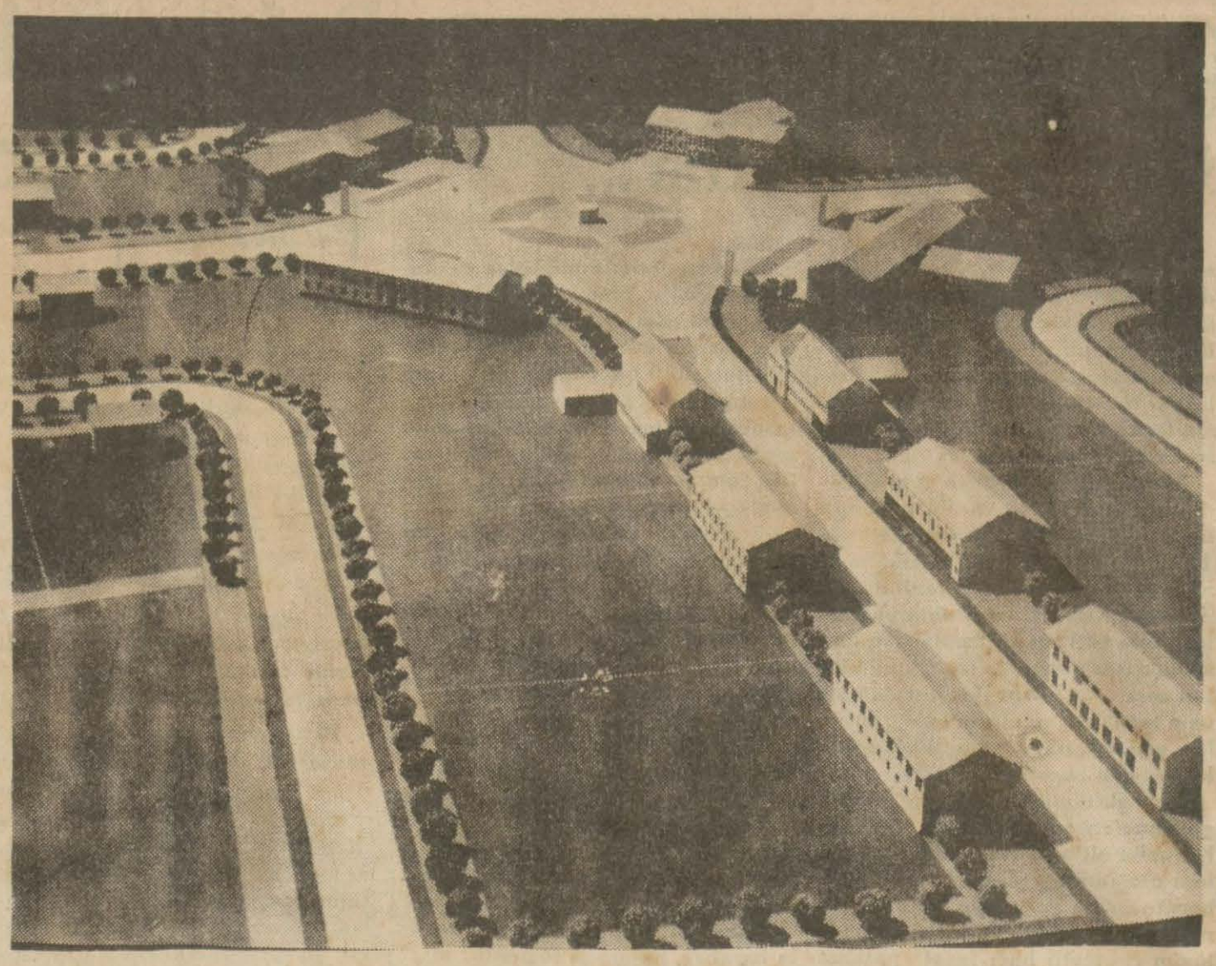

Yukarıda, Erzurum'da yapılan yeni ve modern mahallenin bir parçasının maketi, aşağıda eski Erzurum'dan bir görünüş

Dikkatsiz bir baba

Üç çocuğu ile birlikte yandı

Balıkesir, (Hususî) — Sındırgı'nın Kozlu köyünde çok feci bir hâdise olmuştur.

Bu köyden Ali oğlu Etem abdest almak için çıra yakmış, çırayı olduğu yerde unuttuğu için ateş eve sarmıştır. Gittikçe büyüyen yangın yatılmakta olan odaya sirayet etmiştir. Odada uyumakta olan Etem ve üç, sekiz, on iki yaşlarındaki çocukları feci bir şekilde yanmışlardır.

Etem'in karısı Ayşe ve kızı Emine'yi etraftan yetişen köylüler ateşin içinden çıkarmıştır. Yanan zavallı adamla çocukların ertesi gün kömür haline gelmiş iskeletleri bulunmuştur.

İzmir'de içme suyu

İzmir (Hususî) — Şehrimizdeki Halka pınar suyu içime yaramamaktadır. Karşıyaka müstesna şehirde da hi içme suyu işi halledilecek bir meseledir. Ancak Şaşal suyu, şişe ve damacanalarla satılmaktadır. Şimdi bu suyun İzmir'e akıtılması düşünülmektedir. Dahiliye Vekâleti, bu tasavvur etrafında, vilâyetten malûmat istemiştir.

İzmir'e hava postası

İzmir (Hususî) — İzmir sivil hava postalarının 1 nisanda başlıyacağı haberi burada alâka ve sevinçele karşılanmıştır. Nafia Vekâleti, istasyon merkezi olan Cuma ovasını şehre bağlıyan yoldaki bir kısmın derhal tâmiri için verilen kararı muvafık bulunarak vilâyete teşekkürlerni bildirmiştir.

İzmir'de bir ihracatçı mahkemeye verildi

İzmir (Hususî) — Şehrimizde fazla taşlı üzüm ihracatı yapmak isteyen bir ihracatçı müessese, mevcut nizamnamenin hükmü dahilinde, mahkemeye verilmiştir.

Bir köy kavgası

İzmir (Hususî) — Menemenin Süleymanlı merasında bir hâdise olmuş, üç kişi yaralanmıştır.

Kâzım paşa mahallesinde Ali kâhya ile kardeşi Mustafa ve koyun çobanı Bölükbaşı, koyun sürülerini Süleymanlı merasına salıvermişlerdir. Süleymanlı muhtarı Kâzım ile kır bekçisi Hasan Uçar, sürülerin tarlalarda ziyan yaptığını söyliyerek, muhalefete kalkışmışlar, diğer üç kişi diğerlerine hücum ederek muhtarın tabancasını, bekçinin de çiftesini almış, her ikisini de yaralamışlardır.

Bu sırada muhtar da kendisini müdafaa ederken bıçakla Mustafayı vurmuştur. Üç yaralı tedavi altına alınmış, diğerleri de tevkif edilmiştir.

Trakya'da çeşitli ziraat

Kendircilik tecrübeleri iyi neticeleniyor

Edirne, (Hususî) — Trakya'da babadan görme ve hiç bir metoda istinat etmiyen ziraat yerine Polikültür (çeşitli ziraat) sistemine uygun olarak alınmış yeni ve verimli tedbirler arasında bilhassa kendir ziraati, üzerinde ehemiyetle durulmağa değer bir mevzu teşkil etmektedir.

Tavukları kızıştırarak fazla yumurtlamalarını mucip olan kendir tohumundan % 27 yağ ve yağından da boya, sabun yapılmaktadır. Bilhassa ince ve yumuşak elyafından bez; kabalarından iplik, ip, sicim, yelken ve çadır bezleri imâl edildiği için piyasada her zaman alıcı bulan bir mahsuldür. Nitekim üç senedenberi yer yer başlıyan kendir ziraati çok tutulmuş ve İstanbul'da Urgan fabrikasiyle diğer bazı müessesler Trakya kendirlerinin daimî alıcısı olmuşlardır.

Bunun sebebi Trakya kendirleri elyafının hem daha ince ve hem de daha beyaz oluşudur. Bunun içindir ki piyasada Trakya kendir elyafı diğer mıntakalarımızın yetiştirdiği elyafa tercihan bir iki kuruş fazlasiyle sürülmektedir.

Ancak Ziraat Vekâleti bu ziraati Trakya'da iyice kökleştirmek ve verim kabiliyetini arttırmak için bu sene bazı tedbirler almış bulunmaktadır. Bu tedbirler sayesinde kendir ziraatinin Trakya'da çok kısa bir zamanda inkişaf etmesi umulmaktadır. Ziraat vekâleti bu maksatla keten - kendir mütehassısı Celâli Trakya'ya göndererek ziraate elverişli mıntakalarda etüdler yaptırtmış ve Kocaeli vilâyetinden en iyi cins kendir tohumu getirterek tecrübe için Kırklareli vilâyeti emrine verdirmiştir.

Öğrendiğime göre bu tohumlar bu sene vekâletin talimatı ve Kırklareli ziraat müdürünün nezareti altında Kaynarca köyünde ekilerek tecrübe edilecek ve tecrübelerden umulan netice elde edildiği takdirde bu tohumlar önümüzdeki sene Trakya'nın kendir mıntakalarına tamim ve tevzi edilecektir. — K. OGUZ

Köy düğününde yaralama

İzmir (Hususî) — Kemal paşa kazasının Parsa köyünde Abdi çavuşun düğün evinde bir vaka olmuştur. Ali Günay, sarhoş olarak tabancasını ateş etmiş, köy bekçisi Yunus Güçlüyü kasığından ağır surette yaralamıştır. Suçlu yakalanmıştır.

Dün gece Ankara 1939 a girerke

Foto Naim Gören'in husus[illegible] yarısı aldığı fotoğraflar

1939 a girerken

1938 e bir bakış

1 SENE İÇİNDE TÜRKİYE'DE MÜHİM HÂDİSELER

Geçen hiç bir yıla hasretle bakmıyoruz

Bugün yeni yıla giriyoruz: İkinci kânun bizim için on üç senedenberi yılbaşıdır. Enternasyonal takvimi, 925 senesinde kabul etmiştik.

Yeni takvimin ilk yaprağı, millî matemimizi bir daha hatırlatıyor. 938 en büyük türkün ebediyete intikal ettiği senedir. Fakat hiç birimiz Atatürk'süz değiliz. Ebedî şef fanî olan ve fanî olmıyan Mustafa Kemal'i senelerce evel biribirinden ayırmıştı. Atatürk idealini, şerefli bir bayrak halinde millî şefimizin ardında gönüllerimizde yaşatarak mesuduz.

Yeni yıla girerken

Her yeni yılın ilk gününün ,insan üzerinde iki çeşit tesiri oluyor: Evelâ bir fert olarak, geçen günlere bakıyorsunuz. Bu geçen yıl, ne kadar mesut, hareketli ve neşeli olsa bile, gene içinizde garip bir sızı duyuyorsunuz. Takviminizde, yeni yılın ilk gününe bakarken, eğer çocuksanız gençliğe doğru bir adım daha attığınızı, eğer gençseniz orta yaşlılığa doğru ilerlediğinizi ve eğer hayat yolunun yarısını aşmışsanız saçınızdaki kırları arıyorsunuz.

Fakat ne olursa olsun, bütün bunlar, giden yılla gelen yılın birleştiği günü, elinizden geldiği kadar neşeli, elinizden geldiği kadar kahkaha ve saadet içinde geçirmenize mani olmıyor. Hattâ, bunu, biraz lüzumlu da sayıyorsunuz: hayatın bütün çetinliklerini bilmiş olmamıza rağmen, dertsiz ,düşün[illegible] ve eğlenerek geçirilmiş bir yılbaşı gecesinin, bütün sene boyunca devam edeceğine inanıyorsunuz. Bu inanış, belki tabiatın beklemediğimiz hâdiselerine karşı çok müdafaasız olduğumuzdan, o kadar kuvetle içimize yer etmiş ki; gülmediğimiz bir yılbaşı gecesinin hüznünün, uzun bir yıl süreceğini sanıyoruz.

Eğlenceler, piyango

İşte Ankara ,iki yılın birleştiği gecede bütün bir senenin saadetini bularak, eğlendi, neşelendi...

Bütün eğlence yerleri; Ankara Palas, Karpiç, İmren, başta olarak, bütün eğlence yerleri, lokantalar, sene başı için hazırlanmışlardı. Masalarını ve yerlerini daha evelden temin etmiş olanlar, aile halinde yeni senenin girişini kutluyorlardı. Dün gecenin bir hususiyeti de, İstanbul'da Asrî sinemada çekilmekte olan büyük yılbaşı piyangosunun radyo ile verilmesi idi. Bir amorti çıkanlar, hattâ ikramiye kazanan numaralar biletlerine yakın olanlar bile, bu yaklaşmayı birer şans saydılar.

Biraz istikbal

Yeni sene biraz istikbal demektir. Aramızda kalan ve dün gece yarısından beri ancak hatırası içimizde yaşıyan 938 i bir tarafa bırakarak, yeni yılın göze çarpan hususiyetlerinden bahsedelim: yeni yılımız bir pazar sabahı ile başladı, bir pazar sabahı ile bitecektir.

Eğer biraz geniş hayallilik yaparsak, bunu, 939 un ya çok hesaplı ve muntazam geçen bir sene olacağına, yahut sürprizlerle dolu olduğuna hüküm verebiliriz.

Kurban bayramı, 31 ikinci kânunla 4 şubat arasına rastlıyor. Salıdan cumaya kadar... Genel tatil günleri kanununda yapılan tadille, sonu cumartesiye rastlıyan tatillerde, cumartesi de çalışılmıyacağından bu tesadüf, memurlara, talebeye ve — tabiî gene biz gazeteciler hariç olarak — bütün çalışanlara tam altı günlük bir istirahat devresi hazırlıyor. Aşağı yukarı bir sıla zamanı..

Bu rastlayışı da yeni senenin lûtufkârlığına verebiliriz.

Yeni yılımızın millî bayram ve umumî tatil günleri şunlardır: Bahar bayramı 1 mayıs pazartesi; gençlik ve spor bayramı 19-20 mayıs cuma ve cumartesi; cü[illegible] bayramı 28 ilk teşrin cuma[illegible]leden sonra başlıyarak 30 ilkteşrin pazartesi akşamına kadar; şeker bayramı 13-15 ikinci teşrin pazartesiden çarşambaya kadar...

Biraz takvim

Yeni yıldan biraz da takvimci gözüyle bahsedelim: evelâ bu sene kışının pek şiddetli olacağını söyliyenleri Ankara kışı tekzip etti: henüz, şöyle bir adam akıllı kar yüzü görmedik. Noel baba bu sene, kar getireceği umulan puslu bulutlar arasından, fakat kendi şanından olan lapa lapa kar parçaları getirmeden geldi.

Yalnız, eğer gene Ankara havası takvim kayıtlarını yalanlamıyacak olursa yarınki salı ve çarşamba günü fırtına olacak; ayın 6 sına rastlıyan cuma günü haç suya atılacak, 7 sinde soğuklar artacaktır. 14 ikincikânun cumartesi, Rumî senenin başlangıcıdır. 16 sından 19 zuna kadar gene üç gün fırtına vardır. 29 ikincikânun pazar erbainin sonudur.

3, 5, 10 şubat sayılı fırtına günleridir. 13 şubat pazar günü birinci cemre havaya; 26 şubat pazar günü ikinci cemre suya, 4 mart cuma günü üçüncü cemre toprağa düşecektir.

İnsanların içinde bulundukları mevsimlere çektikleri hasreti unutarak, gelecek mevsimleri özlemeleri âdetleridir: Kışın karlı günlerinde yaz sıcağını; yakıcı güneşte karlı havayı; ilkbaharda [illegible] [illegible]larda genç ve taze ilkbaharı ararız. Takvim sayfalarında mevsimlerin değişme günlerini aramıya ne lüzum var? Dünya o kadar çabuk dönüyor ve insan ömrünün mesafesi bu akış arasında o kadar kısalıyor ki...

Türkiyede

Dündenberi yalnız hatırası kalmış olan 938 zin; ayrı ayrı hepimiz için nasıl bir yıl olduğunu kendi kendimize tayin edebiliriz: Muhakkak olan, millî yasımız müstesna, geçen yılın bu topraklar için çok hayırlı bir sene oluşudur.

Türkiye, o kadar göz karartıcı bir inkılâp içindedir ki, bir senenin üç yüz altmış beş gününde bu memleketin inşa ve kuruluşundaki yerini hakkiyle belirtmek için, her güne, sayfalar ayırmak lâzımdır.

1938 ikincikânunun 14 üncü günü Kamutay, Sadâbat paktını tasdik etmiş ve böylelikle şarkın dört kardeş devleti arasındaki anlaşma kanunlaşmıştır.

Aynı ayda İzmir telefoniyle Kadıköy ve Üsküdar su şirketleri hükümetçe satın alınmıştır. Gene aynı ay, Gemlik sunğipek fabrikamız'la Bursa Merinos fabrikamız işletmiye açılmıştır. Birinci beş yıllık plânın bu iki büyük tesisi 1938 in endüstri hayatımıza iki güzel hediyesidir.

23 mayıs 1938 de İstanbul elektrik şirketi satın alındı. 1938, bilhassa demiryollarımız için çok verimli geçmiştir: Divrigi - Ilıç demiryolu işletmiye açılmış; tren 6 ağustosta Kemah'a; 10 birinci teşrinde Erzincan'a varmış; 29 ilkteşrinde Ilıç - Erzincan yolu işletmiye açılmıştır.

1938, sesimizi dünyaya duyuracak büyük radyo tesisatının tamamlandığı ve işletmiye açıldığı senedir.

Mühim vakalar

1938 zin memleket içi hâdiseleri bakımından kıymetini; vatandaşın huzur ve selâmeti; yurdun inşa ve kurtuluşu; halk hizmetlerinin daha ileri şartlar altında ifası gibi alınan devlet tedbirlerini gözden geçirerek anlıyabiliriz.

Ana yasamızın bazı maddeleri değiştirilmiştir.

Gümrük târife kanununa yeni hükümler konulmuştur.

Devlet hesaplarında liranın esas ittihazı kabul edilmiştir.

[illegible]le [illegible] sigorta şir-ketlerinde kullanılan yabancılara mukabil türk memur ve mütehassıs yetiştirilmesi hakkındaki kanun kabul edilmiştir.

Denizbank 1938 de kurulmuştur.

Memurlar kanununa yeni hükümler ilâve edilmiştir.

Sovyetlerle aramızdaki seyrisefain anlaşması uzatılmıştır.

Pamuk iplikleri ve çimento gümrük resimleri indirilmiştir.

Devlet ziraat işletmeleri kurumu teşkil edilmiştir.

Hava kuvetlerimize 21.500.000 lira verilmiştir.

Halk Bankası ve halk sandıkları kurulmuştur.

Türkiye - İran hudut hattı tashih edilmiştir.

Türk parasının kıymetini korumak için yeni tedbirler alınmıştır, Ankara'da yeni borsa açılmış, altın ticareti kontrol altına alınmıştır.

Hayvanlar vergisi indirilmiştir.

Romanya ile aramızda yeni bir ticaret anlaşması yapılmıştır.

Yeni iskân kanunu kabul edilmiştir.

Sovyet Rusya; İtalya; Çekoslovakya; Japonya ve İsveç'le aramızda ticaret ve kliring anlaşmaları yapılmıştır.

Yeni sigorta kanunu çıkarılmıştır.

Millî müdafaamız için 125.5 milyon lira verilmiştir.

Başvekilimiz Celâl Bayar, Yunanistan ve Yugoslavya'yı ziyaret etmişti-[illegible] miştir.

Divanı Muhasebatın teşkilât kanunu çıkarılmıştır.

Muvazene vergisinde yüzde iki bir azaltma yapılmıştır.

938 malî yılı büdçemiz 250 milyon lira ile ve bir rekor olarak kabul edilmiştir.

Hâkimlerin maaşları arttırılmıştır.

Su, müdafaa, sıhat, ziraat, iktısat işlerimiz için büdçe dışında 57.918.000 liralık fevkalâde tahsisat verilmiştir.

Başvekil Celâl Bayar Tunceli'ne tetkik seyahati yapmıştır.

Tunceli'nde harekât tamamiyle bitmiş ve manevralar yapılmıştır.

Üç numaralı sanayi plânı ilân edilmiştir.

İzmir fuarı mükemmel bir eser halinde açılmıştır.

Hatay'da evelâ anlaşmazlık ve kargaşalık olmuş, nihayet millî gayelerimizden biri tahakkuk ederek kardeş memleket istiklâl ve hüriyetine kavuşmuştur.

Süvarilerimiz Avrupa'da büyük muvaffakiyetler göstermişlerdir.

İstiklâl harbı malûllerine para mükâfatı verilmesi kararlaşmıştır.

Kadınlarımızın askerî hastanelerde ordu hizmetinde hasta bakcılık yapmaları kabul edilmiştir.

Tütün ve tütün inhisarı kanunu çıkarılmıştır.

Yeni orman kanunu kabul edilmiştir.

Evlenme yaşları indirilmiştir.

19 Mayıs umumî tatil günleri arasına alınmış; mühendisler ve mimarlar hakkında kanun çıkarılmış; kazanç vergisinde değişiklikler yapılmış; mahrukat kanunu kabul edilmiştir.

Perakende satışlarda pazarlık kaldırılmıştır.

Toprak mahsulleri ofisi kurulmuştur.

Meşhut suçlar hakkındaki kanun hükümleri ağır cezaya da teşmil edilmiş ve avukatlık kanunu çıkarılmış, hâkimler kanununun bazı maddeleri değiştirilmiştir.

Basın birliği kurulması kararlaşmış, cemiyetler kanunu değiştirilmiş, yeni matbuat, pasaport kanunları kabul edilmiştir.

İngiltere ile aramızda 16 milyon ingiliz liralık bir anlaşma yapılmıştır.

Yüz ellilikler affedilmiştir.

Yabancıların Türkiye'de ikametleri yeni hükümlere bağlanmış, ceza kanununun bazı maddeleri değiştirilmiş; emniyet teşkilâtı için yeni hükümler konulmuştur.

Beden terbiyesi umum müdürlüğü kurulmuştur.

10 ikinciteşrin 938; Ebedî şefimizin ebediyete intikal ettikleri acı gündür.

Kamutay fevkalâde olarak toplanmış ve cümhurreisliğine Millî Şef İsmet İnönü'nü ittifakla seçmiştir.

Yeni kabineyi gene Celâl Bayar kurmuş; Dahile Vekilliğine Doktor Refik Saydam, Hariciye vekilliğine Şükrü Saraçoğlu; Adliye vekilliğine Hilmi Uran gelmişlerdir.

Cümhurreisimiz Millî Şef İsmet İnönü, Kastamonu, Zonkuldak çevresinde bir tetkik seyahati yapmışlardır.

Büyük Parti Kurultayı toplanmış ve değişmez genel başkanlığa Millî Şef İnönü'nü seçmiştir.

Maarif vekili B. Saffet Arıkan'la, İktısat vekili B. Şakir Kesebir rahatsızlıklarından dolayı istifa etmişler; Maarif vekilliğine B. Hasan - Âli Yücel ve İktısat vekilliğine B. Hüsnü Çakır getirilmişlerdir.

27 İlkkânunda Birinci Köy ve Ziraat kalkınma kongresi toplanmış, mühim kararlar alarak dağılmıştır.

Dün, boş olan 12 mebusluk için seçim yapılmıştır.

938 in yurd içi bakımından en göze çarpan hâdiseleri bunlardır. Bütün bu tedbirler, kararlar ve hâdiseler; millî birliği kuvetlendirmiş, halkın refah ve saadetine hizmet etmiştir. On beş yıldan beri giden hiç bir seneyi hasretle anmıyoruz. Yeni yılınız kutlu olsun.

Başvekilimiz'in Ankara Halkevinde Köylülere karşı samimî sözleri

Kendi öz eseriniz olan rejimle iftihar etmenizi yerinde bulurum

(Başı 1.inci sayfada)

salonunda saat 8 den itibaren ziraî öğretici filmler gösterilmeğe başlanmıştı. Bundan başka yemeklerini Yüksek Ziraat Enstitüsü talebesiyle birlikte yemekte olan 300 kadar köylü âza için de, mektepte, müsamerenin başlıyacağı 10.30 ile yemek fasılası arasında hoşça vakit geçirmeleri için tertibat alınmıştı.

Saat on buçuktan itibaren sinema salonundan çıkanlar ve hariçten gelen âzalar, müsamere salonlarını doldurmağa başlamışlardı.

Kongre âzalarının ve bilhassa köylülerin hemen hepsinin elinde, bugünkü Ulak gazetesi içine sarılmış Ulakın ilâve halinde olarak çıkardığı İnönü'nün büyük kıtada fotoğrafları vardı; bugünkü Ulak nüshaları bilhassa kapışılmış olduğu için köylünün bu nüsahyı bir yere emniyet edemediği anlaşılıyordu. Saat on bire doğru, Başvekil geliyor haberi süratla salonda yayıldı. Köylüler zaptolunamaz bir heyecan içinde kapıya doğru koşmuşlar ve Başvekilin etrafını almışlardı. Başvekil bu büyük dalganın arasında büfeye doğru ilerledi. Bazı ihtiyarlar, Başvekilin ellerini öpmek istiyorlar, bazıları bir resim aldıralım diye rica ediyorlardı. Köylüler arasında, âdeta hayret edilecek derecede çok olduğu bütün kongre devamınca görülmüş olan hatipler, biribirini müteakip söz aldılar.

Köylü hatibin sözleri

İptida Oltu köylüsü Hüseyin nutka başladı. Not tutabildiğimiz parçalar şunlardır:

"Aziz Başvekil.

Siz Atatürk mânen ve müebbeden yaşıyacaktır demiştiniz. Biz Ankaradan Atatürk yaşıyor kanaatiyle dönüyoruz. Onun eserinin ve onun bütün kurtarıcı ve kavrayıcı tutumunun ay-[illegible] sözleri adım adım izliyeceğiz ve bu memleketi sizin işaretlerinizle her gün daha yükseklere çıkaracağız. Bir Başvekili aramızda görmek sevinci beni o kadar şaşırtmış bulunuyor ki, duygularımı nasıl ifade edebileceğimi bilemiyorum. Yaşayınız, var olunuz. Bize Ankara'da ne gördünüz diyenlere, yaşasın cümhuriyet diye söze başlıyacağız.,,

Oltulu Hüseyin sözlerini bitirdiği sırada, kesif kalabalığın içinde diğer bir gür ses yükseldi:

"Ben Yozgat'ın Boğazliyan kazası Kozan köyünden Rifat... Bana da kerem edip iki kelime söylemiye müsaade ediniz. Şu dakikada içime bakıyorum, Atatürk acısı var, Etrafıma bakıyorum, gördüklerimi düşünüyorum: Aynı kafa, aynı yol, bizi baba, ana şefkatiyle bağrına basan bir Başşehir, bizi reis diye kongre kürsüsüne çıkaran bir hükümet, bizim dertlerimizi soran ve bunlara derman arıyan bir hükümet. Yaşasın cümhuriyet diyorum.,,

Hamdi Çakmak'ın sözl[illegible]

Aydın'ın Ortaklar köyünden [illegible]mdi Çakmak diye gene uzaklardan [illegible]ses geldi. İhtiyar, beyaz saçlı, sev[illegible] bir köylü bağırıyordu:

"Başvekil, bugün bize ne [illegible]gösterdiler, neler.. Suyu gördük, [illegible]ftliği gezdik, binaları gezdik, nümu[illegible] köylerini gezdik, fabrikaları gez[illegible] Bize çarıklı erkânıharp dersiniz, ç[illegible]klı erkânıharp olarak başımızı e[illegible]imizin içine alıyoruz: Hey gidi koc[illegible]kılâp.. Ben bu yerleri bilirdim. Çal[illegible]rak, bu toprakları cennet yapmışsın; Övündük. Bizim de göstereceğin yolda çalışarak topraklarımızı sab[illegible]a fethedeceğimize güveniniz. Sev[illegible]ve vergimizi vereceğiz. Hüküme[illegible] bağlılık ve sevgimiz kat kattır. Ya[illegible]ın cümhuriyet, yaşasın başımızda[illegible]er. Yaşasın Cümhurreisi.,,

Hatiplerin ,söz istiyenl[illegible]in ardı arası kesilmiyordu.

İskender Özşaşal s[illegible]lüyor

İzmir'in Doğanlar k[illegible]ünden İskender Özşaşal olduğunu [illegible]öyliyen birisi bir sandalyanın üz[illegible]ne çıkarak bağırmağa başladı:

" Ne mutlu türküm di[illegible]ne, ne mutlu türk olana, ne mutlu cümhuriyete erene.... Başvekil eğlenc[illegible]mize geliyor. Aramıza katışıyor. Sofr[illegible]mıza geliyor. Konuşuyor, katışıyor, [illegible]vişiyoruz. İçimiz burada imanla, [illegible]teşle doldu. Cümhuriyet ne iyi şey. Yaşasın büyükler... Ruhu şâd olsu[illegible] şehitlerin.. Atatürk'ün ışığını büyü[illegible] türk milleti elden ele haşre kadar götürecektir. Yaşasın cümhuriyet, yaşasın İnönü, yaşa büyük Başvekil.,,

Söz istiyenlerin sonu gelmiyordu. Başvekil sözü aldı:

Başvekilin sözleri

" Arkadaşlar,

[illegible]nize katılmak, yeni yılını- [illegible] var mı gör-mek için buraya gel[illegible]tim. Nutuk söylemek aklımda yoktu. Fakat o kadar güzel şeyler söylediniz ki, ben de kendimi zaptedemedim. Birkaç kelime de ben size söyliyeyim: Sözüme bir hatıra anlatmakla başlıyacağım: Bilmiyorum, nasıl bir vesile ile bir gün birisi, Atatürk'e, varlığının bu millet için lüzumundan bahsetti.

Atatürk dedi ki:

— Eğer siz, etten ve kemikten ibaret olan Mustafa Kemal'in varlığını kastediyorsanız, o fanidir, zeval bulacaktır. Fakat fikir olarak bir Mustafa Kemal, bir Atatürk ölmiyeceğinden, daima yaşıyacağından şüphe etmemelisiniz.

Arkadaşlar,

O'nun fanî olan varlığını aramızdan kaybettik. Bu acı ve ıstırabı içimizden götürecek gün olmıyacaktır. Türk milleti kendine hizmet edenleri, aslâ unutmaz. Bu onun büyüklüğü icabıdır. Mustafa Kemal'i de unutmıyacaktır. O'na ve hatıralarına eserlerine ve direktiflerine olduğu gibi daima bağlı kalacaktır. Manevî Mustafa Kemal içimizde yaşıyor ve müebbeden yaşıyacaktır.

İçinizde cümhuriyetten önceki devirleri yaşamış olanlar vardır:

İstipdat, meşrutiyet ve cümhuriyet. Bunların farkı ve tarihi malûmunuzdur. Bugünkü rejim, halkın rejimi, halk için kurulmuş rejim, halk ile kurulmuş rejimdir. Onun için kendi öz eseriniz öz rejiminizle övünmenizi haklıbulurum.

Biz, halktan uzak kalmanın, yalnız zararlı olacağına kanî adamlarız. bizim için esas, halkın fikirleri, halkın istekleridir. Atatürk böyle yapardı. İnönü böyle yapmaktadır. Bütün devlet adamlarının da onlara imtisal edeceğinde şüphe yoktur.

Bu rejimimizin kudreti, bu rejimimizin üstünlüğüdür.

Eskiden devlet adamları halk ile konuşmazdı. yünkü halk ile konuşmak, halka icabında hesap vermek demektir. Bunların sepetlerinde bu hesabı verecek pamuk yoktu. Halktan korktukları için kaçarlardı. Biz halkı sevdiğimiz için, halkın içinden olduğumuz için bilâkis halka koşuyoruz. Ele geçirdiğimiz her fırsat ancak bizi kuvetlendiriyor. Şu dakikada, beni içinize sevkeden yenilmez kuvetin sebebini de bunda aramalı bunda bulmalısınız.

Kardeşlerim,

1939 yılına mühim bir millî dâva ile giriyoruz. Sizinle söz birliği, kafa birliği ettiğimiz bu dâva çok büyüktür. Fakat bugünkü rejimin adamları, şakirtleri, Atatürk'le, İnönü'nün arkadaşları, ve büyük türk milleti, böyle büyük dâvaları yenmekten zevk a-[illegible] büyük millî dâval[illegible] gelir. Mümkün olduğu kadar süratle hareket edilerek, kararlarınızı yerine getirmeğe çalışacağız.

Bunların içinde yapılmıyanları veya geç kalmış olanları olursa, ihmal ettiğimize değil, şartlarının henüz ele geçmediğine hükmediniz.

Bununla beraber, esaslı bir köy ve zirrat kalkınması, esaslı bir memleket kalkınması demek olduğu için bu şartları da süratle temine çalışacağımızdan emin olunuz.

Aklınızda tutacağınız şey şudur: İnönü başımızda, Atatürk'ün gösterdiği üstün varlığa üstün refaha gidiyoruz. Mutlaka muvaffak olacağız. Ve mutlaka erişeceğiz ve siz hepiniz, dünyanın en üstün,en refahlı halkı olacaksınız.

Yeni yılınızı kutlarım. Hepinize saadetler, muvaffakiyetler dilerim. Temiz, milletimize lâyık duygularınıza teşekkür ederim. Sizin gibi, fertlere malik bir millet, elbette dünyanın en büyük milletidir."

Başvekil'in nutku, cümle cümle köylü ve çiftçilerin uzun alkışlariyle kesildi.

Fakat birkaç resim almadan kendilerini bırakmıyacaklarını söylediler. Bu görülebilecek tabloların ve bir millet ile bir hükümetin nasıl candan kaynaşabilmiş olduğunun en muhteşemi idi.

Saat 12 de

Saat tam 12 de köy ve ziraat kalkınma kongresi murahhasları, Radyoevine giderek, bütün türk milleti ile temasa geldiler.

Antalya köylülerinden Akif Sarıoğlu radyoda irticalen ve hulâsaten şunları söyledi:

"— Büyük türk milleti, vatandaşlar, biz türk yurdunun dört köşesinden köy ve ziraat kalkınma kongresine gelen murahhaslar, Ankara'da müzakerelerimizi bitirdik. Neşe ic[illegible] yiz. Büyük dâvaları bir ha[illegible]nda [illegible]şarmanın ustası, büyük t[illegible]crübe [illegible] bu büyük millî dâvayı [illegible]mulan başaracaktır. [illegible]bu to-

1939 yılınız kutlu ols[illegible]kya'nın lüsü, türk çiftçisi, dâvan[illegible] tevzi

Büyük Millî Şef İnön[illegible] Celâl Bayar, köylü Ve[illegible] yıllarınız mutlu olsun.[illegible]ama

Saat 12 den sonra, Enstitüsü talebesi, m[illegible] paşa ka-tep yemek salonunda[illegible]li çavuşun lantıya götürdüler. [illegible]uştur. Ali lî şarkılar, nutuklar,[illegible]casını ateş candan yaşasın cümh[illegible]uriyet, [illegible]Güçlüyü nü sesleri yükseliyor. [illegible]tır.

Yeni yıla giriş, iki [illegible] mâr bir kere daha yeni bir "cu[illegible] şi oldu.

1939

(Başı 1 in[illegible]sayfada)

Avrupa ve Asya[illegible] emniyet ve dostluk çemberi [illegible] kuşatmıştır. Kemalizm'in sulh[illegible]iyoruz: çünkü hakikaten bu s[illegible], bizim inkılâbımızın mazi[illegible]ait dinî ve millî emperyalizm [illegible]utlanlarını tasfiye etmesinden [illegible]ri gelmiştir. Eğer İzmir zafer[illegible] meşrutiyet kahramanlarından b[illegible]larının elinde olsaydı, onunla [illegible]millî yurdun sınırlarında durm[illegible]lardı.

Onlar da, İzmir r[illegible]mında, Mustafa Kemal gibi, b[illegible] zaferin bir başlangıç noktası [illegible]uğunu ilân ederlerdi: fakat ye[illegible] harplerin bir başlangıcı! Sulh[illegible]bizim inkılâplarımızın tabiî bir[illegible]eri-dir. Çünkü bu inkılâplar b[illegible] kuvetlerimizi, tarihî bir irreda[illegible]zm arkasında değil, bu millet[illegible]en-di topraklarında ve kendi i[illegible]de kurtarmak ideali peşinde ku[illegible]-mağa sevketmek dersi vermi[illegible]

●

Türk sulhu ve barışçılığı, 193[illegible] senesini de aynı emniyet havas[illegible] içinde geçirecek midir? Kendimizin ve komşu ve müttefiklerimizin iradesine bağlı olduğu kadar, evet! Fakat Avrupa ne bizim idaremizde, ne de sulh dâvasının hizmetindedir.

Sulha olduğu kadar harbe de hazır olmak zaruretindeyiz. Bu halk, kendine çarpan büyük küçük herhangi bir tehlikeye kan kusturmasını bilir. Temenni edelim ki akıl ve ahlâk, vazifesini daha iyi yapsın! **F. R. ATAY.**

İngiltere'nin altın stoku : 690 milyon !

Londra, 31 a.a. — Hazine, 30 eylül 1938 de kambiyo teadül sandığına 21 milyon 684 bin ons ve İngiltere bankası ihraç servisinde de 73 milyon 844 bin ons ki ceman 95 milyon 528 bin ons altın mevcut olduğunu ve bunun kıymetinin takriben 690 milyon ingiliz lirası tuttuğunu bildirmektedir.

HIKAYE

Bir macera

Yazan: F. Zahir Törümküney

— 2 —

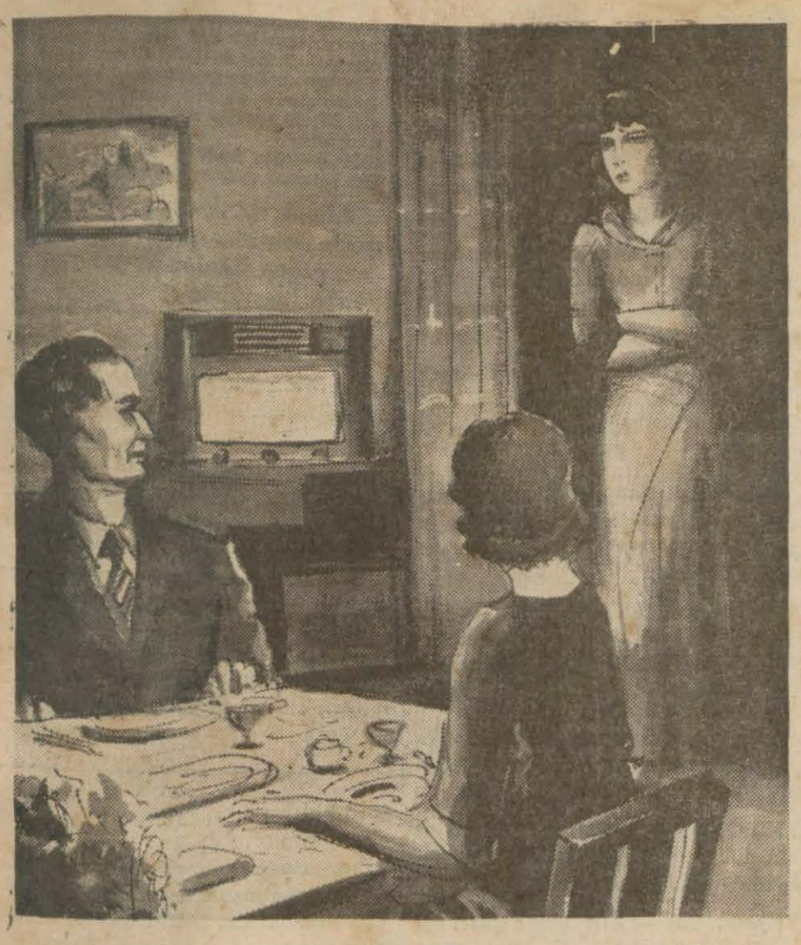

— Biz öyle çay, süt falan içmeyiz Hanımefendi, Rakı var mı? Rakı?..

Siz ondan bahsedin bize...

Feride, Galibe döndü:

— Senin arkadaşın, pek öyle göründüğü gibi değilmiş. Daskalos efendi. Yalnız, bir iki daha yuvarladıktan sonra bir köşede sızıp kalmıyacağını temin edersen mesele yok.

Şakir, genç kadının sözünü kesti:

— Hanımefendi, Daskalos ne demek evelâ onu anlayalım.

Bu suale hep birden gülüştüler. Feride izah etti:

— Efendim, Daskalos rumca muallim [illegible]ktir. Arkadaşımız Galib bey aşk [illegible]larında [illegible] bidir. Kendileri, hoşlarına giden genç kadınları baştan çıkarmak için lisan dersleri de verirler Beyoğlu sosyetelerinde Daskalos efendi pek tanınmış bir simadır.

Galibin, itirazları kahkahalar arasında boğuldu.

Feride ortadan kayboldu. Biraz sonra temiz giyinmiş bir hizmetçi kız Viski bardaklariyle salona girdi.

Feride, beş on dakika zarfında elbise değiştirmişti. Vücuduna sarılan koyu vişne çürüğü tuvaleti omuzlarının üstünde ince bir atkı ile tutturulmuştu.

Viski kadehleri birbiri ardına boşalıyor, gittikçe coşkun bir neşe hepsini sarıyordu. Elektriğin bir kısmı söndürülmüş, salonda yarı loş bir aydınlık yapılmıştı. Gramafon çalıyor, çiftler de durmadan durmadan dönüyorlardı. Galib, adeta baloyu unutmuştu. Saat ikiyi geçtiği halde gitmek arzusunu gösterir en küçük bir teşebbüsü bile görülmüyordu. Bir ara, Eleni ile salonun bir köşesine çekildiler. Şimdi ortada Şakirle Feride dönüyorlardı.

Şakir, Feride ile kasten alâkadar olmıyor, dans ederken dıvardaki yarı çıplak kadın tablolarını seyrediyordu. Feride dudaklarını erkeğin kulaklarına doğru yaklaştırdı. Boğuk bir sesle yavaşça söyledi:

— Sen ne budala şeysin. Yerde dururken gökte arıyorsun.

Şakir, zaten kadının böyle bir hareketini bekliyordu. Bir anda dudakları birleşti. Kadın, aynı boğuk sesle sordu:

— Gece nerede kalacaksın?

— Gilibin misafiriyim.

— Burada kal. Benim misafirim ol.

— Rahatsız etmez miyim?

Bu sırada müzik sustu. Galible Eleni gitmek üzere ayağa kalktılar. Feride Galibe yaklaştı:

— Müsaade ederseniz, misafiriniz, bu akşam benim misafirim olsun.

Galib, bu garip teklife şaşmıştı. Ne diyeceğini bilmiyordu. Kadın israr ediyordu. Şakir hiç sesini çıkarmıyor, susuyordu.

Galib, işi kısa kesmek için:

— Hay, hay dedi. Yalnız, bir dakika müsaade edin de kendisiyle görüşülecek mühim bir işim var. Olur ki, yarın sabah erken buluşamayız. Sonra iş kalır.

Galible, Şakir yandaki odaya geçtiler. Galib sordu:

— Yanında kaç para var?

— İki yüz lira kadar. Ne olacak,

— Azizim, dedi. Bu davetin ne kadar garip olduğunu sende takdir edersin. Kadının hüviyeti hakkında pek fazla malûmatım yok. Ne olur, ne olmaz. Sen paralarını bana ver. Başına bir şey gelmesin.

***

Şakir, arkadaşının teklifini makûl gördü. Son meteliğine kadar Galibe teslim etti. Onlar gitiler. Şakir kaldi.

Şakir, bütün gecenin uykusuzluğuna rağmen saat sekizde yataktan kalktı. Elbiselerini koltuğuna alarak ayaklarının ucuna basa, basa odadan çıktı. Salonda giyindi. Maksadı, Ferideye hiç gözükmeden evden çıkıp gitmekti. Sonra düşündü. Bu tarzda hareketi muvafık bulmadı. Tekrar yatak odasına döndü. Karyolanın kenarına otur- [illegible] Genç kadın, gözlerini açıp da, Şakiri giyinmiş olarak karşısında görünce şaşırdı. Hayretle sordu:

— Bu saatte nereye gidiyorsun?

— İşlerim var.

Genç kadın uzun, uzun Şakiri süzdü:

— Pek alâ, dedi. Öğle yemeğine mutlaka beklerim. İstanbuldan gidinceye kadar benim misafirim olacaksınız.

Şimdi Şakirin bir tek düşüncesi vardı. Buradan biran evel yakasını kurtarmak. Kadını ikna için samimî bir sesle cevap verdi:

— Öğle yemeğine gelemem. Mühim bir yere dâvetliyim. Akşam saat altıda burada bulunurum. Geceye bir proğram yaparız.

***

Sokağa çıkınca geniş bir nefes aldı. Tabiî akşam Ferideye gitmedi.

Aradan iki gün geçti. Bir akşam, yine Galibin pansiyonunda içiyorlardı. Yemekten sonra Eleniyi de alıp beraber çıkacaklardı. Kapının zili hızlı hızlı çalındı İçeride bir panik koptu. Bu gelen herhalde Feride idi. Çok fena atlatılmıştı. Muhakkak bunun sebebini sormağa gelecekti. Onlar ne yapacaklarını düşünürlerken, oda kapısı açıldı Feride içeriye girdi karşısında Şakiri görünce öfkeden titreyen bir sesle bağırdı:

— Bravo!.. Ne de sözünde duran adammışsın ya!.. Kabahat bende... Sana kıymet verdim... Seni adam sandım...

Şakir, utanmış önüne bakıyordu. Yaptığı hareketi mazur gösterecek bir bahane arıyordu, Feride onun lâf söylemesine meydan bırakmadı:

— Bana maval okuma. Ben böyle şeyleri yutmam. Benim senden bir menfaat umduğumu sandın ve onun için kaçtın değil mi? Alçak!..

Halbuki; ben seni hayatımda ilk sevdiğim erkeğe benzetmiş, on sene evel o alçakta beni böyle bırakıp kaçmıştı. Onda bulamadığım vefayı sende bulacağımı ümit etmiştim. Hakikaten birbirinize ne kadar da benziyormuşsunuz.

Genç kadın, gözlerine hücum eden yaşları göstermemek için arkasını döndü. Kapıyı hızla kapayarak çıkıp gitti.

PEK YAKINDA
ÜÇ AHBAP ÇAVUSLAR
HAYDUTLAR ARASINDA

Hükümetçilerin "Joze Luis Diaz" destroyeri bir pusuya düşürülmüştü...

İngilizler hükümetçi destroyeri tevkif ettiler

Granadello üzerinde mühim bir hava muharebesi oldu

Londra, 31 a.a. — İspanyol cümhuriyetçilerinin Jose Luis Diaz muhripleri, ingiliz romorkörleri tarafından yüzdürülerek, beraberinde Vanok muhribi olduğu halde Cebelüttarık'a ceredilmiştir.

Halihazırda Jose Luis Diaz, Cebelüttarık'ta mevkuf bulunmaktadır.

Hükümet memurları, deniz muharebesi esnasında Cebelüttarık'a şrapneller düşmüş olduğunu teyit etmektedirler.

Dört ingiliz yaralanmış olup bunların arasında bulunan bir polis komiserinin sıhati tehlikededir. Kendisi hastaneye kaldırılmıştır.

Joze Luis Diaz'a pusu kurulmuştu...

Barselon, 31 a.a. — Cümhuriyetçilerin tebliği: Kanarias ile evelce yaptığı çarpışma neticesinde hasara uğrıyarak Cebelüttarık'a giren ve orada kendi vasıtaları ile tamir edilen "Joze Luis Diaz" destroyerinden, ingiliz makamları daha fazla Cebelüttarık'ta kalmak müsaadesini esirgemişlerdir. Bunun üzerine "Joze Luis Diaz" mahpus vaziyette kalmamak için limandan çıkmağa mecbur kalmış ve dört torpil gemisi tarafından vücuda getirilen ablukayı yarmıştır.

29-30 gecesi Jose Luis Diaz Cebelüttarık'tan çıkmış ve daha ingiliz kara sularında iken ablukayı yapan birkaç vapur tarafından aynı zamanda hücuma maruz kalmıştır.

Malûm olduğu üzere yalnız Jüpiter batmış, fakat Jose Luiz Diaz karaya oturmuştur.

Cümhuriyetçi kıtaların mukabil taarruzu

Barselona, 3 a.a. — Cümhuriyetçi kıtaat, dün Lerida mıntakasına karşı şiddetli bir mukabil taarruz yapmışlardır.

Bu kıtalar, Rio de Sabre'nin cenubundan hareket geçerek frankistlerin sol cenah üzerinde kâin Sarroca kasabası istikametinde Segre boyunca taarruz etmişlerdir.

Frankistler, bu arada Borja'yı ihata etmiş bulunuyorlardı.

Neşredilen bir tebliğde, frankistlerin Tremp, Balaguer ve aşağı Segrede ilerledikleri itiraf edilmekte ve birçok frankist tayyarenin hava bataryaları tarafından düşürüldüğü haber verilmektedir.

Büyük bir hava harbı oldu

Lerida, 31 a.a. — Dün sabah Granadella üzerinde İspanya harbinin en mühim hava muharebelerinden biri vukubulmuştur. Saat 8.30 da 70 cümhuriyet tayyaresi hafif bir sisten istifade ederek kıtaat topluluklarını bombaya tutmak için nasyonalist hatların üzerinden uçmuşlardır. Bunun üzerine iki nasyonalist filosu havalanmış ve iki filo arasında kısa ve fakat şiddetli bir muharebe vuku bulmuştur. Resmî malûmata göre 8 kurtis ve iki rata muhakkak surette düşürülmüştür.

Saat 9 da cümhuriyetçi hatların üzerinde yeni bir muharebe cereyan etmiştir.

Frankistler ileri harekete devam ediyorlar

Salamanka, 31 a.a. — Nasyonalist umumî karargâhından tebliğ edilmiştir: İleri hareketi bütün cephede devam etmiştir. Fuente Koromina, Kaza, Llobet, Kaza del Salvador, Daselal ve Gapriza mevzilerini işgal ettik. 1700 esir aldık.

Hava harekâtı: 15 Cortiss tayyaresi düşürdük.

Cümhuriyetçilerin iki kruvazörü i- [illegible] muhribi, Kartakartagen'de frankistlerin tayyareleri tarafından yapılan bombardıman neticesinde hasara uğramıştır.

Almanya donanmasını büyültmek istiyor!

İngiltere endişede

Almanya iki sene içinde İngiliz filosuna müsavi filoya sahip olacak

Londra, 31 a.a. — Havas ajansının hususî muhabirinden: İngiliz siyasî ve bahrî mahfilleri, Almanya'nın ittihaz etmiş olduğu kararın itilâfları heyeti mecmuası itibariyle feshetmek demek olacağını zannetmemekle ve Almanya'nın tonaj itibarıyle İngiltere'ye yaklaşmasına ihtimal vermemekle beraber bu karar üzerine bir nebze endişeye düşmüşlerdir.

Mamafih Almanya'nın kendi vesaitinin hududu dahilinde filosunun takviyesine çalışmakta ve alman filosunun tedricî surette âzamî inşaatı intaç eden harp prensipine tevfikan teslihat yarışına kadir bir hale gelmekte olduğu müşahede edilmektedir.

Almanya boyuna denizaltı gemisi yaptırıyor

İngiltere'nin ittihaz etmiş olduğu hareket hattı hilâfına olarak Almanya, bilhassa 250 ton hacminde ve Atlantik Okyanusunda harekât icrasına kâfi gelecek bir tesir dairesine malik ve harp gemilerini değilse de bütün ticaret gemilerini tehdide kadir denizaltılar inşa etmektedir.

Hali hazırda İngiltere'nin 50 kadar tahtelbahiri vardır, bunların hacmi mecmuu 7.000 ilâ 7.500 tondur.

Almanya iki senede müsavat kurabilecek

Bahrî mahfiller, Almanya'nın takriben iki sene içinde İngiltere ile muadeleti temine muvaffak olacağı mütaleasında bulunmaktadır Çünkü bir denizaltınşası için aslâ bir seneden fazla bir zamana ihtiyaç yoktur. Ve Almanya'nın denizaltı nişaatı tezgâhlarının miktarı son zamanlarda mühim miktarda artmıştır.

Bu mahfiller, Almanya'nın tasavvurundan vaz geçmiyeceğini ve nihayet İngiltere denizaltı inşaatı yarışına girmediği takdirde İngiltere'nin malik olduğu denizaltının iki misline malik olacağını ilâve etmektedirler.

Yeni bir korsan harbına doğru

Bahrî mahfiller, Almanya'nın büyük bir bahrî devlet haline gelmesinden değilse de hiç olmazsa şimal deniziyle Atlântik Okyanusunda merhametsizce bir korsanlık harbine kadir bir vaziyete gelmesinden korkmaktadırlar.

Nasıl ki, büyük harpte alman dritnotları ingilizler tarafından mağlûp edildiği zaman alman dritnotları müttefiklerin ticaretini izrar etmiş ve bu hal Lusitania'nın batırılması üzerine Birleşik Amerika'nın harbe müdahalesine sebebiyet vermiştir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 31 a.a. — Bugün neşredilen bir tebliğde deniliyor ki :

29 kânunuevelde Berline gelen ingiliz amirallık mümessilleri 18 temmuz 1935 ve 17 temmuz 1937 tarihli İngiliz - Alman anlaşmalarından çıkan meseleler hakkında derpiş edilmiş olan müzakereleri alman bahriye mümeessilleriyle yapmışlardır. Bu konuşmalar çok dostane bir hava içinde vuku bulmuştur.

Her iki hükümetin mümessilleri mevzuu bahis meseleler üzerindeki noktai nazarlarını izah etmişlerdir.

Alman hükümeti, ingiliz hükümetine bu konuşmaların bir hülâsasını tevdi edecektir.

İngiliz delegeleri bugün Londraya dönmüşlerdir.

YILBAŞI PİYANGOSUNDA

500.000 lira 24573 numaraya çıktı

Tayyare Cemiyetinin tertip ettiği yılbaşı piyangosunun keşidesine dün saat 19.30 da İstanbul'da başlanmıştır. Üniversitenin büyük salonu ellerinde bilet, binlerce halk tarafından doldurulmuş bulunuyordu. Senenin en büyük ikramiyesini vâdeden bu piyangonun çekilişi çok heyecanlı oldu.

Çekiliş, orada bulunanların heyecan çığlıkları arasında, saat 21 e kadar devam etti. Yarım milyon liralık büyük ikramiyenin çekilişi, oradakiler tarafından büyük alkışlarla karşılandı. Kazanan numaralar aşağıdadır:

24573	No.	500.000 lira
31027	„	200.000 „
7558	„	150.000 „
24481	„	100.000 „
29831	„	70.000 „
14415	„	60.000 „
12692	„	50.000 „
39524	„	30.000 „
18863	„	20.000 „
16939	„	15.000 „

lira kazanmışlardır.

10.000 lira kazananlar:

13432 12472 5655 20800 29113
25259 15718 16311 17948 11092

5.000 lira kazananlar:

27449 19293 36794 10437 13009
12094 15834 32369 39890 30012
25730 25430 20524 678 28774
2850 32168 12846

2.000 lira kazananlar :

33811 17493 19968 20220 27191
23262 35035 2378 23714 39542
24536 9831 19809 11112 28777
18117 6286 16707 32085 16152
29016 1819 22301 3629 27465
2422 17642 19675 1128 12861
34474 17434 10536 37774 11910
31438 39878 28684 25716 395
29541 23607 34826 30513 21232
17194 4871 14326 20995 24136
39359 16877 38457 34857 2486
2017 21102 32366 3045

1.000 lira kazananlar:

14405 12727 25209 683 21770
30484 11743 28910 38755 37512
13757 22529 25122 1331 1520
5290 31322 1954 26154 2136
35406 10863 28316 15527 22195
37535 38293 18582 14172 21122
16116 3160 23261 14853 12737
33459 32869 33252 6992 9132
1363 14912 25101 20116 21791
25372 11638 6600 19907 22503
21363 20500 20254 28805 28305
35548 4059 23442 20985 10091
1834 10883 10202 5242 16664
37646 28179 587 12184 1626
6511 10110 5218 29805 6485
34792 11587 18511 18633 27292
39467 25500 38126 29934 39369
16415 35098 28079 22512 32453
13919 32658 26657 7148 30645
21988

500 lira kazananlar:

28118 37536 9601 4411 21744 31888
24645 11510 14461 19724 5489 7665
24813 22524 6668 8394 11584 19300
31875 33496 39344 1310 10270 31612
15414 35393 21875 33116 19624 35638
38364 23825 6597 14996 12369 8830
12544 39986 18047 14379 5265 27370
7923 9554 8616 8693 16326 19991
3031 3382 28921 3962 11434 32033
38538 35285 18059 14635 34343 66978
33913 15225 28216 10158 15048 26090
20182 15813 27925 31272 11790 19398
2074 19546 10259 34713 36028 36625
14511 9351 33682 1734 6461 13987
33782 25346 32838 15904 34639 24308
32008 19985 28362 24281 32956 22974
31904 34959 36395 23364 24486 21688
37206 21284 38427 6395 11073 6501
32490 2926 38461 27867 24434 25855
18425 33378 32911 34932 33379 35824
6276 15319 8733 19769 22329 35404
7819 18818 18359 14820 33182 16372
12286 2081 16996 20414 33778 28281
33069 21648 4041 13326 29089 36041
9323 4501 5209 12428 27263 34147
29820 32527 19200 6376 17133 5983
3972 26166 17255 7492 5315 33100
12946 12770 29883 36208 39226 8931
15883 29531 22757 32585 38350 20723
7976 29685 20829.
3357 32594 39933 10256 12722 35478
37134 13633 30862 37018 1842 37157
9858 33347 23882 37410 1711 22905
13016 10747 26284 20387 38394 33242
22509 10877 6913 27127 39390 18568
37980 5010 7709 14814 2033 11596
12388 17160 10036 28624 37944 24732
39643 32777 25409 11916 31582 14902
4580 21577 7066 6896 34888 14246

Dün gecenin bahtiyarları

Dün İstanbul'da çekilen Tayyare piyangosunda en büyük ikramiyeyi kazanan 24573 numaranın sahibini merak ettik. İstanbul'dan telefonla sorduk. Aldığımız cevap şudur:

— 24573 numaralı bilet Kadıköyünde Yafa caddesinde 2 numaralı tütüncü dükkânının sahibi İhsan tarafından alınmış, fakat 35 ortak ismi yazdırılmıştır.

Oturduk hesabını yaptık. Tayyare piyangosunun en büyük ikramiyesinden 35 bilet sahibinden her birine düşen mikdar 14285 lira, 71 kuruş 17 paradır. Kısa günün kârı az olur derler.

Diğer ikrâmiyelere gelince, 200 bin lirayı kazanan bilet Ankara'da ve seyyar bilet satıcısı âma Hayrettin tarafından satılmıştır. Fakat dün gece sabaha kadar sahibi öğrenilememiştir. 150 bin liralık ikrâmiyeyi Balkeriz bağlarında 66 numaralı evde oturan Bn. Sacide ve 19 ortağı kazanmıştır. Diğer 150 bin lira da Ayaspaşa'da Konak sokakta 3 numarada B. Niyazi'ye çarpmıştır.

10.000 lirayı Yenişehir'de Onur sokakta 22 numaralı evde Bayan Hale kazanmış, 50 bin liralık ikrâmiye de Atpazarı'nda pastırma dükkânı sahibi İsmail, Halil, Kadir, İbrahim ev Şükrü taraflarından kazanılmıştır. Aynı miktar mükâfat veren diğer bileti de Yalçınkaya bakkalı Celâlettin tarafından alınmıştır.

35731 29875 15927 5727 10941 14274
20452 5466 8499 4924 21335 33314
15216 34394 11419 28170 3048 31063
39832 39406
33075 24921 30153 1567 25635 39426
3616 22414 21718 10007 22187 21353
20121 33349 17249 32685 30108 18527
32145 28071 33477 19217 14544 23876
37833 11348 8109 16339 6847 33784
39875 6527 9 30125 17343 25652
5507 24028 29456 32736 32793 38938
5462 39428 24771 39492 33022 20526
10508 25865 22477 31363 5041 17406
14059 33325 28812 32009 21714 33173
1120 1467 11283 9230 3132 15613
26150 17767 7537 13559 12570 15090
37341 25824 7616 2652 491 3326
28972 24646 14060 13912 27913 31381
8120 17708 20853 11335 26034 28713
5256 23180 13269 19358 39625 12194
34920 13745 11374 5653 14656 10005
15324 26947 5157 8988 35912 2269
25448 23852 865 34395 798 10850
38563 18964 16435 21170 23611 17580
28958 8104 19571 7439 29046 39204
15751 36825 35489 37043 38045 23722
32489 12091 33722.

Sonu 8 ve 9 ile nihayetlenen numaralar amorti alacaklardır.

İş ihtilâflarının halli için bir nizamname yapıldı

İş dairesi tarafından hazırlanmış olan "iş ihtilâflarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi" tetkik edilmek üzere Devlet Şûrasına verilmiştir.

İş kanunu mucibince işçilerle iş verenler arasında çıkacak ihtilâfların mecburî tahkim yoliyle halli icabetmektedir. Yeni nizamnamede mecburî tahkimin ne suretle yapılacağı gösterilmektedir. Bundan başka grev ve lakavt yasaklığı hakkında da hükümler vardır.

Tayin olunacak memurlardan istenecek evrak

Finans Bakanlığı maaşlı veya ücretli vazifelere açıktan tayin olunacaklardan istenilecek evrak hakkında yeni bazı kararlar almıştır. Bu kararlara göre bu gibiler hakkında idare makamlarınca idarî tahkikat yapılarak hüsnüahlâkları tevsik olunacak ve adlî sicil tesis edilinciye kadar alınacak memurun mütemekkin buunduğu mahallin adliyesinden adlî vaziyeti tahkik olunacaktır.

PAMUK ZİRAATÇİLERİNİN KONGREDEN DİLEKLERİ

Pamuk istihsalini arttırmak Ve emniyete almak için en müessir İktısadî tedbir ne olmalıdır

Yazan :

Fazlı Meto — Adana çiftçi birliği delegesi

Pamuk istihsalini arttırmak evelâ bu ziraati yapanların kâr etmesiyle mümkündür. Kâr eden bir ziraat daima genişler, onunla uğraşanları refaha kavuşturur, memleket te pamuk bakımından muhtaç olduğu iptidaî maddeyi elde ederek dokuma sanayiini, memleket ihtiyaçlarını karşılayacak bir şekilde inkişaf ettirir, ve bir cihan maddesi olan pamuğun bir kısmını harice satarak memleketin döviz ihtiyaçlarını temin etmiş olur.

Bugün memleketimizin umum pamuk rekoltesi senede vasatî iki yüz bin balyaya yanaşmakla beraber millî sanayiin ihtiyaçları da henüz yüz bin balyadan aşağıdır. Fakat tatbik halinde olan mensucat sanayi plânlarının ikmalinden sonra millî sanayiin pamuk ihtiyacı senede yüz elli bin balyeyi geçecektir.

Binaenaleyh hedefimiz yalnız millî sanayiin pamuk yetiştirmekten ibaret olmuş olsa idi bu bakımdan pamuk istihsalini fazlalaştırmak bir hedef olabilirdi. Fakat pamuk bir cihan metaı olduğundan fazla mikdarda harice satılırsa memlekete o nispette fazla döviz girmiş olur ki memleketin tediye ve ticarî muvazenesi noktasından bu netice son derece mühimdir. Işte bilhassa bu ikinci bakımdan memleketimizin azamî ziraî kudretini sarf ederek pamuk istihsalini son haddine çıkarması iktisadî hedeflerimizin en mühimlerinden birini teşkil etmektedir. Amerikanın on sekiz milyon balya pamuğu yerine bugün memleketimizin ancak iki yüz bin balya pamuk istihsal etmesi pamuk fiyatlarında tamamiyle haricin tesiri altında kalmamızı intaç etmekte bu da fiyat bakımından pamuklarımızı Amerika fiyatlarına tâbi kılmak tadır. Bu sebeple pamuğun bir cihan spekülasyon metaı olması bizim gibi az pamuk istihsal eden memleketlerde pamuk ziraatini bir talih işi haline sokmaktır. Çünkü bizim gibi teşkilâtı henüz tekâmül etmemiş memleketlerde fiyat temevvüçleri kadar ziraati iflâsa sürükliyen hiç bir hâdise yoktur.

Şükrâna şayandır ki cümhuriyet hükümetimiz son senelerde aldığı tedbirler ve ticarî politikamızda tatbik ettiği metodlar sayesinde millî faaliyetlerin her sahasında ciddî himaye tedbirleri almış sanayii haricî rekabetten kurtararak ayakta durabilecek ve emin kârlar temin edecek bir hale getirdiği gibi ziraati da aynı himayelere mazhar kılarak kârlı bir iş haline getirmeğe çalışmaktadır. Böylece pamuklarımız bir iki seneden beri cihan piyasasına nazaran yüksek fiyatlarla satılmakta olduğundan pamuk ziraati de dış rekabetten kurtularak kârli bir ziraat halini almağa başlamıştır. Malûm olduğu üzere ziraat, sanayi gibi yalnız teknik kaîdelerin şaşmaz usullerine göre idare edilir bir iş değildir.

Ziraat, beşerî zekâ ve beceriklik, fen ve teknik kaideleri haricinde iklim şartları, semavî âfetlerle de yakından alâkası olan bir sanattır. En iyi beşerî tedbirleri, iklim şartları alt üst edebilir. Bu cepheden ziraatin himayesini sanayiin himayesinden daha emin esaslara bağlamak lâzımdır.

Bu bakımdan ziraat maliyet fiyatları sanayi maliyet fiyatlarına benzemez. Bir dokuma tezgâhının randımanı normal kabiliyetli bir işçinin elinde daima ayni neticeyi verir; fakat bir dönüm tarlanın verimi daima mütehavvildir. Binaenaleyh bir fabrikacının hesaplarının bozulması ancak sahibinin teknik kabiliyetsizliğinden ileri gelebileceği halde bir tarla sahibinin alabileceği ena netice münhasıran sahibinin kabiliyetsizliğinden değil fakat kendi iradesi haricinde olan bir takım semavî âfetlerin araya girmesinden ileri gelebilir. Işte bunun içindir ki ziraatte tarla verimlerinin va satisini bulabilmek için bir çok senelerin neticelerini hesaba katmak lâzımdır.

Memeleketimizde bugün hektar başına umumî vasatî pamuk mahsulü iki yüz kilo bile değildir. Bugünkü şartlara göre ancak elde edilebilen bu verimle pamuk çiftçisinin kâr etmesi lâzımdır ki fazla istihsali memleket meselesi olduğunu yukarı da söylediğimiz pamuk ziraati genişliyebilsin. Çünkü emin olarak kâr edeceğine kani olan bir çiftçi emek ve sermayesini esirgemez.

Hükümetimizin aldığı tedbirler sayesinde pamukçuluğumuzun inkişaf halinde olduğunu söylemiştik. Fakat arzu ettiğimiz netice pamuk ziraatini fiyat temevvüçlerinden kurtararak behemehal sanayiimiz gibi emin olarak kârlı bir iş haline koymaktır. Çünkü görüyoruz ki meselâ bu sene pamuk fiyatları teşrinevvel ve teşrinisani ayları içinde kilosu 25 ile 43 kuruş arasında temevvüç etmiştir. Pamuğun kilosunu 30 kuruşa kadar satan çiftçi zarar etmiştir. Daha yukarı satanlar derece derece kâr etmişlerdir. Çünkü bu seneki verimlere göre Adana'da kılevlant pamuğunun maliyet fiyatının 30 kuruştan yukarı olduğu resmî tahkikatla müsbettir.

Fiyatlar neden temevvüç etmiştir? Cihan piyasasında büyük tahavvüller mi oldu? Hayır.. Hükümet fabrikalarının piyasaya geç girmeleri ve hariçle olan klering mukavelelerinin geç işlemesi bu neticeyi doğurmuştur. Klerinkle bize bağlı memleketler her sene olduğu gibi bu sene de bizden yine pamuk almak ıztırarında kalmışlardır. Ve iyi fiyatlar teklif etmişlerdir. Ve pamuk fiyatları yükselmiştir. Fakat çiftçi malını bekletemezdi çünkü acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere malını günü gününe piyasa mucibince satmak zaruretinde idi. Ve pamuğunu elinden çıkarmıştır ve fiyat yükselmesinden asıl mustahsilin kesesine pek az bir şey girmiştir. Ve zararlı çıkan çiftçiler ekseriyeti teşkil ederler. Fabrikalar ise maalesef pamuğu aşağı fiyatlarla almak gayesini güttüklerinden düşük zamanlarda müdahale etmediler ve ihracat başladıktan sonradırki onlar da ihtiyaçlarına göre mal almağa başlamışlardır. Demek ki bu fiyat temevvüçlerinin önüne geçebilecek resmî bir teşekkül olsa çiftçiyi büyük zararlara sokan bu hâdise vuku bulmazdı.

Klevland pamuğu millî sanayiimizin ihtiyaçlarını karşılamak üzere hükümetimiz tarafından tohumu üretilerek çiftçiye verilmiş ve ekimi bir kanunla emredilmiştir. Fiyatı da üç senedenberi 25 - 50 kuruş arasında temevvüç etmektedir. Gerek millî fabrikalar gerekse bizimle çalışan ecnebî piyasalar bu pamuğu üç senedir bu fiyatlar arasında almaktadırlar. Yerli pamuk ta diğerinden sekiz on kuruş farkla keza aynı temevvücatı takip ederek fabrikalar tarafından ve klerinkle bağlı bulunduğumuz memleketler tarafından alınmaktadır.

Üç senedenberi bu fiyatlarla pamuk alım satımı olduğu halde memleketin sücat fabrikalarının mamûl eşyasının fiyatları hemen hemen sabittir. Pamuğu elli kuruşa aldıkları zaman da 25 - 30 kuruşa aldıkları zamanda da mamûl eşya fiyatlarında esaslı bir değişiklik yapmamaktadırlar.

Çiftçimizin pamuk maliyet fiatlarının 30 kuruştan yukarı olduğu ise resmen tahakkuk ettikten sonra çiftçinin kârlı bir pamuk ziraati yapmasının ve binnetice pamuk istihsalinin artmasının temini icap etmez mi ?

Kâr eden çiftçinin istihlâk kudreti artar ve millî fabrikaların cihan piyasalarının kat kat fazla fiyatta olan mamulâtını kolaylıkla ve daha fazla miktarda alabilir. Devlete ve harice olan borçlarını kolaylıkla öder. Zirai kâr tahtı emniyete gireceği için kolaylıkla ve ucuz kredi temin eder. Hükümetin göstereceği ve faydasına kendisinin de kani olacağı bütün islâhatı ziraiyeyi doğrudan doğruya hükümetin yardımına muhtaç olmaksızın bizzat kendisi yapabilir ve hükümet te birçok teşkilât masraflarından ve doğrudan doğruya yardım fedakârlıklarından kurtulmuş olur. Ve yalnız çiftçinin biligisini artıracak tedbirler almakla iktifa eder. Hulâsa pamuk fiyatlarını bugünkü maliyet fiyatının fevkinde tespit ederek pamuk ziraatinin tahtı emniyete alınması pamuk istihsalinin genişletilmesi için en acil, en pratik en şamil bir tedbirdir. İlerideziraî islâhat (ırva,ıska, haşeratla muvaffakiyetle mücadele ve sair teknik islâhat) tatbik edilerek hektar başına randıman vasıtaları yükseldikten sonra gene yeni tedbirler almak mümkündür. Fakat bugünkü şartlar altında yegâne pratik tedbir çiftçiye emin kârlı bir pamuk ziraati yapmasını temin etmektir. Bu neticeye varmak için de büyük malî külfetlere de ihtiyaç yoktur. Fabrikalarımız bu rolü oynıyabilecekleri gibi resmî bir teşekkül pamuğun fiyatını tespit ettikten sonra millî fabrikalara tevzi edebilir ve fazla miktarını klerinkle bağlı olan ve memleketimizden pamuk almak mecburiyetinde olan memleketlere ihraç edebilir.

Esasen bugünkü fiyatlar alışılmamış fahiş fiyatlar değildir. Yerli pamuğun kilosu otuz kuruştan klevlandın kırk kuruştan satışları bugün cerayan etmektedir. Bu fiyatlar üç ay evel carî olabilirdi. Ve çiftçi de âzim zararlara girmemiş olurdu.

Ziraat Vekâleti, Ziraat Vekâletinin murahaslara tevzi ettiği ve çok derin tetkikat mahsulü olan projelerde pamuk müstahsillerine bugünkü şartlar altında dünya pamuk piyasasında yüksek fiyat temini lüzumu derpiş edildiğinden, bu hususun tahakkuk ettirilmesi ve memleket iktisadî faaliyetinin en mühim bir şübesi olan pamukçuluğumuzun emniyete alınması iktiza ederki kongre mesaisini bu kadar mükemmel bir şekilde organize eden muhterem vekilimizin bu neticeyi elde edeceğine şüphemiz yoktur.

Günün politik meseleleri

(Başı 5 inci sayfada)

hattâ bu hedefi de aşmışlardır; meselâ, Lwow şehrini sütten mahrum etmek onların elindedir, çünkü hattâ yahudi ve leh mahallelerinde bile bu ticaretin inhisarını ellerinde tutan onlardır.

Kooperatif sistemine "Millî Ukranya demokratik organizasyonu" teşekkülü bağlıdır. Bu teşekkül, mektepler açarak, gazeteler tesis ederek millî kültürün inkişafına hizmet etmektedir. Bu teşekkülün Berlin'den silâh, para ve talimat alan gizli bir askerî şubesi mevcut olması muhtemeldir. Okranya'lı tedhişçilerin Polonya iç bakanı B. Pieratzki'yi nasıl öldürmüş oldukları hatırlardadır; bu cinayetin mefruz faillerinden biri, Stefan Bandara, hapis cezasını çekmekte olduğu Poznan hapisanesinden firara teşebbüs etmekle son azmanlarda dikkati tekrar üstüne çekmiştir. Polonya'lılar müthiş tazyik ve tenkil tedbirleriyle Pietratzki'nin intikamını almışlardı. Varşova hükümeti ancak bundan sonradır ki Galiçya'nın Ukranya partisiyle bir anlaşma imzalamıştı. Bu mütareke, 9 ilkkânun teşebbüsiyle bozulmuş oldu.

Böylece, Macaristan'ın ve İtalya'nın yardımiyle "Rütenya" yı ortadan kaldırmıya çalışırken, Hitler almanyası, daha 1920 de başlanmış olan bir politikaya devam ederek, bunu, cenupta Karpatlar altı Rusyası ve şimalde Şarkî Galiçya ile takviye ederek idameye çalışıyor.

Polonya, muhtemeldir ki pek sevinmiş olduğu Çekoslovakya'nın akibetine uğrıyacaktır. B. Bek'e "bunu sen istedin!,, denilebilir. Mevzuu bahis olan yalnız bu yanlış politi - Mevzuubahis olan yalnız bu politikanın talihi olsaydı felâket gene de büyük olurdu. Halbuki Polonya'da alman manevrasının muvaffakiyeti Almanya'nın önünde büyük Okranya'nın kapılarını açacak ve bu suretle bütün şarkî Avrupa'da nüfuzunu temin edecektir.

BİBLİYOĞRAFYA

Muhtasar Kadın Hastalıkları

Cebeci hastanesi doğum ve kadın hastalıkları kılinik şefi Doktor Saim Merey, ilmî kütüpanemize değerli bir telif eser kazandırmıştır. "Muhtasar kadın hastalıkları" başlığiyle üç cildden terekküp edecek olan bu eserin "Genel Jinekoloji" adını taşıyan ilk cildi bu defa intişar etmiştir. Dilimizde kadın hastalıkları hakkında yazılmış pek az kitap bulunması değerli doktorun bu teşebbüsünü bir kat daha kıymetlendirmektedir. Bugün elimizde bulunan ilk cildinin muhteviyatına göre bu eserin bir hususiyeti de imkân nisbetinde öz türkçe tâbirlerden istifade etmiş olmasıdır. Arapça ve frasça olan eski tıp ıstılahları ve diğer tâbirler burada dil kurumu tarafından tesbit edilmiş olan öz türkçe karşılıklariyle değiştirilmiştir. Bu suretle eserin yalnız tıp muhitince değil, halk tarafından da daha kolay anlaşılması imkânı temin edilmiştir. Bu cildin sonuna içindeki lûgatler ve karşılıklarını gösteren bir cetvel de eklenmiştir. Sonunda mevzu üzerinde geniş bir bibliyografya listesi veren, resimler ve krokilerle tebarüz ettirilmiş olan bu 170 sayfalık eser 2 lira fiatla satılmaktadır.

Namık Kemal ve İbret gazetesi

Ölümünün ellinci yılı dolayısiyle, son aylarda büyük vatanperver şair Namık Kemal hakkında birçok yeni ve kıymetli yazılar okumak fırsatını elde ettik. Edebiyat tarihimiz kadar, içtimaî ve siyasî tarihimizde ehemiyetli bir mevkiin sahibi olan Namık Kemal'e karşı bu tezahürler çok yerinde bir kadirşinaslık olmuştur. Fakat şimdiye kadar bu mevzu üzerinde okuduğumuz yazılar nisbeten mahdut ölçülere münhasır kalmıştır.

Gazi Terbiye Enstitüsü edebiyat muallimi ve kıymetli edebıyat münekkidi B. Mustafa Nihat Özön, bu yıldönümüne cidden lâyık güzel bir eser hediye etmiş bulunuyor. "Namık Kemal ve İbret gazetesi" başlığını taşıyan ve büyük vatanperverin edebî ve içtimaî faaliyetinden bir kısmını kendi yazılariyle alarak tahlil eden bu büyük hacimli eser, müellifine ne kadar uzun emek ve tetkiklere mal olduğunu ilk bakıştan... maktadır.

Namık Kemal, İbret gazetesini Avrupa'dan dönüşte 32 yaşlarında iken çıkarmıştı. İşte bu eser bu gazetenin dokuz ay süren intişar devresi esnasındaki hüviyetiyle tahlil etmekte ve bize muhartiri kendi fikirleriyle tanıtmaktadır. Mustafa Nihat, Namık Kemal'in İbret gazetesinde intişar eden yazılarının en ehemiyetlilerini kitabına almış, metinlerin anlaşılması için, anlaşılması güç kelimeleri notlarla izah etmiştir.

Müellif, eserinin başında Namık Kemal'in bu yazıları yazdığı zamanki İstanbul muhitini ve şairin içinde bulunduğu şartları anlatmakta, bu suretle kitabına aldığı yazıların mâna ve kıymetlerini tebarüz ettirmiş olmaktadır.

Kemal'i, yalnız gazete makalelerinden değil de, fikirleri, yazıları, şahsiyeti ile tanımak istiyenlere bu eseri tavsiye eder, edebiyat tetkikçilerimiz için de bir nümune olmasını temenni ederiz.

Remzi Kitabevi tarafından neşredilen bu kitap 309 sayfalıktır. Fiatı 100 kuruştur.

Aydın bir kaç dakika karanlık içinde kaldı

Aydın (Hususî) — Elektrik fabrikası bir yangın tehlikesi atlatmış, şehrimiz de birkaç dakika karanlıkiçinde kalmıştır. Hâdise şöyle olmuştur. Muğla belediyesinin 14 numaralı plâkasını taşıyan ve şoför Sütçünün idaresinde bulunan bir kamyon Cümhuriyet caddesindeki elektrik direklerinden birine çarpmıştır.

Bu çarpış üzerine elektrik direği eğilmiş ve kopan teller kontak yapmıştır. Bu kontak neticesinde dört sıra tablo kablosu ile bir anahtar yanmıştır. Dikkatsiz şoför hakkında tahkikat yapılmaktadır.

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Kiralık:

Kiralık oda — Y. Şehir Atatürk bulvarı Orduevi karşısı Dirim Ap. daire 3 konforlu sıcaksu banyo kalorifer ehven fiat kapıcıya müracaat. 9387

Kiralık — Ucuz kalorifer vebolit ve sair tesisatlı apartman dairesi ayrı konforlu odalar Demirtepe Emek apartmanına mracaat Tel: 3295 9391

Kiralık kaloriferli daire —Tam konfor 4 oda 1 hol azimet dolayısiyle devren veya yeniden. Bakanlıklar postane karşısı Ersin. Ap. 9423

Kiralık Ev — Cebeci istasyonu karşısında bahçe içinde 9 No. lu ev. Yanındaki evin orta katına müracaat edilmesi. 9441

Kiralık — Havuzbaşı Karanfil sokak Adalar ap. 3,5 odalı ve tek odalar ehven fiat. 10 No. lu daireye müracaat. Tl: 2884 9451

Kiralık Apartıman — Kalorifer, muşambalı, tam konforlu, 6 oda, banyo ve saire Çankaya cad. Sarıköşk karşısı No. 49 Tl: 3050 9463

Bir Bayana kiralık oda — Aile yanında Bakanlıklar karşısı bulvarı görür 1 oda kiralıktır. Müracaat Nuri Tel: 3921 9504

Kiralık — Mobilyalı, mobilyasız, aile içinde, bir oda kiralıkterr. Yenişehir, Karanfil sok. 15 A. 9575

Kiralık — Yenişehir'de Meşrutiyet Cad. Türe sokağında Şen Yuva apartmanında müstakil bir oda. 9584

Kiralık oda — Aile içinde güzel rahat bir oda bir bay veya bayan için Işıklar caddesi Meçhul asker sokak Cevat bey apartmanı No: 1 Kat 1 9585

Kiralık 2 oda 1 hol — Bahçeli evler kooperatifi No: 49 evin 1. ci katı. Ziraat bankası kontrol servisinde Bn. İhsan Kiper'e müracaat. 9625

Çok ucuz kiralık ev — Her türlü konforlu kullanışlı 3 oda, banyo, mutbak. Y. Şehir Yiğit koşun sokak No. 12 9629

Kiralık oda — Yenişehir Atatürk bulvarı Orduevi karşısı Sevim Ap. Daire 3 e müracaat. 9640

Kiralık — Bay, bayan için mobleli möblesiz. Oda kalorifer, sıcak su, tam konfor. Y. Şehir Menekşe sokak Göknil Ap. No. 3 9641

Kiralık — Kavaklıdere Güven evlerinden asfalt üzerinde yedi odalı müşamba döşeli telefonlu bir numaralı ev 3719 telefona müracaat. 9

Kiralık — Yenişehir Demirtepe Yenigün sokak No. 2 Gübgüb apartımanı üçüncü kat, beş oda, muşambalı, lâzım olacak her şey tamam aylığı 70 liradır. Fazla çocuğu olmıyan iki aile de olsa icar edebilirler. 11

Satılık:

Satılık arsa — Bakanlıklar karşısı Karanfil sokak 785 m 2 11 numaralı parsel. Her gün 12-13,5 ve 17,5 dan sonra Tel: 2048 9404

Satılık ev — Y. Şehir'de iki katlı beşer odalı 800 M. arsalı münferit ev Tl: 1538 9417

Satılık arsa — Yenişehir'in her sokak ve caddesinde istasyon arkası Bomonti önünde küçük arsa. Tl: 1538 9424

Satılık — 33 model fort marka kaptıkaçtı. Bankalar Cad. Çiçin yurt sokak No: 9 Ahmet Rafet'e müracaat. 9435

Acele satılık arsa — Maltepe'de jandarma okulu karşısında 644 M. arsa uygun fiyatla verilecektir. Tl: 1558 9437

Satılık — Eski Bursa hanı ve altındaki Yeni sinema antresi dahil yarısı olan hissem satılıktır. Müracaat Lonjin. 9602

Ucuz satılık arsalar — Vekâletler karşısında hava ve manzarası fevkalâde. Mürcaat: Bay Tarık, Dikmen caddesi, Yış Sokağı No. 16. 6557

Satılık arsalar — Ankara'nın her tarafında Yenişehir'de Cebeci'de istasyon arkasiyle jandarma okulu yanlarında ehven fiatlarla Tl: 2406 10

Satılık — — Bahçeli evler yapı kooperatifi hisselerinden satılık hisseler. Tl: 2406 Kınacı han No. 16. 12

Satılık — Bahçeli evlerde B 4 tipi 143 numaralı ev satılıktır. İstanbul pastahanesinde Bay Hamza'ya müracaat. 13

Satılık — Demirli bahçe'de aile bahçesine yakın 3 ve 2 şer katlı kargir iratlı apartıman ve evler. Tl: 2406 Kınacı han 16 14

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir beton ahşap ev ve apartmanlar Kınacı han No. 16 Tl: 2406 1

Satılık — Yenişehir Meşrutiyet cad yevmiye 120 - 130 lira peşin satış yapan bir bakkaliye azimet dolayısiyle devredilecek. Tl: 2538 19

Aranıyor:

Ev apartman aranıyor — Y. Şehir ve Cebeci'de apartman ve ev aranıyor Tl: 1538 9438

İş verenler:

Satış memuru aranıyor — Lisan bilen bir satış memuruna ihtiyaç vardır. Almanca bilenler tercih edilir. Akba kitapevi. 9560

Kâtip aranıyor — Hesap yazı işlerinde tecrübeli bir kâtibe ihtiyaç vardır. Yeni hal 22 No. Alem Dağ yağ ticaretanesine müracaat. 9571

Muhasebeci aranıyor — Usulu muzaaf üzerine defter tutar tecrübeli bonservisi bulunan bir Türk muhasebeci aranıyor. Tl: 2791 - 3300 9576

Bir radyo satış memuru aranıyor — Radyodan anlar bir satış memuru alınacaktır. Tercümeihal, referans ve bir kıta fotoğrafiyle Ankara posta kutusu 382 ye müracaat. 9601

carî mubareye bihakkın muktedir, daktilografi bilir, tecrübeli bir bayan veya baya ihtiyaç vardır.. Taliplerin ve saik ve fotograflariyle posta kutusu 196 ya müracaatları. 9642

Kazalar

Bekçilerin ücretleri

Çankaya Kaymakamlığından:

Çankaya kazası şehir hududu dahilindeki çarşı ve mahalle bekçilerinin ücret cetvelleri yeniden tanzim edilmiştir

Cetveller 1-1-939 tarihinden 15-1-939 tarihine kadar bekçilerin mıntakası dahilinde herkesin görebileceği mahalle talik edilmiştir. İtiraz edeceklerin bu müddet zarfında kaymakamlığa müracaatları rica olunur.

(5332) 10004

Hava Kurumu

Kontrplâk alınacâk

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden:

Fennî şartnamesi mucibince ceman 450 M2 (Hydrodiagonal) kontrplak tahtası açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Muhammen bedeli cif Ankara 2.000.— lira, ilk teminatı 150.— liradır.

Eksiltme 16-1-1939 pazartesi günü saat 15 de Türkkuşu Levazım Müdürlüğünde yapılacaktır. Şartnamesi parasız verilir.

İsteklilerin muayyen gün ve saatte vesaik ve teminatlariyle beraber hazır bulunmaları. 17

Tapu ve Kadastro

Gayri menkul tetkiki

Ankara Kadastro Müdürlüğünden :

Hipodrom ve stadyom ile Akköprüye giden asfalt yolunun cenubundaki kereste ve çini fabrikalarını ihtiva eden 1941 No. lu adadaki gayri menkullerin tetkikatına 13-1-939 tarihinde başlanılacağına dair tanzim olunan ilân kâğıdının belediye tahtasına asılmış olduğu ilân olunur

(5340) 10005

RESMÎ İLÂNLAR

Ankara Levazım Amirliği

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gaziantep garnizonu birlikleri ihtiyacı için 500.000 kilo yulaf K. zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 32450 lira olup muvakkat teminatı liradır.

3 — Eksiltmesi 15-1-939 pazar. günü saat 9 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Gaziantep satınalma komisyonuna vermeleri.

(5303) 9567

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gaziantep garnizonu birlikleri ihtiyacı için 500.000 kilo arpa K. zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 28.000 lira olup muvakkat teminatı liradır.

3 — Eksiltmesi 15-1-939 pazar günü saat dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Gaziantep satınalma komisyonuna vermeleri.

(5304) 9568

Radyom lâmbası alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Üç adet 300 mumluk, yedi adet 100 mumluk radyom lâmbası pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin teminatlariyle beraber 2. II. ci Kân. 939 pazartesi günü saat 10 da Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (5333) 9618

Ekmek tavası alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

400 adet ekmek tavası pazarlıkla alınacaktır. Nümunesi komisyondadır. Her zaman görülebilir.

Beherinin muhammen fiyatı 200 lira olup katî teminatı 30 liradır. Taliplerin 2. 1. 939 pazartesi günü saat 10 da Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonuna gelmeleri.

(5341) 9635

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tümenin Hozat garnizonunda bulunan birliklerin ihtiyacı için 150.000 kilo arpa satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi Elâzığ'daki satın alma komisyonunda gösterilebilecektir.

3 — Eksiltme 18. 1. 939 çarşamba günü saat 11 de Elâzığ'daki tüm binası içerisinde satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle olacaktır.

5 — Muvakkat teminatı 787 lira 50 kuruştur.

6 — Teklif mektupları eksiltme günü olan 18. 1. 939 çarşamba günü saat 10 a kadar satın alma komisyonu reisliğine verilmiş olacak ve bu saatten sonra mektuplar kabul edilmiyecektir.

7 — Şartnamede yazılı istenilen vesikalar muvakkat teminatın konduğu zarf içerisine konulacaktır.

(5342) 10006

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gaziantep garnizon birlikleri ihtiyacı için 500.000 kilo yulaf K. zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 32.450 lira olup muvakkat teminatı 2434 liradır.

3 — Eksiltmesi 15. 1. 939 pazar günü saat 9 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Gaziantep satın alma komisyonuna vermeleri.

(5303) 9567

Arpa alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Gaziantep garnizon birlikleri ihtiyacı için 500.000 kilo arpa K. zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 28.000 lira olup muvakkat teminatı 2100 liradır.

3 — Eksiltmesi 15. 1. 939 pazar günü saat 9 dadır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Gaziantep satın alma komisyonuna vermeleri.

(5304) 9568

Top garajı inşaatı

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Balıkesir'de yapılan top garajının inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Bu işin tahmin edilen keşif bedeli 36165 lira 58 kuruştur. İhalesi 23. 1. 939 pazartesi günü saat 11 de Balıkesir kor satın alma komisyonunda yapılacaktır. Muvakkat teminatı 2712 lira 42 kuruştur. Bu işe ait keşif plân ve şartlar, İstanbul, Ankara Lv. âmirlikleri ve İzmir müstahkem mevki, Balıkesir kor satın alma komisyonlarında görülebilir. İsteklilerin mezkûr günde ve ihale saatinden bir saat evel teklif mektuplarını kanunî belgeleriyle birlikte Balıkesir kor satın alma komisyonuna teslim etmeleri ilân olunur.

(5343) 10007

Millî Müdafaa Bakanlığı

Keten şeridi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 8 kalem keten şeridi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 5.000 lira olup ilk teminat miktarı 375 liradır.

2 — Eksiltmesi 9. 1. 939 pazartesi günü saat 15 de Vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve nümuneleri her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli saatten bir saat eveline kadar ilk teminat ve teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (5186) 9356

100 Adet karyola alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hava okuuları ihtiyacı için 100 adet tek karyola açık eksiltme ile satın alınacaktır. Tahmin bedeli 1650 lira olup ilk teminatı 123 lira 75 kuruştur.

2 —Eksiltmesi 13-1-939 cuma günü saat 15 de vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümune ve evsafı her gün komisyonda görülebilir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin belli saatte ilk teminat mektup veya makbuzlariyle komisyona gelmeleri.

(5256) 9497

Satılık köhne otomobil

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — Ankara hava malzeme deposunda mevcut bir adet köhne fort otomobili satılıktır.

2 — Pazarlığı 3. 1. 939 salı günü saat 11 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Mezkûr otomobil her gün hava malzeme deposunda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (5295) 9590

Teminat miktarı tebdili

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

3 ikincikânun 939 salı günü saat 15 de kapalı zarfla satın alınacağı ilan edilen 5000 çift yemeni teminatı sehven 375 lira yazılmıştır. Bu işe ait ilk teminat 750 liradır. Alâkalıların nazarı dikkati celbolunur.

(5325) 9614

İki öğretmen alınacâk

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

1 — Eskişehir hava okulunda öğretmenlik yapmak üzere üniversitenin fizik ve riyaziye kısımlarından iyi derecede mezun iki öğretmen alınacaktır.

Taliplerin: Askerlik ödevlerini yapmış olmaları ve yabancı kadın ile evli olmamaları ve her hangi bir suretle mahkûm olmamış bulunmaları ve sağlık durumlarının öğretmenlik yapmalarına mâni olmıyacak şekilde yerinde olması ve her hangi bir vekâlete karşı mecburî hizmetlerinin mevcut olmaması şarttır.

Verilecek ücret: Yapılacak müsabaka imtihanı neticesine ve şimdiye kadar geçen devlet hizmet müddetlerine ve ellerindeki vesaika göre tespit edilmek üzere (108:165) lira arasındadır.

Taliplerin ellerindeki vesikalariyle İstanbul'da Yeşilköy'de hava aktarma ambarı müdürlüğüne Ankara'da M. M. Vekâleti hava müsteşarlığı zat işleri şubesine, İzmir'de tayyare alayı komutanlığına ve Eskişehir'de hava okulları komutanlığına 12. 1. 939 perşembe günü akşamına kadar müracaat etmeleri ve bu tarihten sonra vaki olacak müracaatların nazarı itibare alınmıyacağı, müsabaka imtihanının gene bu yerlerde 14. 1. 939 cumartesi günü saat onda yapılacağı ilân olunur. (5311) 10001

Tamirat yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara hava malzeme deposu benzin binaları pazarlıkla tamir ettirilecektir.

2 — Pazarlığı 9. 1. 939 pazartesi günü saat 11 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Keşif bedeli 231 liradır.

4 — Keşif ve şartname her gün komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin A. inci maddede yazılı saatte komisyonda bulunmaları. (5312) 10002

190 Kalem alâtı tıbbiye alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 190 kalem alâtı tıbbiye kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli (5800) lira olup ilk teminat miktarı (435) liradır.

2 — Eksiltmesi 18. 1. 939 çarşamba günü saat 11 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve listesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin kanunun 2, ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri.

(5326) 10003

Demir malzeme alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsinin tahmin edilen fiyat 1290 bin iki yüz doksan lira olan dört putrel, 10 (U) demiri, 100 bulon açık eksiltmiye konumuştur.

2 — Eksiltmesi 16 -1-939 pazartesi günü saat 10 dadır.

3 — İlk teminat 97 lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

4 — Eksiltmiye gireceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 madde lerinde yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve vakitte M. M. V. satınalma komisyonunda bulunmaları.

(5344) 10008

10 Adet otoklav alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı 650 lira olan yerli mamulât on adet otoklav 17 sonkânun 939 salı günü saat 10 da M. M. V. satınalma Ko. da açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 50 lira olup şartname M. M. V. satınalma Ko. da görülür.

3 — Ekşiltmiye girecekler teminat lariyle birlikte eksiltme gün ve saatinde M. M. V. satınalma Ko. da bulunmaları. (5345) 10009

13 Kalem kitap alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 26-12-938 günü açık eksiltmesine istekli çıkmıyan on üç kalem kitap ve lügatin eksiltmesi 5 sonkânun 939 perşebe günü saat 11 de yapılacaktır.

2 — Tahmin fiyatı 410 ve ilk teminat 31 lira olup liste ve şartnamesi Ko. da göürülür.

3 — Eksiltmiye girecekler kanunî teminatlariyle birlikte eksiltme gün ve saatinde Ko. da bulunmaları.

(5346) 10010

Çıra

Toptan 4 perakende 5 kuruşa
İstasyon silo karşısında
YENİ YAKACAK PAZARINDA
Telefon: 1475 8

Askerî Fabrikalar

Tornacı alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Kırıkkalede istihdam edilmek üzere tornacı alınacaktır. Fabrikalarımıza girmek istiyenlerden İstanbuldakilerin Zeytinburnu fabrikasına, İzmirdekilerin İzmir Silâh fabrikasına, vesair yerdekilerin de Umum Müdürlüğe müracaatları. (5230) 9495

2 Ton grafit ihalesi

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli 1300 lira olan 2 ton grafit askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 14.2.939 salı günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (97) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5261) 9550

Tarım Bakanlığı

50 Adet uyuz banyosu alınacak

Ziraat Vekâletinden :

Hayvanların uyuz hastalıkları mücadelesinde kullanılmak üzere Galvanize saçtan mamul "50" adet uyuz banyosu kapalı zarf usuliyle satınalınacaktır.

Banyoların beherinin muhammen fiyatı "200" lira "50" banyonun mecmu "10.000" lira muvakkat teminat "750" liradır.

Banyoların plân ve şartnamesi parasız olarak Vekâlet Levazım Müdürlüğünden alınacaktır.

İhale 13-1-939 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de vekâlet satınalma komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin teminat mektuplarını ve ya makbuzlarını ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarını havi kapalı zarflarını mezkûr tarihte saat 14 de kadar satınalma komisyonu başkanlığına teslim etmeleri ve saat 15 de komisyonda hazır bulunmaları (5213) 9494

Ankara Belediyesi

Her çeşit ölçü ve tartı âleti satan ve kullananların dikkat nazarına

Ankara Belediyesinden :

Ölçü ve tartı aletlerinin 1939 yılı senelik muayenesine başlanacaktır. Elinde 937 damgalı ölçü ve tartı âleti bulunanların cinsini, çekerini ve miktarını bildirir birer pullu beyanname ile 2 inci kânun ayının 1 inci gününden 31 inci günü akşamına kadar belediye ayar memurluğuna müracaatla birer müracaat vesikası almaları ve bu müddet zarfında müracaat etmiyenlerin ölçüler kanununun 24 üncü maddesi mucibince ceza görecekleri ilân olunur. (5315) 9594

Demiryolları

Meşe travers alınacak

D D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Beherinin muhammen bedeli 380 kuruş olan 5-6 bin meşe carî hat traversi kapalı zarf usuliyle 10-1-939 salı günü saat 11 de Sirkeci'de 9 işletme binasında satın alınacaktır. Taliplerin 1710 liralık teminat ve diğer nizamî vesikalarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. "9364" 9501

Çam kerestesi alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 18551,8 lira olan 403,3 M^3 çam kereste kapalı zarf göknar usuliyle 14-1-939 cumartesi günü saat 11 de Sirkecide 9 işletme binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin % 7,5 teminat ve diğer nizamî vesikalarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan dağıtılmaktadır.

(9460-5330) 9616

Vilâyetler

Ekmeklik un alınacak

Edirne Piyade Jandarma Alayı Birinci Tabur Satın Alma Komisyonundan :

1 — Eratın 1-1-939 dan 30-9-939 günlemecine kadar iaşesi için ihtiyaç olan yüz yetmiş bin kilo ekmeklik unun beher kilosu on bir kuruş elli santimden bin dört yüz altmışaltı lira 25 kuruş muvakkat teminat ile 25-12-938 den itibaren on altı gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye ait zarflar 4-1-939 çarşamba günü saat on beşte açılacaktır.

3 — Eksiltme 2490 sayılı kanunun buna ait maddelerine göre yapılacağından isteklilerin teklif mektuplarını buna göre hazırlıyarak ihale saatinden bir saat evel malmüdürlüğü odasında toplanacak olan satınalma komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde teslim etmeleri lâzımdır. Teklif mektupları posta ile yollandığı takdirde bu saate kadar gelmiş olması ve dış zarflarının da kırmızı mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır.

4 — Daha fazla izahat almak ve şartnamesini görmek istiyenlerin Edirnede piyade alayı birinci tabur satınalma komisyonuna gelmeleri lüzumu ilân olunur. (9214-5203) 9363

Çoraplık yün ipliği alınacak

İstanbul Jandarma Satın Alma Komisyonundan :

1 — Evsafiyle, nümune ve şartnamesine göre 8400 kilo çoraplık yün ipliği müteahhidi nam ve hesabına 12 ikincikânun 939 perşembe saat 15 de Gedikpaşa'daki İstanbul jandarma satınalma komisyonunda açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz buunmaları ve teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğu nispetinde ilk teminat mektubu veya makbuzu getirmeleri şarttır.

3 — Şartname her gün adı geçen komisyonda görülebilir. Veya parasız aldırılabilir.

4 — İsteklilerin yazılı gün ve saatte satın alma komisyonumuzda bulunmaları. (9346-5276) 9526

Hükümet konağı yaptırılacak

Ordu Nafıa Müdürlüğünden:

1 — 25494 lira 85 kuruş keşifli Ordu hükümet konağı inşaatı vahidi fiat esası üzerinden eksiltmeye konulmuştur.

Bu sene 23 bin liralık inşaat yapılacaktır.

2 — İhale 12-1-939 perşembe günü saat 15 de Nafıa müdürlüğü binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.

3 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Bu işe ait evrakı keşfiye ve projeler Nafıa dairesinde görülebilir

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1909 lira 86 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden nihayet 8 gün evveline kadar vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyet vesikasiyle 938 yılına ait ticaret odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — Teklif mektuplarının 2 inci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde komisyona verilmesi lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olmaları. Aksi takdirde postada olan gecikmeler kabul edilmiyecektir. (9457-5307) 9570

Şose yaptırılacak

Tekirdağ Vilâyetinden :

1 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılan ve ihale gününde talibi bulunmıyan Malkara - Keşan yolunun 58 + 400 — 65 + 630 kilometreleri arasindaki şose inşaatı bir ay içinde görünecek isteklisine pazarlık suretiyle ihale edilecektir.

2 — Keşif bedeli (35287) lira 52 kuruştur.

3 — Eksiltme pazarlık usuliyle yapılacaktır.

4 — Bu işe ait şartname ve sair evrak şunlardır.

A) Keşif hulâsa cetveli
B) Keşif tafsilât cetveli
C) Grafik.
D) Mesafeyi vasatîye cetveli
E) Mukavele projesi.
F) Eksiltme şartnamesi.
G) Hususî ve fennî şartname.
K) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

İstiyenler bu şartnamedeki evrakı Tekirdağ nafıa müdürlüğünden alabilirler.

5 — Pazarlık 26. 12. 938 tarihinden başlar 26. 1. 939 tarihine kadar devam eder. Bu müddet içinde zuhur edecek taliplerin Tekirdağ daimî encümenine müracaat edebilirler.

6 — İsteklilerin pazarlığa girebilmeleri için (2647) lira muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.

7 — İsteklilerin pazarlığa iştirâk edebilmeleri için Nafıa müdürlüğüne müracaatla bu işi yapabileceklerine dair vesika almaları lâzımdır.

10012

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Kayseri C. H. P. İlyönkurul Başkanlığından :

1 — Eksiltmeye konulan iş, Kayseri'de yapılacak Halkevinin sathı zemine kadar temel hafriyatı ve inşaatı yapılmakta olduğu cihetle sathı zeminden itibaren binanın heyeti umumiyesinin inşaatı eksiltmeye konulmuştur. İnşaatın heyeti umumiyesinin bedeli keşfi (127149) liradır. Bu bedeli keşiften sathı zemine kadar yapılan temel hafriyat ve inşaat keşifnamedeki nispet üzerinden tenzil edildikten sonra geri kalan kısmın heyeti umumiyesi ihale edilecektir.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrakı saire şunlardır:

A) Eksiltme şartnamesi
A. B) Eksiltme şartnamesine ek şartname
B) Mukavelename projesi
C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D) Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli
E) Proje ve sair evrak

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı saireyi Kayseri Parti Başkanlığında görebilirler.

3 — I. İkincikânun 939 tarihinden itibaren 30 gün müddetle eksiltmeye konulan bu kurağın ihalesi 30 ikinci kânun 939 pazartesi günü saat 11 de Vilâyet merkezinde İlyönkurul tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye iştirâk edebilmek için nafıa müdürlüğünden alınmış ehliyetname ile carî senenin ticaret odası vesikasını ibraz etmesi ve bir mühendis veya fen memuru istihdam eylemesi şarttır.

6 — Muvakkat teminat miktarı (8500) liradır.

7 — Teklif mektupları yukarda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar parti başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez.

18

Münhal memurluklar

Kırşehir Hususî Muhasebe Müdürlüğünden :

Kırşehir merkez hususî muhasebesindeki 25, 30 ve 35 lira aslî maaşlı münhal vazifelere talip olanların vilâyete müracaatları. 10013

Mahkemeler

Zonguldak Asliye Hukuk Hâkimliğinden :

Zonguldak'ta kireçlik şirketi usta başısı Salih Sandıkçı vekili avukat B. S. Gökçen tarafından müddeaaleyh Zonguldak'ta Kozlu'da spor alanı meydanında 46 sayılı marangoz Hüseyin usta evinde Salih usta mütallakası Neriman aleyhine açtığı çocuk teslimi dâvasında, müdeaaleyhin yeri meçhul olduğundan hakkında mahkeme kararı veçhile ilânen tebligat yapılmış olduğu halde muhakemeye gelmediğinden hakkında gıyap kararı verilerek muhakemenin 26. 1. 939 saat 10 a talik edilmiş olduğundan, müdeaaleyh Neriman'ın mezkûr günde Zonguldak asliye hukuk mahkemesinde bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi aksi halde muhakemenin gıyabında devam edeceğini bildirir gıyap kararı tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. 20

Tortum Sulh Hukuk Mahkemesinden :

İnhisarlar idaresine izafeten Tortum inhisar memuru Ferit Savaşcı tarafından Tortum'un Bar tuzlası eski memuru Maksut aleyhine açtığı iki yüz kırk üç lira yetmiş dokuz kuruş alacak dâvasının cereyan eden muhakemesinde müdeaaleyh Maksud'un ikametgâhı meçhul kaldığından ilânen tebligat icrasına karar verilmiştir. Muhakeme günü olan 30. 12. 938 tarihinde Tortum sulh hukuk mahkemesinde bizzat bulunması veya vekili kanunî göndermesi aksi takdirde hakkındaki muhakemenin gıyaben yapılacağı hukuk usul muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucibince ilân olunur. (5356) 10011

Sayın müşteri ve dostlarımın

YENİ SENESİNİ KUTLULARIM

Dekor ve boya işleri mütehassısı
OTTO WÖBER Tl. 1829

T. İŞ BANKASI
1939

Küçük carî hesaplar ikramiye plânı

32.000 Lira mükâfat

Kuralar; 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMİYELER:

1	Adet	2000	Liralık	=	2.000 Lira
5	„	1000	„	=	5.000 „
8	„	500	„	=	4.000 „
16	„	250	„	=	4.000 „
60	„	100	„	=	6.000 „
95	„	50	„	=	4.750 „
250	„	25	„	=	6.250 „
435					32.000 „

T. İŞ Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

İzmir Vilâyeti turistik yolları inşaatına ait kapalı zarf usulile yapılacak eksiltme ilânı

İzmir vilâyeti daimî encümeninden:

Eksiltmeye konulan iş: 26+000 kilometrelik Tepeköy - Selçuk yolunun tesviyei türabiye, sınaî imâlât ve makadem şose, 5+800 kilometrelik Güzelyalı - İnciraltı ve Ilıca branşmanı yollarının asfalt kaplamalı şose, 11+975 kilometrelik Karşıyaka - İzmir yolunun asfalt kaplamalı şose ve kısmen parke, 4+850 kilometrelik Mersinli - Bornova yolunun asfalt kaplamalı şose, 1+283 kilometrelik Alsancak - Şehitlik karakolu kısmının parke kaldırım inşaatı.

Keşif bedeli: (1194090) lira (67) kuruştur.

Bu işe ait eksiltme evrakı aşağıda yazılıdır:

A — Kapalı eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

E — Şose ve sınaî imalât yapısına ait umumî, fennî şartname, asfalt beton Şa.

D — Hususî şartanmeler

G — Hulâsai keşif, mesaha, silsilei fiat cetvelleri ile malzeme grafikleri ve projeler.

İstekliler: Bu eksiltme evrakını İzmir - Ankara - İstanbul nafıa müdürlüklerinde 50 lira mukabilinde tedarik edebilirler.

Eksiltmenin yapılacağı tarih gün saat ve yeri: 20 şubat 939 pazartesi günü saat 11 de İzmir vilâyeti daimî encümeninde kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için: İsteklilerin bu gibi inşaatı hüsnü suretle ifa ve ikmal ettiklerini tevsik edecek evrak ile İzmir valiliğine müracaatla alacakları ehliyet vesikası ve 939 yılına mahsus ticaret odası vesikası.

Muvakkat teminat: (48423) liradır.

Teklif mektupları: İstekliler 2490 sayılı yasanın 31,32,33, ve 34 üncü maddeleri hükümlerine göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını yukarda 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evvel İzmir vilâyeti daimî encümeni başkanlığına makbuz mukabilinde verilecek ve postada vaki gecikmeler kabul edilmiyecektir. (4419-5177) 9376

Çelik, Krom, mobilya atölyesi

Bilumum nikel krom ve bronz işleri

Almanyadan getirdiğim sipesyal çelik borularla Viyana'da FAN HAVZER. galvano teknik fabrikasından getirttiğim hususî nikel ve krom tesisatiyle en modern KROME ÇELİK mobilye imaline başladım. Hususî kataloglar ve yapılmış nümuneleri atölyemde görülür.

Bankalar caddesi Çiçinyurtsokak No. 11 9299

İstanbul Haydarpaşa hastanesi sabık göz mütehassısı ve Gülhane hastanesi sabık göz baş muavini

Göz Doktoru

SITKI FIRAT

Muayenehanesini Samsun'dan Ankara'ya nakletmiştir. Muayene: Sabah 9 dan 19 a kadar
Belediye sırası, Talas Ap. kat: 1

Hurda demir satışı

Ankara Gümrük Müdürlüğünden:

18290 kilo hurda demir 16. 1. 939 pazartesi günü saat 10 da gümrüğümüzde açık artırma ile satılacaktır. (5246) 0458

PEŞİN ve TAKSİTLE
ODUN - KÖMÜR
Istasyon silo karşısında
Yeni yakacak pazarı
Telefon: 1475 9564

İyi makinistler aranıyor

Dizel motörlerinden, santrifuj ve pistonlu tulumbalardan, kompresörlerden ve elektrik işlerinden anlayıp taşrada çalışmak istiyen makinistlerin Maden Arama Enstitüsü M.A.A. grupuna müracaatları. 9604

Dans dersleri — Bilmiyenlere öğretilir. Bilenlere mükemmelleştirilir. Müsait yer ve fiat temin edilmiştir. Ulusta ilân M. yazı ile müracaat 9491

U L U S — 19. uncu yıl. — No: 6257
İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Uumumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi : ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Villa apartman mağaza

yaptırmak istiyenler için şimdi
Proje, plân mevsimidir

Zamanın her türlü konforunu haiz ve imar kavaidine uygun avan projeleri, inşaat plânları, betonarme hesap ve resimleri, her türlü inşaat detayları, sıhatli keşifler, inşaat kontrolluğu ciddî her keseyi tatmin edecek fiatlar.

Y. Mimar Reşad Akıncılar
Yenişehir Atatürk Bulvarı
Karadeniz Ap.

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan:

Şüyuun izalesi için sulh hukuk mahkemesince satılmasına karar verilen Ankaranın İzzettin mahallesinde türbe sokak 55 ada ve 15 parsel No. lu ev ile Firenközü mevkiinde şarkan yol garben çay şimalen Arapoğlu Seyit tarlası cenuben kolağası Hacı Emin tarlası ile mahdut kayden 4 dönüm miktarındaki bahçe aşağıdaki satışlar dahilinde açık artırma ile satışa çıkarılmıştır.

EVSAF VE MÜŞTEMİLATI

Ev: Bentderesinde 14 kapı rakamını taşıyan evin altında bir ahır bir oda ve üstünde beş oda bir hol ve koridor ahşaptır ve 22 kapı No. sını taşıyan tabanı tuğla tavanı olmıyan bir hol ve tavanlı ve tabanlı iki oda ve zeminî toprak ve tavanı olmıyan büyük bir kileri ve helâsı vardır. 4644 lira kıymet takdir edilmiştir.

Bahçe: Firengözü mevkiinde bulunan bahçenin içinde 20-30 senelik dut, armut, erik olmak üzere 462 adet ağaç ile söğüt kara ağaç olmak üzere 259 adet yetiştirilmiş büyük ağaç bulunan ve orta yerinden dere akar bahçe evinin tavansız ve tabansız bir odasiyle bir holü ve altında bir sofa ve bir ahırı ve önünde bir kuyusu vardır. Bahçe ve evine 11338 lira kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI

1 — Satış peşin para ile olmak üzere 13-2-939 tarihinde pazartesi günü saat 10-12 ye kadar icra dairesi gayri menkul satış memurluğunda yapılacaktır.

2 — Talipler takdir edilmiş olan yukardaki muhammen kıymetin % 7,5 nispetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul edilen hazine tahvilleri getirecektir.

3 — Satış günü artırma bedeli takdir edilen kıymetin % 75 ini bulduktan ve üç defa nida ettirildikten sonra mezkûr günün 12 saatinde en çok artıran talibine ihale olunur.

4 — İşbu tarihteki artırmada teklif edilen bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde 28-2-939 tarihine müsadif salı günü saat 10 - 12 ye kadar yapılacak ikinci artırmada en çok artırana ihale olunacaktır.

5 — 1. inci ve 2. inci artırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip verilmediği takdirde üzerine ihale edilenin talebi üzerine ihale tarihinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslimi vezne eylemesi için 7 gün kadar mehil verilecektir. İşbu müddet zarfında ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bu tarihten evvel en yüksek teklifte bulunan talibine teklifi veçhile almağa razı olup olmadığı sorulduktan sonra teklif veçhile almağa razı ise ihale farkı birinci talipten tahsil edilmek üzere talibe ihale edilecektir. Teklif veçhile almağa razı olmazsa gayrimenkul yeniden 15 günlük ikinci artırmaya çıkarılacaktır. En çok artıran talibine ihale edilecektir.

6 — Her iki gayrimenkul talibine ihale edildikte tapu harcı müşteriye ihale tarihine kadar olan müterakim vergi ve dellaliye resmi ise satış bedelinden ödenecektir.

7 — Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müspiteleriyle 20 gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyle sabit olmadıkça satış bedelini paylaşmasından hariç tutulacaktır.

8 — Artırmıya iştirâk edecekler 20 1-939 tarihinde 38-79 No. ile dairemizdeki yerinde herkese açık bulundurulan şartnamemizi okuyabilirler.

Daktilo kursu

54 üncü devresine sonkânunun ilk haftasında başlıyacaktır. Mezunlara 2 ayda diploma verilir. Dersler kış kurları münasebetiyle sabah 8 den akşam 10 a kadar devam edecektir. Talebenin istediği saat kabul edilir. Memurlar Kooperatifi üzerinde kat I Tl: 3714

ARSLAN AVI

Mağazamızın dış vitrinlerine ve dahilî kısmın görülür yerlerine, şu gördüğünüz "ARSLAN KAÇTI" resimlerinden birçok konmuştur. Bunların adedlerini ve yerlerini eyice tesbit ettikten sonra içeriye müracaat ederek tesbit ettiğiniz resim miktarını ve yerlerini noksansız göstermekle hediye almak hakkını kazanmış olacaksınız.

Helediyelerimiz 20 — 100 kuruşluktur. Elektrikli bir saat ile verilir. Boş yoktur.

Müsabakaya iştirâk edecek mağazalar :

1 — Anafartalar caddesi No. 66 OSKA

2 — Yenişehir Atatürk Bulvarı, Bolu apartmanı altında No. 58 OSKA

3 — Koyunpazarı eski Ege Eczanesi No. 78 OSKA

Cebeci hastanesi

Cilt, saç, zührevî hastalıkları mütehassısı
Dr. Kemal Arıcan
Berlin kliniğinden mezun
Belediye sırası Emek Apt.
(3-7) e kadar 9492

Dekovil rayı alınacaktır

2000 metre uzunluğunda ray ve 15 - 16 arabası alınacaktır. 2791 - 3300 telefona müracaat edilmesi. 9577

Çocuğunu z a alacağınız hediyelerin en kıymetlisi **DADI** dır...

DADI

Çocuklara ilk adımları öğreten fennî bir cihazdır
DADI
Çocukları eğlendirir. Gezintilerde taşımağa yarar. İcabında rahat bir salıncak olur.

Deposu Yeni Eczane Kataloğu isteyiniz. 9465

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

H. M. GHAZANFAR

TICARETHANESI
TESIS TARIHI 1860
Post Box No. 831, Tel Adresi: GHAZANFAR
BOMBAY

HİNDİSTANDA

Türk mallarının en büyük alıcısı ve her nevi Hind malı ihracatçısı
Referansları: Bombaydaki her hangi bir Banka ve Türkofis 862

SİNEMALAR

Yeni

BU GÜN BU GECE
SAADET DÜŞMANI
Baş Rollerde
Benjamino Gigli — Maria Cebotari
Çok kuvetli mevzuu nefis musikisiyle müstesna bir aşk ve his filmi
İLAVETEN
En Son FOX JURNAL

SEANSLAR
Öğleden evel :
10 ve 12 de Tenzilâtlı Halk Matinesi
Öğleden sonra :
14.45 - 16.45 - 18.45 - Gece : 21 de

Halk

BU GECE 21 DE
Heyecanlı büyük bir sergüzeşt ve macera filmi
MACERA ADAMI
Baş Rollerde:
Victor Francen - Blanch Montel
Gündüz matinelerinde
AŞKIN GÖZ YAŞLARI
Baş Rollerde
ABDÜL VEHAP ve NECAT
Türkçe Sözlü, Arapça Şarkılı Büyük Şark Filmi
SEANSLAR
Ucuz Halk Matinesi 10.30 ve 13 dedir
Öğleden sonra :
15.30 - 18 de.

Sus

BU GÜN BU GECE
AŞKIN GÖZ YAŞLARI
Baş Rollerde
Mısır'ın en meşhur muganniSi
ABDÜLVEHAP beraberinde NECAT
Gayet güzel şarkıları ve çok acıklı mevzuu ile bilâistisna herkesin gözlerini yaşartan mükemmel bir aşk filmi
Filmin uzunluğu dolayısiyle seanslar
10 ve 12.30 da Ucuz halk matinesi vardır
Öğleden sonra :
15 - 17.30 GECE: 20.30 dadır